

HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLINEN
ASETUSKOKEELMA.

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORIN
JULKAISEMA.

7.

1929.

Käytetyt lyhennykset.

Kunn. as.-kok. 1917: 4	merkitsee	Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma 1917 n:o 4.
Kunn. as.-kok. 1911 kod., s. 429	»	Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma, sisältävä 1911 vuoden loppuun asti annetut kunnalliset asetukset, sivu 429.
Kunn.-kert. 1917, s. 79.....	»	Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta 1917, sivu 79.
Suomen as.-kok. 1923: 3	»	Suomen asetuskokoelma 1923 n:o 3.

Oikaisu kunnalliseen asetuskokoelmaan vuodelta 1927.

Sivu 234, rivi 14 ylhäältä, on: marraskuun 15 p:nä 1927; pitää olla: joulukuun 21 p:nä 1927.

Ajanluvunmukainen rekisteri

Helsingin kaupungin kunnalliseen asetuskokoelmaan vuodelta 1929.

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen	
			numero	sivu
1928				
Tammikuu	13	Oikeus aterioida kaupungin sairaalain ruokaloissa; sairaalahallituksen päätös	73	97
Maaliskuu	16	Helsingin makasiiniosakeyhtiön yhtiöjärjestyksen 2 §:n muuttaminen; kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistama	75	98
Toukokuu	4	Taksa maksuista, joita henkilöiden, jotka eivät ole varattomia eivätkä ole sairaalaan otetut, on suoritettava tutkimuksista ja hoidosta Helsingin kaupungin sairaaloiden röntgenosastoilla; sairaalahallituksen vahvistama ..	71	96
»	»	Taksa maksuista, joita henkilöiden, jotka eivät ole varattomia eivätkä sairaalaan otetut, on suoritettava tutkimuksista ja hoidosta Helsingin kaupungin sairaaloissa; sairaalahallituksen vahvistama	72	96
Syyskuu	28	Sairaalain alihoitajattarilta vaadittava oppikurssi; sairaalahallituksen päätös	74	97
1929				
Tammikuu	4	Asetus sähkölaitoksista 11 p:nä toukokuuta 1928 annetun lain soveltamisesta	6	17
»	18	Asetus moottoriajoneuvoliikenteestä	1	1
»	»	Asetus, joka sisältää yleisen liikennejärjestyssäännön	2	10
»	22	Tonttien myyntiehtojen muuttaminen; rahatoimikamarin päätös	42	81
»	24	Omnibusauton konealustan ja korin rakenne ynnä muut varusteet; kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös	3	12
»	25	Asetus Suomenlinnan linnoituksesta ja linnoituspiiristä	7	20
Helmikuu	2	Kadun altaamisesta rakennusyhtiöksiä varten laskettavia maksuja koskevan erikoistaksan määräysten selventäminen; rahatoimikamarin päätös	43	82

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen	
			numero	sivu
1929				
Helmikuu	5	Kaupungin omaisuuden palovakuutus; rahatoimikamarin päätös	44	82
»	6	Kaupungin satama-alueiden maanpuoliset rajat; kaupunginvaltuuston vahvistamat	9	23
»	15	Asetus erinäisissä viroissa ja toimissa olevien vapautuksesta vakinaisesta sotapalveluksesta sodan aikana	8	21
Maaliskuu	7	Helsingin kaupungin kuorma-ajuritaksa; maistraatin vahvistama	11	24
»	8	Vesikioskeista ja jäätelömyyntipaikoista suoritettavien vuokrien maksuajat; rahatoimikamarin päätös	45	83
»	12	Katujen ajoteiden hiekoittaminen; rahatoimikamarin päätös	47	83
»	13	Helsingin kaupungin kansakoulujen tarkastajaneuvoston johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	4	15
»	»	Helsingin kaupungin aluelääkärien johtosäännön muuttaminen; Uudenmaan läänin maaherran vahvistama	5	16
»	»	Helsingin kaupungin matkustussääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	12	30
»	15	Kaupunkiin kuuluvan kalaveden eräiden osien rauhoittaminen; rahatoimikamarin päätös ..	49	84
»	19	Rahatoimikamarin asiamiesosaston ja rahatoimikonttorin välinen työnjako kaupungin saatavia perittäessä; rahatoimikamarin päätös	48	83
»	22	Asetus valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista 31 päivänä tammikuuta 1924 annetun asetuksen muuttamisesta	13	33
Huhtikuu	8	Uuden palkkaussäännön vahvistaminen Helsingin kaupungin erälle viranpitäjille; oikeusministeriön päätös	14	34
»	18	Siviilivirkakunnan leski- ja orpokassalle 12 päivänä marraskuuta 1926 annetun ohjesäännön 5 §:n muuttaminen; valtiovarainministeriön päätös	50	84
Toukokuu	8	Työväenopistojen puheenjohtajaneuvoston pöytäkirjakieli; kaupunginvaltuuston päätös ...	22	48

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen	
			numero	sivu
1929				
Toukokuu	10	Laki pormestarin, neuvosmiesten ja maistraatin-sihteerin vaalista 19 päivänä marraskuuta 1927 annetun lain 6 ja 7 §:n muuttamisesta	15	35
»	17	Hallimyymlöiden huutokaupoissa suoritettava käteismaksu; rahatoimikamarin päätös	46	83
»	22	Kaupungin sairaalain hoitohenkilökunnan ja sairaanhoitajataropplaiden työajan lyhentäminen; kaupunginvaltuuston päätös	17	37
»	28	Helsingin kaupungin lastenkotien ohjesäännön 9 §:n muuttaminen; lastensuojelulautakunnan vahvistama	65	92
»	31	Laki kotieläintautien ehkäisemisestä 29 päivänä syyskuuta 1922 annetun lain 1 ja 7 §:n muuttamisesta toisin kuuluviksi	16	36
»	»	Laki kunnallisille mielisairaaloille sekä tuberkulosia sairastavien hoitolaitoksille ja tuberkulosin vastustamistyön edistämiseksi annettavasta valtionavusta	18	38
Kesäkuu	12	Kaupungin hallitusten y. m. toimielinten sekä valiokuntain ja komiteain puheenjohtajain, varapuheenjohtajain ja jäsenten palkkiot; kaupunginvaltuuston vahvistamat	20	44
»	»	Toimiluvan myöntäminen kahden uuden raitiotielinjan rakentamiseksi Ruoholahdesta Hämeentielle; kaupunginvaltuuston päätös	51	84
»	13	Laki eräistä muutoksista holhouslakiin elokuun 19 päivältä 1898	30	65
Heinäkuu	18	Moottoriajoneuvoliikenteestä 18 päivänä tammikuuta 1929 annetun asetuksen toimeenpano-ohjeet; kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös	25	51
»	19	Asetus moottoriajoneuvoliikenteestä 18 päivänä tammikuuta 1929 annetun asetuksen 39, 56 ja 57 §:n muuttamisesta	24	50
»	»	Asetus elokuvanäyttännöistä	27	53
»	29	Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen muutos; valtioneuvoston vahvistama	21	46
»	31	Asetus kunnallisille mielisairaaloille sekä tuberkulosia sairastavien hoitolaitoksille ja tuberkulosin vastustamistyön edistämiseksi annettavasta valtionavusta 31 päivänä toukokuuta 1929 annetun lain toimeenpanosta ..	19	40

Vuosi ja kuukausi	Päivä		Asetuksen	
			numero	sivu
1929				
Heinäkuu	31	Asetus 14 päivänä helmikuuta 1925 poliisitoimesta Suomessa annetun asetuksen muuttamisesta	23	49
Elokuu	15	Asetus toimimiesten asettamisesta eräisiin vi-rastoihin	26	52
»	23	Palkkauksen vahvistaminen Helsingin kaupun-gin ensimmäiselle kaupunginvoudille; oikeus-ministeriön päätös	—	35
»	29	Tarkemmat määräykset elokuvanäytännöistä 19 päivänä heinäkuuta 1929 annetussa ase-tuksessa säädetyistä tai edellytetyistä tur-vallisuustoimenpiteistä sekä muusta asetuksen soveltamisesta ynnä valvonnasta; sisäasiain-ministeriön päätös	28	57
Syyskuu	4	Makkaranmyyntiä varten vahvistetun ajan muut-taminen; kaupunginvaltuuston päätös.....	29	64
»	»	Toimiluvan myöntäminen uuden raitiotielinjan rakentamiseksi Fredrikinkadulle; kaupungin-valtuuston päätös	52	85
»	5	Kielto parkkeeraamasta ajoneuvoja omnibussien ja raitioteiden pysäkkien kohdalla; maistraa-tin päätös	53	85
»	7	Helsingin kaupungin jako äänestysalueisiin; maistraatin vahvistama valtiollisia vaaleja varten	41	78
»	27	Asetus muutoksesta ja lisäyksestä asetukseen vapaakirjeoikeudesta ja postirahanvapaudesta	31	66
Lokakuu	2	Kaupungin terveyden- ja sairaanhoitotilaston julkaisutavan muuttaminen; kaupunginvaltuuston päätös	58	86
»	3	Kielto parkkeeraamasta autoja Unioninkadulla; maistraatin päätös	54	85
»	4	Asetus tullisäännön muuttamisesta	32	66
»	24	Parkkeerauskieltomerkin vahvistaminen; mais-traatin päätös	55	86
»	26	Mikonkadulta Kaisaniemen puistoon johtavan ajoliikenteen lakkauttaminen; maistraatin päätös	56	86
Marraskuu	1	Pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi vuo-sina 1920—1924 myönnettyjen avustuslaino-		

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1929				
		jen muuntaminen kuoletuslainolksi; valtio- neuvoston päätös	34	68
Marraskuu	8	Laki joulukuun kuudennen päivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä	33	68
»	»	Ulkoantennien rakenne; kauppa- ja teollisuus- ministeriön päätös	35	72
»	13	Helsingin kaupungin jako äänestysalueisiin; kaupunginvaltuuston vahvistama kunnallisia vaaleja varten	41	78
»	15	Sairassijojen lukumäärä Kivelän sairaalan mieli- sairaiden osastolla ja Nikkilän sairaalassa; lääkintöhallituksen kirjelmä	—	87
»	»	Ohjeet kaupungin mieli- ja tuberkulosisairaalain ylläkkärien lääkintöhallitukselle kuukausit- tain annettavia ilmoituksia varten; lääkintö- hallituksen kirjelmä	—	88
»	18	Laki oppivelvollisuudesta 15 päivänä huhtikuuta 1921 annetun lain 10 §:n muuttamisesta	36	74
»	19	Alma Liljeblads fond för pauvres honteux ni- misen rahaston säännöt; rahatoimikamarin vahvistamat	62	90
»	»	Kalastuksen harjoittamista Helsingin kaupun- kiin kuuluvissa kalavesissä koskevain sään- töjen 1 §:n muuttaminen; satamahallituksen vahvistama	63	91
»	21	Kivelän sairaalan mielisairaiden osastoa, Nik- kilän sairaalaa ja tuberkulosisairaalaa koske- vat lisäykset ja muutokset Helsingin kaupun- gin sairaaloita koskeviin määräyksiin; lää- kintöhallituksen vahvistamat	59	87
»	22	Sairassijojen lukumäärä tuberkulosisairaalassa; lääkintöhallituksen kirjelmä	—	87
»	23	Sairassijojen lukumäärä Kivelän sairaalan n. k. lasarettirakennuksessa; lääkintöhallituksen kirjelmä	—	87
»	»	Kaavakkeen vahvistaminen sairaspäiväkirjoja varten kaupungin mielisairaaloissa; lääkintö- hallituksen kirjelmä	—	88
»	25	Kaavakkeen vahvistaminen sairaspäiväkirjoja varten tuberkulosisairaalassa; lääkintöhalli- tuksen kirjelmä	—	88

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1929				
Marraskuu	27	Mäkelän alueen eräitä kortteleita vuokrattaessa ja rakennettaessa noudatettavat määräykset; kaupunginvaltuuston päätös	64	91
Joulukuu	11	Kaupungin viranpitäjille ja työntekijöille suoritettava korvaus työstä joulukuun 6 päivänä; kaupunginvaltuuston päätös	—	68
»	14	Asetus tullisäännön muuttamisesta	—	67
»	»	Lisäys järjestyssääntöihin ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittamiselle Helsingin kaupungissa; maistraatin vahvistama	57	86
»	19	Työaika keskeytymättömässä työssä; valtioneuvoston päätös	37	74
»	21	Kaupungin satama-alueiden taloudellisen kirjapidon järjestäminen; rahatoimikamarin päätös	10	24
»	»	Asetus sairaanhoitajattarien koulutuksesta	60	88
»	»	Asetus sairaanhoitajattaren- ja sairaanhoitajan-toimen harjoittamisesta	61	89
»	27	Helsingin kaupungin vastaanotto-, koulu- ja ammattioppilaskotien ohjesäännön 14 §:n muuttaminen; sosialiministeriön vahvistama	66	92
»	28	Leimaverolaki	38	75
»	30	Laki tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuonna 1930	39	77
»	»	Asetus tuulaakimaksun laskemisen perustetta vuonna 1930 koskevan lain käyttämisestä ..	40	77
»	»	Tuulaakimaksun määrä Helsingissä vuonna 1930; valtioneuvoston päätös	—	78
		—		
		Muutokset palkkasääntöisten virkojen luokitteluun vuonna 1929	67	92
		Vuonna 1929 perustettujen virkojen haltijoilta vaadittava kielitaito	68	95
		Muutokset kaupungin asemakaavaan vuonna 1929	69	95
		Muutokset jaotuskaavoihin vuonna 1929	70	96

Aakkosellinen hakemisto

Helsingin kaupungin kunnalliseen asetuskokoelmaan vuodelta 1929.

	Sivu
Ajollikenne , sen lakkauttaminen Mikonkadulta Kaisaniemeen	86
Ajotiet , katujen, niiden hiekoittaminen	83
Alihoitajattaret , sairaalain, niiltä vaadittava oppikurssi	97
Alma Liljeblads fond för puvres honteux , sen säännöt	90
Aluelääkärit , niitä koskevan johtosäännön muuttaminen	16
Ammattimainen automobiliiliikenne , lisäys sitä koskeviin järjestyssääntöihin	86
Ammattioppilaskoti , sen ohjesäännön muuttaminen	92
Antennit , niiden rakenne	72
Asemakaava , siihen v. 1929 tehdyt muutokset	95
Asetus , elokuvanäytännöistä	53
erinäisissä viroissa olevien vapautuksesta sotapalveluksesta sodan aikana	21
joka sisältää yleisen liikennejärjestyssäännön	10
mieli- ja tuberkulosisairaaloille annettavasta valtionavusta	40
moottoriajoneuvoliikenteestä	1, 50
poliisitoimesta, sen muuttaminen	49
sairaanhoitajattaren- ja sairaanhoitajantoimen harjoittamisesta	89
sairaanhoitajattarien koulutuksesta	88
Suomenlinnan linnoituksesta	20
sähkölaitoksista	17
toimimiesten asettamisesta eräisiin virastoihin	52
tullisäännön muuttamisesta	66
tuulaakimaksun laskemisesta v. 1930	77
valtion viroista suoritettavan palkkauksen perusteista, sen muuttaminen vapaakirjoituksesta ja postirahanvapaudesta, sen muuttaminen	33, 66
Automobiliiliikenne , ammattimainen, lisäys sitä koskeviin järjestyssääntöihin	86
Avustuslainat , valtion myöntämät pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi, niiden muuttaminen kuoetuslainoiksi	68
Elokuvanäytännöt	53, 57
Erikoistaksa maan aitaamisesta rakennusyrityksiä varten, sen selvittäminen	82
Hallimyymälät , niiden huutokaupoissa suoritettava käteismaksu	83
Hallitukset , niiden puheenjohtajain ja jäsenten palkkiot	44
Hiekoittaminen , katujen ajoteiden	83
Holhouslaki , sen muuttaminen	64
Itsenäisyyspäivä , sen viettäminen juhla- ja vapaapäivänä	68
Jaotuskaavat , niihin v. 1929 tehdyt muutokset	96
Johtosääntö , aluelääkärien, sen muuttaminen	16
kansakoulujen tarkastajaneuvoston	15
Joulukuun kuudes päivä , sen viettäminen yleisenä juhla- ja vapaapäivänä	68
Järjestyssäännöt ammattimaisen automobiliiliikenteen harjoittamiselle, lisäys niihin	86
Jäätelönmyyntipaikat , niistä suoritettavien vuokrien maksuajat	83

Kadut , niiden aitaamisesta rakennusyrityksiä varten suoritettavia maksuja koskevien määräysten selventäminen	82
niiden ajoteiden hiekoittaminen	83
Kaisaniemi , Mikonkadulta sinne johtavan ajoliikenteen lakkauttaminen.	86
Kalastus , sen harjoittamista kaupungin kalavesissä koskevan säännön muuttaminen	91
Kalavesi , kaupunkiin kuuluva, sen eräiden osien rauhoittaminen	84
Kansakoulut , niiden tarkastajaneuvosto	15
Kielitaito , v. 1929 perustettujen virkojen haltijoilta vaadittava	95
Kirjanpito , satama-alueiden taloudellinen	24
Kivelän sairaala , sen melisairaiden osastoa koskevat erikoismääräykset	87
Komiteat , niiden puheenjohtajain ja jäsenten palkkiot	44
Kotieläintaudit , niiden ehkäisemisestä annetun lain muuttaminen	36
Koulukodit , niiden ohjesäännön muuttaminen	92
Kuorma-ajuritaksa	24
Laki , eräistä muutoksista holhouslakiin	65
joulukuun kuudennen päivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaa-päivänä	68
kotieläintautien ehkäisemisestä, sen muuttaminen	36
mieli- ja tuberkulosisairaalain valtionavusta	38
oppivelvollisuuslain muuttamisesta	74
pormestarin, neuvosmiesten ja maistraatinsihteerin vaalista, sen muut-taminen	35
tuulaakimaksun laskemisesta v. 1930	77
Lastenkodit , niiden ohjesäännön muuttaminen	92
Leimaverolaki	75
Leski- ja orpokassa , siviiliviraston, sen ohjesäännön muuttaminen	84
Liikennejärjestyssääntö	10
Linnoituspiiri , Suomenlinnan	20
Maistraatinsihteerin , sen vaalista annetun lain muuttaminen	35
Maistraatti , toimimiehen asettaminen sinne	52
Makasiiniosakeyhtiö , sen yhtiöjärjestyksen muuttaminen	98
Makkaranmyynti , sitä varten vahvistetun ajan muuttaminen	64
Maksut , kadun aitaamisesta rakennusyrityksiä varten, niitä koskevain määräysten selventäminen	82
kalanpyydysten käyttämisestä kaupungin kalavesissä	91
tutkimuksista ja hoidosta sairaalain röntgenosastoilla ja poliklini-koissa	96
Matkustussääntö	30
Mielisairaalat , lisäykset ja muutokset niiden ohje-, johto- y. m. sääntöihin niiden valtionapu	38, 40
Mikonkatu , sieltä Kaisaniemeen johtavan ajoliikenteen lakkauttaminen	86
Moottoriajoneuvoliikenne , asetus siitä	1, 50
siitä annetun asetuksen toimeenpano-ohjeet	51
Mäkelä , sen eräitä kortteleita vuokrattaessa ja rakennettaessa noudatet-tavat määräykset	91
Neuvosmiehet , niiden vaalista annetun lain muuttaminen	35
Nikkilän sairaala , sitä koskevat erikoismääräykset	87
Ohjesääntö , lastenkotien, sen muuttaminen	92
siviilivirkakunnan leski- ja orpokassan, sen muuttaminen	84
vastaanotto-, koulu- ja ammattioppilaskotien, sen muuttaminen	92
Omnibusautot , niiden rakenne	12
Oppivelvollisuuslaki , sen muuttaminen	74
Paikkaussääntö erälle maistraatin, raastuvanoikeuden ja ulosottolaitok-sen viranpitäjille	34
Palkkiot , hallitusten, komiteain y. m. puheenjohtajain ja jäsenten	44
Palovakuutus , kaupungin omaisuuden	82
Parkkeeraaminen , sitä koskevat kiellot	85
Parkkeerauskieltoimerkki , sen vahvistaminen	86

Pienasuntolainat, valtion, niiden muuttaminen kuoletuslainoiksi	68
Poliisilaitos, eräiden sen viranpitäjain palkkaetujen muuttaminen	33
Poliisitoimi, siitä annetun asetuksen muuttaminen	49
Pormestarit, niiden vaalista annetun lain muuttaminen	35
Postirahanvapaus, siitä annetun asetuksen muuttaminen	66
Puheenjohtajaneuvosto, työväenopistojen, sen pöytäkirjakieli	48
Radioantennit, niiden rakenne	72
Rahatoimikamari, sen asiamiesosaston ja rahatoimikonttorin välinen työnjako saatavia perittäessä	83
Raitiotielinja, Ruoholahdesta Hämeentielle	84
Fredrikinkadulle	85
Rajat, satama-alueiden maanpuoliset	23
Rakennusjärjestys, sen muuttaminen	46
Rakennusyritykset, kadun aitaamisesta niitä varten suoritettavia mak- suja koskevien määräysten muuttaminen	82
Rauhoittaminen, kaupunkiin kuuluvan kalaveden eräiden osien	84
Sairaalat, mieli- ja tuberkulosisairaaloille tuleva valtionapu	38, 40
mieli- ja tuberkulosisairaaloita koskevat erikoismääräykset	87
niiden alihoitajattarilta vaadittava oppikurssi	97
niiden hoitohenkilökunnan työaika	37
niiden röntgenosastoilla ja poliklinikoissa suoritetuista tutkimuksista ja annetusta hoidosta kannettavat maksut	96
oikeus aterioida niiden ruokaloissa	97
Sairaanhoitajataroppilaat, niiden työaika	37
Sairaanhoitajattarentoimi, asetus sen harjoittamisesta	89
Sairaanhoitajattaret, asetus niiden koulutuksesta	88
Sairaspäiväkirjat, mieli- ja tuberkulosisairaalain	88
Sairassijat, niiden lukumäärä mieli- ja tuberkulosisairaaloissa	87
Satama-alueet, niiden maanpuoliset rajat	23
niiden kirjanpidon järjestäminen	24
Satamakatsontamies, sille myönnetty postirahanvapaus	66
Siviiliviraston leski- ja orpokassa, sen ohjesäännön muuttaminen	84
Sotapalvelus, eräiden viranpitäjain vapautus siitä sodan aikana	21
Suomenlinna, asetus sen linnoituksesta ja linnoituspiiristä	20
Sähkölaitokset, niistä annetun lain soveltaminen	17
Taksat tutkimuksista ja hoidosta sairaalain röntgenosastoilla ja poli- klinikoissa	96
Ks. myös Erikoistaksa, Kuorma-ajuritaksa.	
Tarkastajaneuvosto, kansakoulujen	15
Terveys- ja sairaanhoitotilasto, sen julkaisutavan muuttaminen	86
Toimilupa kahden raitiotielinjan rakentamiseksi Ruoholahdesta Hä- meentielle	84
raitiotielinjan rakentamiseksi Fredrikinkadulle	85
Toimimiehet, niiden asettaminen eräisiin virastoihin	52
Tontit, niiden myyntiehtojen muuttaminen	81
Tuberkulosisairaala, sen valtionapu	38, 40
sitä koskevat erikoismääräykset	87
Tullisääntö, sen muuttaminen	66
Tuulaakimaksu, sen laskeminen v. 1930	77
Työaika, keskeytymättömässä työssä	74
sairaalain hoitohenkilökunnan ja sairaanhoitajataroppilaiden	37
Työntekijät, heille suoritettava korvaus työstä joulukuun kuudentena päivänä	68
Työväenopistot, niiden puheenjohtajaneuvoston pöytäkirjakieli	48
Ulkoantennit, niiden rakenne	72
Unioninkatu, autojen parkkeeraaminen erällä sen osalla kielletty	85
Vaali, pormestarin y. m., siitä annetun lain muuttaminen	35
Vaalit, äänestysalueet niitä varten	78
Valiokunnat, niiden puheenjohtajain ja jäsenten palkkiot	44

	Sivu
Valtionapu mieli- ja tuberkulosisairaaloille.....	38, 40
Vapaakirjeoikeus, siitä annetun asetuksen muuttaminen.....	66
Vastaanottokoti, sen ohjesäännön muuttaminen	92
Vesikioskit, niistä suoritettavien vuokrien maksuajat	83
Viranpitäjät, heille tuleva korvaus työstä joulukuun kuudentena päivänä	68
 jotka sodan aikana on vapautettu sotapalveluksesta	21
 kaupungin virastojen, uuden palkkaussäännön vahvistaminen heille ..	34
 poliisilaitoksen, heidän palkkauksensa	33
 sääntöpalkkaiset, muutokset niiden luokitteluun	92
Äänestysalueet	78

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1929. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 1.

Sisällys: 1. Asetus moottoriajoneuvoliikenteestä, s. 1. — 2. Asetus, joka sisältää yleisen liikennejärjestyssäännön, s. 10. — 3. Omnibusauton konealustan ja korin rakenne ynnä muut varusteet, s. 12. — 4. Helsingin kaupungin kansakoulujen tarkastajaneuvoston johtosääntö, s. 15. — 5. Helsingin kaupungin aluelääkärien johtosäännön muutos, s. 16.

1. Asetus moottoriajoneuvoliikenteestä.

Annettu tammikuun 18 p:nä 1929. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1929 : 23)

Kumoten moottoriajoneuvoliikenteestä 21 päivänä toukokuuta 1926 annettu asetus, säädetään täten kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä seuraavaa:

I L u k u.

Yleiset määräykset.

1 §. Moottoriajoneuvoliikenne on sallittua yleisellä tiellä, kadulla ja torilla sekä muulla yleisellä paikalla sellaisin ehdoin, jotka sisältyvät tähän asetukseen tai sen nojalla määrätään.

Milloin moottoriajoneuvoliikenne ei ole kielletty yksityisellä tiellä, jolla yleisesti ajetaan, olkoon moottoriajoneuvoliikenteestä sellaisellakin tiellä voimassa, mitä tässä asetuksessa sanotaan.

2 §. Poliisiviranomaisten asiana on lähinnä valvoa, että moottoriajoneuvoliikenteessä noudatetaan lain ja tämän asetuksen määräyksiä, sekä antaa näiden määräysten rajoissa tarpeellisia tarkempia ohjeita.

II L u k u.

Moottoriajoneuvon laatu ja varusteet.

3 §. Auton omalla painolla tarkoitetaan auton painoa täydessä ajokunnossa ja täysine varusteineen, tarpeelliset työkalut, varakumit, polttoaineet, öljy ja vesi mukaanluettuina.

Auton bruttopainolla ymmärretään sen omaa painoa ynnä, kun on kysymys henkilö- tai omnibusautosta, suurimman matkustajamäärän sekä kuljettajan ja maksunkerääjän painoa, henkilön keskimääräispaino laskettuna 75 kilogrammaksi, sekä, kun on kysymys kuorma-autosta, suurimman sallitun kuormituksen laskettua painoa (kantavuutta).

Auton suurin pyöränkuormitus on se paino, mikä auton bruttopainosta kohdistuu sen eniten kuormitettuun pyörään.

4 §.

5 §. Auton tulee olla niin rakennettu, että se liikenteen turvallisuuden kannalta on täysin luotettava ja muuten tarkoitukseensa sopiva.

Autossa tulee olla seuraavat laitteet:

a) luotettava ohjauslaite, jolla auto voidaan saada nopeasti ja varmasti väistymään ja helposti käännetyksi;

b) joko kaksi toisistaan riippumatonta jarrutusjärjestelmää taikka yksi sellainen järjestelmä, jonka panee toimintaan kaksi toisistaan niin riippumatonta laitetta, että toinen laite voi toimia, vaikka toinen joutuu epäkuuntoon; ja tulee jarrujen, olkoopta ne kumpaa järjestelmää hyvänsä, olla kyllin tehokkaat ja nopeasti toimivat;

c) laite, jolla moottori äkkiä voidaan seisauttaa tai irroittaa käyttörattaista;

d) sopiva äänimerkinantolaitte;

e) jos auton oma paino on yli 350 kilogrammaa, laite taaksepäin ajoa varten;

f) jos polttomoottoria käytetään, tehokas äänenvaimentaja;

g) edessä auton kummallakin puolella yhtä korkealla valkeavaloinen lyhty, joka selvästi valaisee tietä vähintään 50 metriä auton edessä, ja tähän yhdistettynä tai siitä erillään valkeavaloinen lyhty, jonka valo ei häikäise, sekä takana lyhty, joka valkoisella valolla valaisee auton tunnusmerkin ja näyttää punaista valoa taaksepäin. Etulyhdyt on tarkistettava niin, että kummankin valot ovat yhtä voimakkaat, samassa tasossa ja suunnattuina tiehen;

h) takana joko g) kohdassa mainittuun takalyhtyyn yhdistettynä tai siitä erillään lyhty, joka syttyy, kun autoa jarrutetaan (»stop-lyhty»).

6 §. Käsivipujen ja muiden auton käyntiä ohjaavien, ohjaus-, jarrutus- sekä merkinantolaitteiden tulee olla niin asetetut, ettei niistä voi erehtyä ja että auton kuljettaja niihin helposti ulottuu siirtymättä paikaltaan tai kääntämättä huomiotaan tiestä.

Autossa ei saa olla mitään, mikä kuljettajan paikalta estää näkemästä ajotielle sekä eteen että sivuille.

7 §. Moottoriajoneuvossa tulee moottorin sekä polttoainetta sisältävien säiliöiden ja putkien olla niin rakennettuja, etteivät ne voi räjähtämällä aiheuttaa tulenvaaraa tai muuta tapaturmaa; moottori ei myöskään saa päästää savua, höyryä eikä kaasua siinä määrin tai sillä tavalla, että siitä syntyy haittaa. Putket ja säiliöt ovat hyvin suojattavat ulkonaista vahingoittumista vastaan.

8 §. Moottoriajoneuvon pyöränrenkaiden tulee olla kumiset eikä niissä saa olla poikki-pienoja, ulkonevia pultinkantoja tai muita epätasaisuuksia, jotka vahingoittavat tietä.

Henkilöliikenteeseen tarkoitetuissa moottoriajoneuvoissa on käytettävä yksinomaan ilmarenkaita. Muissa moottoriajoneuvoissa saa käyttää myös puoli-ilma- ja umpikumirenkaita, joiden vahvuus on vähintään 5 senttimetriä. Kulkulaitosten ja yleisten töiden

ministeriö voi hakemuksesta, kuultuaan tie- ja vesirakennushallitusta, määrätä, että puoli-ilmarengastyypit, joiden ominaisuudet ovat suunnilleen samat kuin ilmarenkaiden, ovat joko kokonaan tai osaksi liikenteeseen nähden pidettävät ilmarenkaiden veroisina.

Maan ollessa jään tai lumen peitossa on pyöränrenkaiden hokittaminen tai muu siihen verrattava toimenpide liukumisen estämiseksi sallittu. Maan paljaanakin ollessa saa pyöränrenkaisiin tilapäisesti asettaa liukuvastuksia, jotka eivät vahingoita tietä.

9 §. Moottoriajoneuvon pyöränkuormitus ei saa olla suurempi kuin:

a) renkaan kulutuspinnan leveyden ollessa enintään 8 senttimetriä, 50 kilogrammaa kutakin tämän leveyden senttimetriä kohden;

b) renkaan kulutuspinnan leveyden ollessa yli 8 mutta enintään 16 senttimetriä, 400 kilogrammaa, johon saa lisätä 100 kilogrammaa kutakin yli 8 senttimetrin menevää leveyden senttimetriä kohden; sekä

c) renkaan kulutuspinnan leveyden ollessa yli 16 senttimetrin, 1,200 kilogrammaa, johon saa lisätä 200 kilogrammaa kutakin yli 16 senttimetrin menevää kulutuspinnan leveyden senttimetriä kohden.

Suurinta pyöränkuormitusta laskettaessa otettakoon huomioon myös kokonaista senttimetriä pienempi pyöränrenkaan leveyden lisäys.

Renkaan kulutuspinnan leveydellä tarkoitetaan sitä osaa renkaan pinnasta, joka vaunun ollessa suurimmassa kuormituksessa koskettaa tietä. Ilmarenkaassa katsotaan kuormittamatta olevan renkaan ulkohalkaisija kulutuspinnan leveydeksi. Kun useampia renkaita käytetään samassa pyörässä, katsotaan pyöränrenkaiden kulutuspinnojen yhteenlaskettu leveys pyörän kulutuspinnan leveydeksi.

Pyöränkuormituksen toteaa ja rekisteröimistä varten vahvistaa katsastusmies.

Kuorma- ja omnibusautojen pyöränkuormitusta laskettaessa on katsastusmiehen joko suorastaan punnittava tai laskettava taikka, jollei punnitsemista tai laskemista voida suorittaa, arvioitava, kuinka suuri osa bruttopainosta jakautuu etu- ja takapyörien osalle.

Kululaitosten ja yleisten töiden ministeriö voi, tie- ja vesirakennushallitusta kuultuaan, määrätä, että puoli-ilmarenkaiden, joita 8 §:n nojalla joko kokonaan tai osaksi pidetään ilmarenkaiden veroisina, sekä muiden erikoislaatuisten pyöränrenkaiden leveys on laskettava toisin kuin edellä on sanottu.

V L u k u.

Moottoriajoneuvon rekisteröiminen.

20 §. Moottoriajoneuvoa ei saa käyttää liikenteeseen, ennenkuin se on merkitty moottoriajoneuvorekisteriin. Väliaikaisesti tai tilapäisesti saa kuitenkin moottoriajoneuvoa käyttää rekisteröimättömänä liikenteeseen 34, 64 ja 67 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa.

21 §. Moottoriajoneuvorekisteriä pitää lääninhallituksessa maaherran siihen määräämä virkamies.

22 §. Moottoriajoneuvo on rekisteröitävä siinä läänissä, jossa sen kotipaikka on.

Moottoriajoneuvon kotipaikka on sen omistajan tai, jos se on luovutettu toisen henkilön pysyvään käyttöön, sen haltijan asuupaikkakunta. Jos moottoriajoneuvoa pääasiallisesti käytetään muulla paikkakunnalla tai omistaja asuu ulkomailla taikka omistajina on useampia, eri lääneissä asuvia henkilöitä, on moottoriajoneuvon kotipaikka se paikkakunta, missä sitä pääasiallisesti käytetään.

23—27 §§. — — — — —

28 §. Kussakin läänissä annetaan jokaiselle rekisteröidylle moottoriajoneuvolle kaksi yhtäpitävää tunnusmerkkiä, joissa on paikkakuntamerkintä, järjestysnumero ja kysymyksessäolevan vuosiluvun kaksi viimeistä numeroa.

Tunnusmerkit maalataan tasalukuun päättyvinä vuosina valkoisin kirjaimin ja numeroin mustalle pohjalle ja epätasaiseen lukuun päättyvinä vuosina mustin kirjaimin ja numeroin valkoiselle pohjalle.

Paikkakuntamerkintänä on:

Helsingin kaupungissa kirjain A

Tasavallan Presidentin moottoriajoneuvojen tunnusmerkinä on Suomen vaakuna.

Tunnusmerkit annetaan kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön määräämästä lunastuksesta ajoneuvon omistajalle.

29—30 §§. — — — — —

31 §. Tunnusmerkit on moottoriajoneuvoon kiinnitettävä, toinen eteen ja toinen taakse, näkyvälle paikalle ja sopivaan korkeuteen.

Palosammutustyötä varten varsinaisesti varustetuissa moottoriajoneuvoissa ei tunnusmerkkien tarvitse olla näkyvissä, milloin niiden näkyvälle paikalle kiinnittäminen ajoneuvon rakenteen vuoksi on vaikeata.

32—33 §. — — — — —

34 §. Moottoriajoneuvoa saa kuljettaa sen oman koneen avulla koenumerokilpeä käyttäen ehdolla, että ajoneuvo on asianmukaisesti vakuutettu ainakin siksi ajaksi kuin koenumero on annettu, seuraavissa tapauksissa:

1) milloin se, joka ammattimaisesti myy moottoriajoneuvoja, on lääninhallituksesta lunastanut koenumerokilven;

2) siksi kunnnes ennen rekisteröimätön moottoriajoneuvo on moottoriajoneuvorekisteriin merkitty, kuitenkin enintään 21 päivää; sekä

3) muissakin tapauksissa, joissa poliisiviranomainen katsoo koenumeron käyttämisen välttämättömäksi.

Koenumerokilvet, jotka 1 momentin 2 ja 3 kohdassa mainitaan, antaa asianomainen poliisiviranomainen, määräten 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa samalla ajan, minkä koenumerokilpi on voimassa. Uutta tai jatkettua aikaa tässä mainittujen koenumerokilpien käyttämiseen ei saa myöntää.

Koenumerokilvissä, jotka kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö valmistuttaa, on läänin tai Helsingissä Helsingin kaupun-

gin paikkakuntamerkintä ja läänin tai Helsingin kaupungin koenumeroiden järjestysnumero sekä sana »koe». Maaherra toimituttaa poliisiviranomaisille tarpeellisen määrän 1 momentin 2 ja 3 kohdassa mainittuja koenumerokilpiä.

Koenumerokilpi, josta 1 momentin 1 kohdassa puhutaan, maalataan mustin kirjaimin ja numeroin keltaiselle laatalle, joka yksinomaan moottoripyöriä varten on pyöreä ja moottoriajoneuvoja varten yleensä samanmuotoinen kuin moottoriajoneuvojen varsinaiset tunnusmerkit.

Muut koenumerokilvet maalataan punaisin kirjaimin ja numeroin valkoiselle pohjalle.

Koenumerokilpi kiinnitetään moottoriajoneuvoon kahdessa kapaleessa, kuten moottoriajoneuvon tunnusmerkeistä on määrätty. Koenumerokilpi on voimassa ajoa varten koko maassa, ellei poliisiviranomainen 1 momentin 3 kohdassa mainitussa tapauksessa ole rajoittanut sitä määrättyyn alueeseen.

Lääninhallitus tai poliisiviranomainen antaa koenumerokilven antaessaan siitä todistuksen, joka on ajettaessa aina mukana pidettävä ja vaadittaessa poliisimiehelle näytettävä.

VII L u k u.

Moottoriajoneuvolla ajaminen.

46 §. Soveltaen sitä teiden luokitusta, joka mainitaan tarkemmat teknilliset ohjeet teiden tekemisestä ja kunnossapidosta maalla sisältävässä, 31 päivänä toukokuuta 1921 annetussa valtioneuvoston päätöksessä, olkoon moottoriajoneuvojen suurin bruttopaino:

- a) kaupungissa ja viertotiellä ajettaessa 6 tonnia;
- b) I luokan maantiellä ajettaessa 4.5 tonnia; ja
- c) II luokan maantiellä tai kylätiellä ajettaessa 3 tonnia.

Milloin moottoriajoneuvon kaikissa pyörissä on ilmarenkaat, voidaan mainittuja painoja ylittää enintään 1.5 tonnilla, paitsi kylätiellä 1 tonnilla.

Moottoriajoneuvolla, joka kuormineen on 210 senttimetriä leveämpi, älköön ajettako kadulla tai yleisellä tiellä.

Maistraatti on oikeutettu eri hakemuksesta sallimaan edellä mainittuja raskaampien ja leveämpien moottoriajoneuvojen käytön kaupungissa.

47 §. Moottoriajoneuvoa kuljetettaessa on nopeus aina rajoitettava niin, että tarpeellista varovaisuutta noudatetaan, ja siis tarkoin sovitettava ajoradan ja lähimmän ympäristön näkyvyyden ja laadun sekä muun liikenteen mukaan.

Moottoripyörän tai enintään 7 henkilöä varten aiotun henkilöauton suurin sallittu nopeus olkoon kaupungissa asemakaavoitetulla alueella ja kauppalassa, taajaväkisessä yhdyskunnassa tai tiheään asutussa kylässä maaseudulla 35 kilometriä tunnissa. Noudattamalla 49 §:n määräyksiä olkoon suurin sallittu nopeus muualla 65 kilometriä.

Suurempaa matkustajamäärää kuin 7 henkilöä varten aiotun henkilöauton (omnibusauton) suurin tuntinopeus olkoon 40 kilometriä maalla, sekä kauppalassa, taajaväkisessä yhdyskunnassa tai tiheään asutussa kylässä maaseudulla, niin myös kaupungissa 25 kilometriä.

Kuorma- ja pakettiauton suurin sallittu tuntinopeus olkoon:

a) kun auton bruttopaino on enintään 1,700 kilogrammaa, sama kuin omnibusauton;

b) kun auton bruttopaino on korkeintaan 3 tonnia, 20 kilometriä;

c) kun auton bruttopaino on yli 3 tonnia, 15 kilometriä.

Jos kuorma-autolla on ilmarenkaat, voidaan tuntinopeutta lisätä korkeintaan 5 kilometrillä, kuitenkin huomioonottamalla, että omnibusautoa varten vahvistettua suurinta nopeutta ei ylitetä.

48 §. Kaupunkien, kauppaloiden ja taajaväikisten yhdyskuntain rakennetulla alueella on ajonopeuteen nähden huomioonotettava:

a) että suurinta sallittua nopeutta saa käyttää vain silloin, kun ajorata on leveä, näköpiiri on selvä ja liikenne yleensä helposti arvioitavissa;

b) että nopeutta aina on pienennettävä koulujen, sairaaloiden ja siltojen kohdalla niin myös kapeilla tai muuten vaarallisilla paikoilla sekä pimeässä ja sumussa; sekä

c) että kadunkulmissa ja muissa liikenneväylien risteyksissä tai missä ajorata on sellainen, että moottoriajoneuvo helposti liukuu, suurempaa nopeutta ei saa käyttää, kuin että vaunu voidaan heti pysäyttää.

49 §. —————

50 §. Edelläolevat nopeusmääräykset eivät koske virantoimitukseen kiirehtivää ambulanssivaunua, palokunnan moottoriajoneuvoa eikä moottoriajoneuvoa, jota käyttää virkamatkalla oleva poliisimies tai kiireellisellä sairasmatkalla oleva lääkäri, ei myöskään puolustuslaitokseen kuuluvaa moottoriajoneuvoa sodan aikana tai manövereihin osaaotettaessa.

51 §. Jos muualla kuin poliisiviranomaisen hyväksymällä kilpa-ajoradalla on kilpailua tai muuta tarkoitusta varten tarpeen kulkea moottoriajoneuvolla nopeammin kuin edellä on sanottu, voi asianomainen maaherra antaa siihen luvan, vahvistaen samalla ne ehdot, jotka katsotaan tarpeellisiksi, jotta muulle liikenteelle ei siitä ole haittaa tai vaaraa.

52 §. Asianomaisen viranomaisen asiana on asettaa varoitusmerkit, joiden muodon kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö vahvistaa, niille kaduille ja tieosille, joilla ajonopeus tai moottoriajoneuvon paino on rajoitettu.

Milloin edellisessä momentissa mainittu rajoitus on annettu kunnan, yksityisen henkilön tai yhtymän pyynnöstä, on tämä velvollinen suorittamaan varoitusmerkkien asettamisesta aiheutuvat kustannukset.

53 §. Kulun aikana tulee moottoriajoneuvossa olla:

a) 28 §:ssä mainitut tunnusmerkit tai, jos niitä ei vielä ole, 34 §:ssä mainittu koenumeroilpi; sekä

b) kuormavaunussa, molemmille ulkosivuilla kuljettajahytin oviin merkittynä 8 senttimetriä korkeilla numeroilla, joiden viivaleveys on 7 millimetriä, auton kantavuus ja bruttopaino.

54 §. Kuljettajan on ennen matkan alkamista sekä sen kestäessä otettava selko siitä, että moottoriajoneuvon varusteet ovat tämän asetuksen määräysten mukaiset, että merkinanto-, valo-, ohjaus-, jarrutus- ja muut laitteet toimivat moitteettomasti sekä että moottoriajoneuvoa ja sen kuljettajaa koskevat asiakirjat ovat säädetyssä kunnossa.

Kaupungissa, kauppalassa ja maaseudun asetuskeskuksissa älköön käytettävä räikeää-äänistä merkinantolaitetta, paitsi niissä tapauksissa, jotka mainitaan yleisen liikennejärjestyssäännön 8 §:ssä.

Sumussa tahi hämärän tai pimeän aikana ajattaessa on lyhdyt pidettävä sytytettyinä. Moottoriajoneuvon seisossa pimeän aikana tiellä, kadulla tai muulla yleisellä paikalla, joka ei ole valaistunut, on merkivalot pidettävä sytytettyinä.

Häikäisevää valoa älköön käytettävä kaupungeissa, kaupaloissa, taajaväkisissä yhdyskunnissa tai tiheään asutuissa kylissä, ei myöskään muualla kohdattaessa ajoneuvolla kulkijoita.

Kuljettaja älköön polttako tupakkaa ajaessaan omnibusautoa tai ajaessaan muuta moottoriajoneuvoa kaupungissa, kauppalassa tai maaseudun asutuskeskuksessa.

Kuljettajan on käsiteltävä moottoria niin, ettei savua, höyryä tai kaasua pääse ulos sellaisin määrin, että siitä syntyy huomattavaa haittaa.

Pehmeällä tai likaisella tiellä on nopeutta vähennettävä niin, etteivät jalankulkijat joudu alttiiksi liian räiskymiselle.

55 §. Merkinannoista pysähdyttäessä tai kulkusuuntaa muutettaessa olkoon voimassa, mitä säädetään 18 päivänä tammikuuta 1929 annetussa yleisessä liikennejärjestyssäännössä.

Kulkusuunnan muutoksen osoittamiseen voi kuljettaja käyttää myös koneellista suunnanosoitajaa. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön asiana on vahvistaa ne suunnanosoitajain tyyppit, joita moottoriajoneuvoissa saadaan käyttää.

Teiden ja katujen risteyksissä ja käännteissä sekä muulloinkin, kun tie ainoastaan lyhyeltä on näkyvissä, tulee kuljettajan tarpeen vaatiessa antaa lyhyt varotusäänimerkki.

Kohdatessaan henkilöitä, jotka ajavat hevosella tai kuljettavat kotieläintä, tulee kuljettajan noudattaa erikoista varovaisuutta ja, jos vastaantulija antaa kehoitusmerkin, pysäyttää ajoneuvo sekä tarpeen vaatiessa myös moottori.

VIII L u k u.

Ammattimainen moottoriajoneuvoliikenne.

56 §. -----

57 §. Sen, joka aikoo moottoriajoneuvoilla harjoittaa ammattimaista henkilö- tai tavaraliikennettä samalla paikkakunnalla, tulee

hakea siihen liikennelupa maalla maaherralta ja kaupungissa sekä kauppalassa, joka on eri kuntana, poliisiviranomaiselta tai, milloin omnibusautoliikenne kaupungissa on kysymyksessä, maistraatilta tai järjestysoikeudelta. Hakemus on tehtävä kirjallisesti ja on siinä mainittava, minkälaaatuista liikennettä aiotaan harjoittaa ja moottoriajoneuvojen lukumäärä sekä, kun hakemus koskee omnibusautoliikennettä, liikennesuunnitelma; sen oheen on liitettävä selvitys hakijan maineesta sekä siitä, että hän hallitsee itseään ja omaisuuttaan, tai, jos hakijana on yhtiö tai osuuskunta, kaupparekisteriote ynnä yhtiöjärjestys tai osuuskunnan säännöt.

Jos hakija on katsottava luotettavaksi, ja, milloin hakemus koskee omnibusautoliikennettä, liikennesuunnitelma harkitaan tarkoituksenmukaiseksi, antakoon asianomainen viranomainen liikenneluvan enintään viideksi vuodeksi kerrallaan, vahvistaen samalla liikenteeseen käytettävien moottoriajoneuvojen suurimman sallitun bruttopainon ja lukumäärän sekä liikenteen järjestelyn ja liikenneturvallisuuden vaatimat ehdot. Ennen liikenteen alkamista on poliisiviranomaisen tarkastettava, että liikenteeseen käytettävät moottoriajoneuvot ovat asianmukaisesti katsastetut ja lainmukaisesti vakuutetut ammattimaista liikennettä varten ja että ne ovat siistit, kuin myös että jokaisen moottoriajoneuvon kuljettajalla on sen paikkakunnan poliisiviranomaiselta saatu, voimassaoleva ammattiajokortti kysymykseen tulevan laatuksen ajoneuvon kuljettamiseen. Myöhemmin tapahtuvista kuljettajan vaihdoksista on poliisiviranomaiselle 24 tunnin kuluessa ilmoitettava. Poliisiviranomaisen on tehtävä moottoriajoneuvon rekisteriotteeseen merkintä, että ajoneuvoa saa käyttää ammattimaiseen liikenteeseen sillä paikkakunnalla, ja tulee poliisiviranomaisen myöskin pitää silmällä liikenteessä olevain moottoriajoneuvojen siisteyttä sekä siinä tarkoituksessa toimittaa aika ajoin tarkastuksia.

Maistraatin kaupungissa tulee ennen omnibusliikenteen alkamista vahvistaa liikenteen aikataulu sekä sitten valvoa sen noudattamista.

Liikennelupa on voimassa ainoastaan sillä paikkakunnalla, missä se on annettu, ja, mikäli se koskee omnibusautoliikennettä, liikenneluvassa mainitulla reitillä. Ammattimaisen moottoriajoneuvoliikenteen harjoittaja on kuitenkin oikeutettu ottamaan tilapäisesti kuljetettavaksi henkilöitä ja tavaraa toiselle paikkakunnalle ja sieltä takaisin, olematta ilman asianomaista lupaa oikeutettu siellä harjoittamaan paikallisliikennettä.

Jos jotain moottoriajoneuvoista on käytetty rikolliseen tarkoitukseen tai lupaehtoja tai liikennemääräyksiä rikottu taikka jos liikennettä ei ole asianmukaisesti hoidettu, voi viranomainen peruuttaa antamansa liikenneluvan määräajaksi tai kokonaan.

Liikennemaksutaksan vahvistaa maalla maaherra ja kaupungissa maistraatti tai järjestysoikeus, ja on se vaadittaessa matkustajalle esitettävä.

58 §. Omnibusautoon on ennen sen liikenteeseen käyttöä näkyvään paikkaan asetettava liikennepaikkakunnan katsastus-

miehen allekirjoittama ilmoitus, johon on merkitty ajoneuvon omistajan ja haltijan nimi ja osoite sekä omnibusauton kotipaikka, viimeisen katsastuksen aika, auton oma paino, leveys ja pituus sekä matkustajien sallittu lukumäärä ynnä vahvistettu taksa.

Jos autossa matkustajien ohella kuljetetaan tavaraa, on matkustajien lukumäärää vähennettävä siten, että täysi 75 kg tavaraa vastaa yhtä matkustajaa.

59 §. Moottoriajoneuvon kuljettaja on velvollinen valvomaan, ettei ajoneuvon oteta suurempaa määrää matkustajia tai tavaraa kuin moottoriajoneuvon rekisteröity kantavuus sallii sekä ettei kuljettajan vieressä istu useampaa kuin yksi henkilö.

IX L u k u.

Moottoripyörät.

60 §. Tämän asetuksen määräykset koskevat soveltuvin kohdin myöskin moottoripyöriä, kuitenkin siten, ettei moottoripyörässä tarvitse olla useampia kuin yksi jarrulaite ja kaksi lyhtyä, joista toinen on pyörän etupuolella ja toinen takana. Sivuvaunuttoman moottoripyörän takana voidaan kuitenkin takalyhdyn asemesta käyttää punaista heijastuslasia (n. s. kissansilmää). Jos moottoripyörä on sivuvaunullinen on sivuvaununkin etupuolelle asetettava lyhty. Pyörän suurimmasta tuntinopeudesta on voimassa, mitä enintään 7 henkeä varten aiotun henkilöauton nopeudesta on määrätty.

XII L u k u.

Erinäisiä määräyksiä.

72 §. Missä paikalliset olosuhteet vaativat, olkoon maaseutua ja kauppaloita varten maaherra ja kaupungissa maistraatti tai järjestysoikeus oikeutettu, sen lisäksi mitä tässä asetuksessa on määrätty, antamaan tarkempia määräyksiä varovaisuustoimenpiteistä moottoriajoneuvoilla kuljettaessa ja sitä varten rajoittamaan 47 §:ssä määrättyä moottoriajoneuvon suurinta nopeutta. Samoin olkoon maaherra oikeutettu rajoittamaan 46 §:ssä määrättyä yleisellä tiellä kulkevan kuorma-auton ja omnibusauton suurinta painoa ja leveyttä.

Tässä edellä mainitut määräykset on alistettava kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön tarkastettaviksi ja hyväksyttäviksi.

73 §. Joka rikkoo tämän asetuksen määräyksiä, rangaistakoon, ellei rikkomuksesta muualla ole säädetty ankarampaa rangaistusta, enintään viidelläkymmenellä päiväsakolla. Sama olkoon laki, jos joku rikkoo kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön, maaherrojen, poliisiviranomaisten, maistraattien tai järjestysoikeuksien tämän asetuksen nojalla antamia määräyksiä.

74 §. — — — — —

75 §. Maistraatin, järjestysoikeuden, poliisimestarin tai muun poliisiviranomaisen tämän asetuksen nojalla antamasta päätöksestä voidaan viidentoista päivän kuluessa valittaa läänin maaherralle.

Maaherran päätöksestä saa kolmenkymmenen päivän kuluessa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Katsastusmiehen päätöksestä voidaan viidentoista päivän kuluessa valittaa maaherralle, jonka päätös on lopullinen.

Tässä pykälässä mainitut valitusajat luetaan päätöksen tiedoksi-saamisesta.

Viranomaisen tämän asetuksen nojalla antama päätös on pantava täytäntöön, vaikka muutosta siihen haetaankin.

76 §. —————

77 §. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö vahvistaa katsastusmiesten ohjesäännön niin myös määräykset omnibusautojen konealustan ja korin rakenteesta ja varusteista sekä antaa muut tämän asetuksen toimeenpano-ohjeet.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö voi niinkään määrätä, että omnibusautot ja kuorma-autot ovat varustettavat laitteella, joka estää ajoneuvon kuljettamisen suuremmalla nopeudella kuin tämän asetuksen mukaan on luvallista.

78 §. —————

79 §. Tämä asetus tulee voimaan heti, kuitenkin niin, että 5 §:n h) kohta sekä ———— käyvät noudatettaviksi 1 päivänä maaliskuuta 1929:

—————
että aikaisemmin annetut liikenneluvat, autonkuljetusopettajien luvat sekä ajokortit ovat voimassa niissä mainitun kelpoisuusajan loppuun.

2. Asetus, joka sisältää yleisen liikennejärjestyssäännön.

Annettu tammikuun 18 p:nä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929 : 25)

1 §. Tämä asetus koskee kaikenlaatuista liikennettä yleisellä tiellä, kadulla ja torilla sekä muulla yleisellä paikalla.

Milloin yleinen liikenne ei ole kielletty yksityisellä tiellä, olkoon tästäkin liikenteestä voimassa, mitä tässä asetuksessa säädetään.

2 §. Kun ajajat tulevat toisiansa vastaan, väistyköön kumpikin oikealle, niin että he esteettömästi pääsevät toistensa ohi.

3 §. Jos tie on niin kaita, että toisen vastaanulijoista välttämättömästi täytyy tieltä syrjäytyä, niin väistäköön jalkamies ratsumiestä, ratsumies ajavaa, polkupyörä muuta ajoneuvoa, kärryt vaunuja, pienemmät vaunut isompia, tyhjät ajoneuvot ja ajoneuvot, joissa on väkeä, kuormaa ja pienempi kuorma isompaa. Kapteen sillan päässä odottakoon se, jota ensin on merkillä tahi huudolla varotettu, kunnes toinen on päässyt yli. Joka kulkee tasaisella tiellä, väistäköön sitä, joka tulee alas mäkeä, ja jyrkässä mäessä pitää sen, joka ylöspäin kulkee, joko viivähtää mäen alla taikka syrjäytyä. Jos jommankumman täytyy tien ahtauden vuoksi peräytyä, niin peräytyköön se, jolla on lyhyempi peräytymismatka taikka joka muuten voi sen helpommin tehdä.

4 §. Kun samaan suuntaan ajettaessa järempänä ajava haluaa sivuuttaa edellä ajajan, antakoon siitä joko äänimerkinantolaitteella tai muulla sopivalla tavalla edelläajajalle merkin. Tämän on silloin väistytävä oikealle, hiljennettävä vauhtia ja päästettävä saavuttava ajoneuvo ohitseen vasemmalta puoleltaan.

Sivuuttavan ajajan on noudatettava erikoista varovaisuutta ohiajaessaan eikä hän saa kääntyä takaisin tien oikealle puolelle, ennenkuin on varma siitä, että se on mahdollista vaarantamatta tai haittaamatta sivuutetun ajoneuvon kulkua. Sivuttaminen on kielletty katujen risteyksissä, kapeilla silloilla, tienkäänteissä, joissa puut, rakennukset tai muut sellaiset esteet peittävät näköalan, niin myös mäen huipulla tai jyrkässä myötämässä taikka muualla missä maaston laadun takia vaara muuten saattaa olla tarjona.

5 §. Mäkiä noustessaan tai tullessaan tienkäänteeseen, jossa näköalaa haittavat puut, rakennukset tai muut senkaltaiset esteet, on ajajan pysyttävä mahdollisimman lähellä tien oikeata syrjää ja, milloin ajoneuvossa on äänimerkinantolaitte, annettava äänimerkki.

Kun ajoneuvo pysäytetään yleiselle liikenneväylälle, on se sijoitettava niin lähelle tien tai kadun oikeanpuolista reunaa, kulkusuuntaan katsoen, kuin turvallista on. Tämä määräys ei koske poliisiviranomaisten järjestämiä seisontapaikkoja.

6 §. Kun ajoneuvon kulkusuunta risteää toisen ajoneuvon kulkusuuntaa, on sen ajajan, jolla on toinen oikealla puolellaan, annettava tämän ensiksi sivuuttaa risteys.

Missä poliisimies ohjaa liikennettä, on ajajien noudatettava hänen merkinantojaan.

Ajajan, joka tulee kunnantieltä, kylätieltä tai yksityiseltä tieltä yleiselle maantielle tai pihasta yleiselle liikenneväylälle, on noudatettava erityistä varovaisuutta ja annettava etusija sille, joka ajaa maantiellä tai muulla yleisellä liikenneväylällä.

7 §. Ojentamalla oikea tai vasen kätensä sivulle on kuljettajan kadun tai tien risteyksessä osoitettava aikovansa kääntyä oikealle tai vasemmalle sekä kohottamalla kätensä ilmoitettava takapäin lähestyville ajoneuvoille aikovansa hiljentää vauhtia tai pysähtyä.

Koneellisten suunnanosittajien käyttämisestä moottoriajoneuvoissa säädetään moottoriajoneuvoliikenteestä 18 päivänä tammi-kuuta 1929 annetussa asetuksessa.

8 §. Ajajien on ehdottomasti pysäytettävä ajoneuvonsa ja annettava kulkutilaa virantoimitukseen kiirehtivälle ambulanssi-vaunulle, palokunnan vaunulle sekä poliisimiehen käyttämälle ajoneuvolle. Ainoastaan tällaisissa tapauksissa käytettäköön näissä ajoneuvoissa moottoriajoneuvoliikenteestä annetun asetuksen 54 §:ssä mainittua räikeä-äänistä merkinantolaitetta.

Ajajien on myös annettava vapaa kulku ruumissaatolle ja marssivalle sotaväenosastolle.

9 §. Polkupyörässä tulee pimeän aikana olla edessä yksi valkeavaloinen lyhty sekä takana punainen heijastuslasi (n. s. kissan-

silmä). Yhtä enintään 10 vuoden vanhaa lasta lukuunottamatta, on toisen henkilön polkupyörällä kuljettaminen kielletty.

10 §. Liikenteestä kaupungeissa ja sellaisissa kauppaloissa, jotka ovat eri kuntia, on sen lisäksi voimassa, mitä säädetään asianomaisen kaupungin tai kauppalan poliisijärjestyksessä tai liikennesäännössä, mikäli nämä määräykset eivät ole ristiriidassa tämän asetuksen tai moottoriajoneuvoliikenteestä 18 päivänä tammikuuta 1929 annetun asetuksen kanssa.

Liikenteestä maaseudulla on 1—9 §:ssä olevien säännösten lisäksi voimassa, mitä säädetään 1 päivänä kesäkuuta 1928 annetussa asetuksessa, joka sisältää maaseudun yleisen järjestyssäännön.

Kun on kysymys moottoriajoneuvoliikenteestä, noudatettakoon lisäksi, mitä säädetään moottoriajoneuvoliikenteestä 18 päivänä tammikuuta 1929 annetussa asetuksessa.

11 §. Joka ei noudata tässä asetuksessa annettuja määräyksiä, rangaistakoon enintään viidelläkymmenellä päiväsakolla.

12 §. Tämä asetus tulee voimaan heti ja sillä kumotaan 25 päivänä helmikuuta 1919 annettu asetus siitä, mitä ajajain on toisiaan vastaan tullessaan tai toistensa ohi ajaessaan varteenotettava, sekä 25 päivänä marraskuuta 1921 annettu asetus edellämaitun asetuksen 3 §:n muuttamisesta.

3. Omnibusauton konealustan ja korin rakenne ynnä muut varusteet.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös tammikuun 24 p:ltä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929:71)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on moottoriajoneuvoliikenteestä 18 päivänä tammikuuta 1929 annetun asetuksen 77 §:n nojalla, sen lisäksi mitä sanotussa asetuksessa säädetään, vahvistanut seuraavat määräykset omnibusauton konealustan ja korin rakenteesta sekä muista varusteista:

1. Omnibusautolla tarkoitetaan henkilöautoa, jossa on istuinpaikat useammalle kuin 7 henkilölle. Jos tällainen auto on rakennettu sekä matkustaja- että tavarakuljetusta varten, on sekin tämän päätöksen määräysten alainen.

Omnibusauton konealustan tulee rakenteeltaan olla vahva. Alustan kehyksen suurin korkeus maasta, kun pyörien ilmarenkaat ovat normaalipaineessa, saa tuulilasien kohdalla olla enintään 75 sm.

2. Moottorin tulee olla niin voimakas, että se vaunun ollessa täysin kuormitettuna vaivattomasti kykenee moottoria liaksi rasittamatta voittamaan maastosta johtuvat liikennevastukset. Moottorissa tulee lisäksi olla oma latausdynamo sekä akkumulaattori sähkövirran kehittämistä ja varaamista varten, ainakin mikäli sähkövoimaa tarvitaan auton kulkuvalaistukseksi sekä lisäksi, milloin vaunu on kautta vuoden käytettävää mallia, valaisemiseksi korin sisäpuolellakin.

3. Jousien tulee konealustassa olla pitkinpään kehyksen sivuilla; milloin jousien alkuperäinen asento on poikittainen, tulee jouset joko muuttaa pitkittäisiksi sivustajousiksi tai varustaa hyväksyttävillä, poikkijousien kumpaiseenkin päähän sovitetuilla, lisävarausilla (iskunvaimentajilla).

4. Kaikenlainen omnibusauton konealustan kehyksen tai akselinvälin pidentäminen on kielletty. Kuitenkin saa korin taka-seinä ulottua enintään 30 sm kehyksen taakse, mutta niin ettei se missään tapauksessa ulotu taka-akselista taaksepäin enempää kuin 40 % akselinvälistä. Jos kehys taka-akselista taaksepäin on avonainen, ovat kehyksen sivut yhdistettävät mahdollisimman läheltä takapäätä sopivan vahvuusella U- tai kulmaraudalla.

Omnibusauton akselinväli ei saa olla 310 cm lyhempi.

5. Omnibusauton suurin leveys saa olla enintään 210 sm, jolloin leveyttä mitattaessa otetaan lukuun ovenrivat, helat, lokasuojat y. m. vaunukorista tai pyöristä ulkonevat osat.

Maistraatti on oikeutettu hakemuksesta sallimaan 210 sm leveämmänkin omnibusauton käytön yksinomaan kaupunkiliikenteessä.

Samoin voi asianomainen maaherra hakemuksesta ja kuultuaan tie- ja vesirakennushallitusta antaa luvan 210 sm leveämmän omnibusauton käyttämiseen liikenteessä yksinomaan I luokan maanteillä. Jos liikenne ulottuu myös kaupungin alueelle, on siihen erikseen hankittava lupa maistraatilta, kuten edellisessä kohdassa on sanottu.

6. Istumapaikat korissa ovat niin järjestettävät, että niiltä hyvin pääsee autosta ulosjohtavalle käytävälle; ja tulee istuinten välisen käytävän istuinten korkeudella olla vähintään 30 sm sekä istuinten selkänöjen korkeudella vähintään 40 sm leveä. Istuimissa tulee olla lujat selkänöjat ja tulee istuinten olla pehmeäksi päällystetyt. Milloin istuimet ovat pitkin korin laitoja, tulee korin kiinteään laidan, joka silloin myös on istuinten selkänöjana, olla avonaisessa omnibusautossa noin 90 sm korkea, laskettuna korin permannosta. Umpinaisissa omnibusautoissa saa selkänöja olla matalampi, mutta tulee sen kuitenkin ulottua vähintään akkunan alareunan tasalle. Istuinpinnan tulee olla vähintään 40 × 40 sm. Istuimen selkänöjan ja edessä olevan istuimen taustan vapaan välin tulee olla vähintään 70 sm mitattuna siitä pisteestä, missä selkänöjan ulkonevimmalta kohdalta vedetty pystysuora viiva leikkaa istuinpintaa, vaakasuoraan edessä olevan istuimen taustaan.

Milloin takapenkki jatkuu kummastakin päästä korin laitojen suuntaan, tulee, jotta tällaiselle penkille voitaisiin sijoittaa kuusi istuinsijaa, penkin pitkin korin laitoja jatkuvien osien olla vähintään 100 sm pitkät mitattuna takaseinän pehmustuksen ulomasta kohdasta.

Seisomapaikkoja ei saa omnibusautoon järjestää, paitsi yksinomaan kaupunkiliikenteessä asianomaisen maistraatin luvalla. Maistraatti on tällöin oikeutettu, pitämällä silmällä auton vakavuutta, antamaan tämän päätöksen ohjeista poikkeavia määräyksiä konealustan kehyksen ja korin korkeudesta.

7. Ohjaajalla tulee olla eri istuin, joka voidaan eristää vaunun matkustaja-osastosta joko pehmeällä ohjaajan takana olevalla alaslaskettavalla kangas- tai kiintonaisella seinäsuojustimella. Ohjaajan istuimen tulee olla niin tilava, että siinä on riittävästi tilaa istuimen ja ohjauspyörän sekä tämän ja selkänojan välillä.

8. Omnibusautossa tulee olla joko kiintonainen tai ainakin tarpeen tullen helposti päälle vedettävä kattolaite sekä sivustasuojukset matkustajien suojaksi sadeilman sattuessa. Niissä omnibusautoissa, jotka välittävät liikennettä ainoastaan kesäkuukausina, joiksi lasketaan touko—lokakuu, saa sekä kattolaite että myös sivustasuojukset olla irtonaista mallia, kun taas niissä autoissa, jotka harjoittavat kauttavuotista liikennettä, tulee katon sekä myöskin vaunun korin seinämien olla kiintonaiset ja varustetut ikkunoilla. Kummallakin puolella tulee olla ainakin yksi avattava ikkuna, jonka vapaa aukko on vähintään $\frac{1}{4}$ m². Samoin tulee viimeksimainituissa omnibusautoissa olla tulenvarmat, hajuamattomat ja savuamattomat lämmityslaitteet. Valaistuksena tulee katossa olla vähintään kaksi 6 normaalikynttilän valopistettä. Katon ja korin permannon välisen korkeuden tulee kaikissa omnibusautoissa käytävän kohdalla olla vähintään 1.60 m ja enintään 1.70 m, paitsi milloin kori on jaettu erillisiin osastoihin, joihin johtaa ovi, joka kuhunkin erikseen tai kahteen yhteisesti (Sedan malli), jolloin vähin korkeus saa olla 1.50 m.

9. Omnibusauton permannon korkeus maasta, renkaiden ollessa normaalipaineessa, saa olla ovien kohdalla enintään 85 sm.

10. Omnibusauton oven vapaan aukon tulee olla vähintään 60 sm leveä tai Sedanmallisessa 55 sm. Korin vasemmalla puolella, takaapäin katsottuna, ei saa olla ovia.

11. Omnibusauton erikoisena tunnusvalaistuksena tulee katonrajan kohdalla edessä auton kummallakin puolella olla sinistä valoa näyttävät lyhdyt, joiden valaistusvoiman tulee olla vähintään 2 ja enintään 5 normaalikynttilää.

12. Polttoainesäiliön täyttökohdan tulee olla korin ulkopuolella siinäkin tapauksessa, että itse säiliö olisi korin sisäpuolella. Jos korin sisäpuolella olevan bentsiinisäiliön täyttöaukko on siirretty korin ulkopuolelle, tulee entisen täyttökohdan olla kiinnijuotettu ja ilma-aukosta johtaa kaasutiivisputki korin ulkopuolelle.

Akkumulaattoreita ei saa pitää korin sisäpuolella, vaan tulee niiden olla niitä varten vaunun ulkopuolelle erikoisesti tehdyssä suojuksessa.

13. Omnibusauton mittaritaulukossa tulee muiden tavallisten mittareiden lisäksi olla myös nopeus- ja matkamittarit.

14. Muiden säädettyjen varusteiden lisäksi tulee omnibusautossa olla:

a) tarpeelliset korjaus- ja työkalut sekä väkinostin;

b) pienehkö kirves ja käsisaaha sekä 5 metriä vähintään 75 m/m ympärysmittaista köyttä, jonka molemmissa päässä on asianmukaiset rautakoukut; nämä tulee säilyttää ohjaajan istuimen lähetyvillä olevassa laatikossa;

c) tehokas tulensammutuslaite, ohjaajan välittömässä läheisyydessä;

d) vararenkaita 1 kpl. kutakin lajia;

e) auton vasemmassa etulokasuojassa peili, niin suunnatuna, että kuljettaja sen avulla voi tarkata takanaolevaa tietä; sekä

f) ilmoituskilvet, joihin on merkitty autolinjan molempien päätepaikkain nimet, sekä muut tarpeelliset tiedonannot, kuin myöskin liikennetaksa.

Korin ulkoseiniin ei saa maalata eikä kiinnittää ilmoituksia.

15. Omnibusauton oma paino on aina todettava punnitsemalla. Punnitsemisen voi korin rakennuspaikkakunnan katsastusmies toimittaa.

16. Poliisiviranomaisella on oikeus antaa lupa käyttää tavara-autoa henkilökuljetuksessa tilapäistä matkaa varten sekä määrätä, mitä istuinsijoihin y. m. laitteisiin nähden on tällöin liikenneturvallisuutta silmälläpitäen huomioon otettava.

17. Omnibusautokorin valmistajan tulee autokatsastusmiesten yhdistyksen johtokunnalle vahvistettavaksi jättää kutakin omnibusauton tyyppiä varten laatimansa piirustukset kaksin kappalein. Omnibusauto, jota seuraa korin rakennuspaikkakunnan katsastusmiehen todistus, että kori on rakennettu katsastusmiesten yhdistyksen johtokunnan hyväksymien tyyppi- ja piirustusten mukaan, on hyväksyttävä liikenteeseen kaikkialla Suomessa edellyttämällä, että sen rakenne ja varusteet muuten ovat tämän päätöksen määräyksien mukaiset.

18. Nämä määräykset tulevat voimaan heti, jolloin kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös 15 päivältä maaliskuuta 1928 lakkaa voimassa olemasta. Kuitenkin saadaan omnibusautoja, jotka ovat rakennetut kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön 22 päivänä toukokuuta 1926 vahvistamien määräysten mukaan käyttää edelleen liikenteessä. Jos niiden korin rakennetta tai istuimia muutetaan, on näitä koskevat piirustukset alistettava katsastusmiesten yhdistyksen johtokunnan vahvistettavaksi.

Autokatsastusmiesten yhdistyksen johtokunta saa tämän päätöksen nojalla suorittamistaan piirustusten vahvistuksista haki- jalta perä 200 markan suuruisen korvauksen.

4. Helsingin kaupungin kansakoulujen tarkastajaneuvoston johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama maaliskuun 18 p:nä 1929.

1 §. Tarkastajaneuvoston tehtävänä on kansakoululaitoksen johdon yhtenäisyyden voimassa pitäminen. Neuvostoon kuuluvat suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastajat ja taloudenhoitajat.

2 §. Tarkastajaneuvoston puheenjohtajana toimii, riippuen virkaiästä: suomenkielisten kansakoulujen ensimmäinen tarkastaja tai ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastaja.

3 §. Tarkastajaneuvosto on päätösvaltainen silloin, kun saapuvilla olevien jäsenten lukumäärä on vähintään kolme, joista kahden tulee olla tarkastajia, toinen suomenkielisten kansakoulujen ja toinen ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastaja.

4 §. Päätökset tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

5 §. Pöytäkirjan pitämistä ja kirjevaihtoa varten tarkastajaneuvosto ottaa sihteerin, jolle voidaan antaa toimitettavaksi muitakin tarkastajaneuvostolle uskottuja tehtäviä.

6 §. Tarkastajaneuvoston tulee:

- 1) pitää huolta kansakoulujen yhteisistä elokuvista;
- 2) pitää huolta yhteisten koulupuutarhojen toiminnasta;
- 3) valvoa voimisteluneuvojain toimintaa;
- 4) jakaa suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen kesken kansakouluille yhteisiksi lahjoitettujen rahastojen korkovarot rahastoista voimassa olevien määräysten mukaan.

- 5) pitää huolta, että kummankielisten kansakoulujen kesken vallitseva kohtuudenmukainen suhteellisuus kouluhuoneistoihin, opettajain lukumäärään y. m. järjestelyyn nähden;

- 6) tehdä kansakoulujen johtokunnille talousarvioehdotus kummankielisten kansakoulujen yhteisistä tuloista ja menoista;

- 7) tehdä tarpeen vaatiessa kansakoulujen johtokunnille esitys kansakoulujen johtokuntien laatimain talousarvioehdotusten yhdenmukaistuttamiseksi;

- 8) tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja kansakoulujen johtokunnille sellaisista asioista, jotka kuuluvat neuvoston toimintaan; sekä

- 9) hoitaa yleensä niitä asioita, joita asianomaiset viranomaiset sille uskovat.

5. Helsingin kaupungin aluelääkärien johtosäännön muuttaminen.

Uudenmaan läänin maaherran vahvistama maaliskuun 13 p:nä 1929.

(Vert. kuun. as.-kok. 1912 : 2)

Uudenmaan läänin maaherra vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin aluelääkäreille kesäkuun 21 p:nä 1912 vahvistetun johtosäännön 2 §:n 1 momentin muutettuna näin kuuluvaksi:

2 §. Aluelääkärin virkaa täytettäessä tulee maistraatin julistaa virka kolmenkymmenen päivän kuluessa kuuluttamisesta lailistettujen suomalaisten lääkärien haettavaksi. Hakemuskirjoihin on liitettävä asianmukainen selvitys hakijan pätevydestä.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1929. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 2.

Sisällys: 6. Asetus sähkölaitoksista 11 p:nä toukokuuta 1928 annetun lain soveltamisesta, s. 17. — 7. Asetus Suomenlinnan linnoituksesta ja linnoituspiiristä, s. 20. — 8. Asetus erinäisissä viroissa ja toimissa olevien vapautuksesta vakinaisesta sotapalveluksesta sodan aikana s. 21. — 9. Kaupungin satama-alueiden maanpuoliset rajat, s. 23. — 10. Kaupungin satama-alueiden taloudellisen kirjanpidon järjestäminen, s. 24. — 11. Helsingin kaupungin kuorma-ajuritaksa, s. 24. — 12. Helsingin kaupungin matkustussääntö, s. 30.

6. Asetus sähkölaitoksista 11 p:nä toukokuuta 1928 annetun lain soveltamisesta.

Annettu tammikuun 4 p:nä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929 : 5)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1928 : 39)

Sähkölaitoksista 11 päivänä toukokuuta 1928 annetun lain 27 §:n nojalla säädetään kauppa- ja teollisuusministerin esittelystä täten seuraavaa:

1 §. Sähkölaitoksen rakentamiseen sähkölaitoksista 11 päivänä toukokuuta 1928 annetun lain mukaan hankittavaa lupaa haettakoon kauppa- ja teollisuusministeriöltä, jolle myöskin on annettava saman lain 3 ja 25 §:ssä mainittu ilmoitus.

2 §. Lupahakemuksessa niin myös ilmoituksessa, joka sähkölaitoksen rakentamisesta annetaan kauppa- ja teollisuusministerille, on mainittava:

1. laitoksen nimitys ja omistaja,
2. laitoksen rakentamispaikka ja -aika, sekä
3. laitoksen tarkoitus.

Sen ohessa on esitettävä:

4. selvitys laitoksen teknillisestä rakenteesta, koosta ja laajuudesta;

5. sopivaan mittakaavaan laadittu kartta, johon on merkitty laitoksen omistamat johdinverkot, voima- ja muuntaja-asetat, sekä alueella mahdollisesti ennestään olevat voima- ja viestinjohdit, erittäinkin kaikki risteilyt näiden kanssa;

6. selvitys siitä, että kaikki ne kiinteistön omistajat, joiden kiinteistöjä laitoksen johtimet tai muut laitteet tulevat koskettamaan, ovat tähän antaneet suostumuksensa, niin myös todistus siitä, että kaupungin tai kauppalan valtuusto, jonka alueelle laitos rakennetaan, on tähän suostunut;

7. selvitys siitä, miten risteilyt rautatien, muun yleisen tien, kul-

kuväylän, viestin- ja muiden sähkölinjojen kohdalla tehdään. Selvitykseen on liitettävä piirustus, milloin se katsotaan tarpeelliseksi.

Kaikki selvitykset, ilmoitukset ja kartat ovat annettavat kaksin kappalein.

3 §. Ilmoitus uudesta sähkölaitoksesta, jonka rakentamiseen ei tarvitse hakea lupaa, on annettava viimeistään 14 päivää ennen laitoksen käyttäntöön ottamista.

Ennen 1 päivää tammikuuta 1929 rakennetuista tai sanottuna päivänä rakenteella olleista laitoksista, joiden rakentaminen on luvan tai ilmoituksen varassa, on ilmoitus annettava vuoden 1929 kuluessa.

4 §. Kun sellainen sähkölaitos, jonka rakentamiseen lupa on hankittava, on valmiiksi rakennettu, ilmoittakoon laitoksen omistaja sen kauppa- ja teollisuusministeriölle, joka viipymättä määrää tarkastuksen toimitettavaksi.

Tarkastuksessa on todettava, että laitoksen omistamat johdinverkot ja voima- ja muuntaja-asemat ovat rakennetut lupa-anomuksen yhteydessä esitettyjen karttojen, piirustusten ja selvitysten mukaisesti ja että laitoksen varo- ja varmuuslaitteet ovat voimassa olevien määräysten mukaisessa kunnossa.

Tarkastus on niin toimitettava, ettei se aiheuta vahinkoa sähkölaitokselle eikä häiritse sen toimintaa.

5 §. Tarkastustoiminnan ylivalvonta kuuluu kauppa- ja teollisuusministeriölle ja toimittavat tarkastuksen ministeriön määräämät tarkastajat.

Tarkastajan tulee olla teknillisen korkeakoulun sähköosaston täydellisen oppimäärän suorittanut ja tulee hänellä olla riittävä kokemus sähköalalla.

6 §. Milloin kauppa- ja teollisuusministeriö määrääjäksi antaa sähkölaitoksien tarkastamisen erityisen tarkastusjärjestön tehtäväksi, määrää ministeriö tällaisen järjestön hallitukseen kaksi jäsentä.

7 §. Sähkölaitosten tarkastaja ei samanaikaisesti saa olla tarkastettavan sähkölaitoksen tai sellaisen liikkeen palveluksessa, joka rakentaa sähkölaitoksia tai myy niissä käytettäviä tarvikkeita.

8 §. Tarkastajan on toimitettava tarkastuksensa harkitusti ja varovaisuudella sekä katsottava, että tarpeellinen ja voimassa olevien määräysten mukainen hengen ja omaisuuden turva saavutetaan mahdollisimman vähillä kustannuksilla.

9 §. Sähkölaitosten tarkastus on toimitettava joka kolmas vuosi, ellei ministeriö jostakin syystä pidä tarkastusta muulloinkin tarpeellisena.

10 §. Jokaisesta tarkastuksesta on laadittava pöytäkirja kaksin kappalein, joista toinen on tarkastajan allekirjoittamana annettava laitoksen johtajalle.

11 §. Kun tarkastaja määrää muutoksia tai täydennyksiä sähkölaitoksessa tehtäväksi ennen sen käyntiinpanoa, tai kun tarkastaja kieltää laitoksen käyttämisen ennenkuin määrättyt ehdot ovat täytetyt, on tällainen määräys tai kielto kirjallisesti annettava laitoksen hoitajalle tahi hänen edustajalleen.

Jos tarkastaja pitää sen tarpeellisena, antakoon poliisiviranomaiselle jäljennöksen määräyksestään tai kiellostaan.

12 §. Poliisi- ja tarkastusviranomaisille on tarpeen vaatiessa sallittava pääsy kaikkiin laitoksen osiin.

13 §. Tarkastuksesta ja sen yhteydessä annetuista määräyksistä voi sähkölaitoksen omistaja, jos hän katsoo siihen syytä olevan, valittaa kauppa- ja teollisuusministeriölle, jonka tulee käsitellä valitus kiireellisenä.

Kuitenkin on tarkastajan antama määräys tai kieltö voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu, ellei ministeriö toisin määrää.

14 §. Kun laitos on tarkastettu ja käytäntöön hyväksytty, antakoon kauppa- ja teollisuusministeriö luvan sen käyttämiseen.

Lupakirjaan, joka vaadittaessa on esitettävä tarkastus- ja muiden viranomaisten nähtäväksi, merkittäköön myös laitoksen hoitajaksi hyväksytyen henkilön nimi.

15 §. Sellaisen sähkölaitoksen hoitajana, jonka rakentamiseen on hankittava lupa, tulee olla henkilö, joka vähintään on suorittanut täydellisen oppimäärän teollisuuskoulun sähköosastolla tai jolla muuten todistettavasti on vastaavat tiedot ja joka on työskennellyt sähköalalla vähintään kahden vuoden ajan, siitä ainakin puolet vahvavirta-alalla.

Sähkölaitoksen hoitaja, jolla tämän asetuksen voimaan tullessa ei ole tässä määrättyä pätevyyttä, on oikeutettu edelleenkin kolmen vuoden ajan hoitamaan samaa sähkölaitosta.

16 §. Jos tarkastaja laiminlyö tai huolimattomasti toimittaa hänelle kuuluvia tehtäviä, rangaistakoon niinkuin virkarikoksista on säädetty.

17 §. Kauppa- ja teollisuusministeriön tai 6 §:ssä mainitun tarkastusjärjestön on pidettävä luetteloja luvansaaneista ja ilmoitusvelvollisista sähkölaitoksista sekä vuosittain koottava tarpeelliset tilastotiedot.

Tätä tarkoitusta varten on sähkölaitosten vuosittain annettava kauppa- ja teollisuusministeriölle tai tarkastusjärjestölle ministeriön vahvistamien kaavakkeiden mukaiset tiedot.

18 §. Kauppa- ja teollisuusministeriö oikeutetaan antamaan kaikki tarkemmat määräykset ja säännöt sähkölaitosten rakentamisesta, varmuuslaitteista, hoidosta, käytöstä ja tarkastuksesta.

19 §. Sähkölaitoksia koskevien asioiden käsittelyä varten on kauppa- ja teollisuusministeriöllä apunaan lautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja ja kaksi jäsentä, jotka kaikki valtioneuvosto määrää kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Puheenjohtaja ja jäsenet saavat korvauksen valtion varoista.

20 §. Sähkölaitosten tulee tarkastuksesta johtuvien kustannusten korvaamiseksi, joko kokonaan tai osaksi, suorittaa maksuja erikseen vahvistetun taksan mukaan.

7. Asetus Suomenlinnan linnoituksesta ja linnoituspiiristä.

Annettu tammikuun 25 p:nä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929 : 18)

Nojautuen 30 päivänä toukokuuta 1896 annettuun asetukseen, joka koskee linnoitusplanaadin piirissä olevan kiinteistön omistus- ja nautinto-oikeuden supistuksia, säädetään täten puolustusministerin esittelystä seuraavaa:

1 §. Suomenlinnan linnoitus käsittää Harakka, Särkkä, Lonna, Länsi-Mustasaari, Pikku-Mustasaari, Iso-Mustasaari, Susisaari, Kustaanmiekka, Kuningassaari, Vallisaari, Vasikkasaari, Santahamina, Isosaari, Kuivasaari, Katajaluoto, Ryssänkari ja Melkki nimiset saaret luotoineen sekä valtion omistamat osat Itä-Villinki ja Miessaari nimisiä saaria.

2 §. Suomenlinnan linnoituspiiriin (esplanaadiin) kuuluu 1 §:ssä mainittu linnoitus sekä se alue, jota rajoittavat ne viivat, mitkä kulkevat:

1) etelässä: Isosaaren lounaisniemestä Katajaluodon lounaiskärkeen ja siitä Ryssänkarin eteläniemeen;

2) lännessä: Ryssänkarin länsirantaa pitkin Nuottakarin (Notgrund) eteläniemeen;

3) pohjoisessa: viimeksimainitusta paikasta Melkin pohjoisniemeen ja siitä Harakan pohjoisniemen kautta Lonnan pohjoisniemeen, siitä edelleen Vasikkasaaren pohjoisniemen kautta Hevosalmen pohjoisrantaan pitkin Jungfruholm ja Granholm nimisten luotojen pohjoiskärkien kautta Trutholm nimisen luodon itäpäähän;

4) idässä: viimeksimainitusta paikasta Matalakarim itäisen rannan kautta Isosaaren koillisniemeen ja saaren kaakkoista rantaan pitkin sen lounaisniemellä olevaan lähtökohtaan.

Linnoituspiiriin kuuluvat sitäpaitsi vesialueet kaikkien 1 §:ssä mainittujen saarien ympärillä sadan metrin levyisinä tai, missä niin laajaa vesialuetta ei ole, rajoittavaan rantaan asti ulottuvina vyöhykkeinä myöskin sikäli kuin nämä vesialueet eivät lankea 1 momentissa mainittujen rajojen sisäpuolelle.

3 §. Linnoituspiiriin kuuluvilla saarilla ja luodoilla sekä vesialueilla älköön minkäänlaisiin rakennusyrityksiin ryhdyttävä älköönkään merenpohjan muotoa muutettako, ellei puolustusministeriö ole antanut siihen kirjallista lupaa; jos toisin on menetelty, on maa-herra, puolustusministeriön vaatimuksesta, velvollinen viipymättä poistamaan yksityisten luvattomasti rakentamat rakennukset ja laitteet sekä ryhtymään niihin muihinkin toimenpiteisiin, joista säädetään 30 päivänä toukokuuta 1896 annetun, linnoitusplanaadin piirissä olevan kiinteistön omistus- ja nautinto-oikeuden supistuksia koskevan asetuksen 16 §:ssä.

Sivulliset älkööt saapuko linnoitukseen kuuluville saarille ja niitä ympäröiville, 2 §:n 2 momentissa mainituille vesialueille, ellei puolustusministeriö ole antanut siihen yleistä tahi linnoituksen komendantti henkilökohtaista lupaa; kuitenkin on sallittu vapaasti

kulkea näitä saaria ympäröivien vesialueiden kautta johtavia viitoitettuja laivaväyliä tai talviteitä pitkin.

Linnoituspiirissä voidaan sotilaallisten harjoitusten ajaksi kielittää sivullisten liikkuminen ja oleskelu määrätyllä alueella, mutta on linnoituksen komendantin kuulutettava tästä virallisissa lehdistä ja muutenkin saatettava annettu kiello yleisesti tiedoksi, jotapaitsi alue on harjoitusten aikana sopivalla tavalla merkittävä.

4 §. Linnoituksen komendantti ja asianomainen muu sotilaspäällystö on velvollinen tarkoin valvomaan näiden säännösten ja niiden perusteella annettujen määräysten noudattamista, ja tulee poliisiviranomaisten asian niin vaatiessa antaa tarpeellista virka-apua.

5 §. Tämä asetus, jolla kumotaan 24 päivänä toukokuuta 1899 annettu julistus, joka koskee Viaporin linnoitusessplanaaia, tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1929.

8. Asetus erinäisissä viroissa ja toimissa olevien vapautuksesta vakinaisesta sotapalveluksesta sodan aikana.

Annettu helmikuun 15 p:nä 1929. (Lyheennysote)

(Suomen as.-kok. 1929: 84)

Nojautuen 11 päivänä marraskuuta 1922 annetun asevelvollisuuslain 25 §:ään säädetään täten, puolustusministerin esittelystä, seuraavaa:

1 §. Kutsumatta vakinaiseen palvelukseen sodan aikana jätetään kansanedustajat ja valtioneuvoston jäsenet sekä, sen mukaan kuin järempänä tässä asetuksessa säädetään, valtion, kunnan tai seurakunnan viroissa tai toimissa olevat, nostoväkeen tai reserviin kuuluvat asevelvolliset.

Asevelvollisella tarkoitetaan järempänä sekä upseeristoon että alipäällystöön ja miehistöön kuuluvia henkilöitä.

2 §. Kunnes erityisellä kutsulla tai kuulutuksella sodan aikana toisin määrätään, ovat alempana mainituissa viroissa tai toimissa olevat, nostoväkeen kuuluvat henkilöt vapautetut velvollisuudesta astua vakinaiseen palvelukseen:

Oikeusministeriön alaiset virastot ja laitokset:

a) — e) -----

f) *Alioikeudet*: Kihlakunnantuomarit, raastuvanoikeuksien puheenjohtajat, maistraattien ja järjestysoikeuksien puheenjohtajat, maistraattien sihteerit sekä raastuvanoikeuksien ja maistraattien neuvosmiehet.

g) -----

Sisäasiainministeriön alaiset virastot ja laitokset:

a) — e) —————

d) *Kunnallishallinto*: Kaupunginjohtajat ja kaupunginapulaisjohtajat, kauppalanjohtajat, kunnallislautakuntain puheenjohtajat, kaupunginhallituksen sihteerit, kaupunginvoudit ja kaupunginviskaalit, satamakapteenit ja satamamestarit, palopäälliköt, palomestarit ja kunnallisten palokuntien palkattu alipäällystö ja miehistö, sähkö-, kaasun-, vesijohto- ja puhelinlaitosten johtajat sekä köyhäinhoito- ja majoituslautakuntain puheenjohtajat.

e) *Lääkintölaitos*: —————

kaupunkien sairaalain päällikkölääkärit ja vanhimmat alilääkärit, ————— edellä mainittujen sairaalain taloudenhoitajat ja toimitsijat sekä mielisairaalain hoitajat, veneeristen tautien vastustamista varten toimivien terveystoimistojen lääkärit, —————

3—5 §§. —————

6 §. Valtioneuvoston kanslian ja ministeriöiden on alaisiltaan, 2 §:ssä mainituilta virastoilta ja laitoksilta vaadittava ja omasta puolestaan valmistettava sekä vuosittain helmikuun 1 päivään mennessä puolustusministeriölle toimitettava sen määräämällä tavalla laadittu luettelo niistä asevelvollisista, joiden sodan aikana tulee 2 ja 3 §:n säännösten nojalla saada vapautus. Sotavoiman liikekannallepanon sattuessa ja muulloinkin, kun puolustusministeriö katsoo sen tarpeelliseksi, on luettelojen tarkistus viipymättä toimitettava ja muutokset heti ilmoitettava puolustusministeriölle.

7 §. Asevelvollisille, jotka eivät ole sellaisissa viroissa tai toimissa, että he 2 ja 3 §:n säännösten nojalla saisivat vapautuksen, voidaan asianomaisen viraston tai laitoksen esityksestä myöntää vapautus, jos heidän jatkuva viran- tai toimenhoitonsa on välttämätön valtion tai kunnallisen viraston tai laitoksen toiminnan ylläpitämiseksi tai muuten yleisen edun kannalta erinomaisen tärkeä.

Esitys edellisessä momentissa tarkoitettusta vapautuksesta on tehtävä 6 §:ssä mainittujen luettelojen lähettämisen yhteydessä ja toimitettava puolustusministeriöön siellä ratkaistavaksi.

8 §. Asianomaisen viraston tai laitoksen tulee vapautusten supistamiseksi mahdollisimman vähiin laatia suunnitelma viraston tai laitoksen järjestelystä ja toiminnasta sodan aikana niin, että siinä palvelevat asevelvolliset voidaan korvata muulla henkilökunnalla, sekä välttämättömiä vapautuksia tämän asetuksen mukaisesti järjestäessään huomioonottaa:

että, ellei erinomaista estettä ole, kysymykseen tulevista asevelvollisista iältään vanhimmalle annetaan vapautus;

että, milloin 2 §:ssä mainitunlaatuissa viroissa tai toimissa on henkilöitä, jotka eivät ole sotapalvelusvelvollisia, nämä on otettava huomioon, ennenkuin vapautus asevelvolliselle annetaan; sekä

että asevelvolliselle, joka itse haluaa vakinaiseen palvelukseen, on viran tai toimen estämättä, mikäli mahdollista, tilaisuus siihen annettava.

9 §. Mitä edellä tässä asetuksessa on säädetty viran tai toimen haltijan vapautuksesta, koskee siinä tapauksessa, ettei virkaa tai tointa ole vakinaisesti täytetty, sitä, joka sijaisena on määrätty virkaa tai tointa hoitamaan.

10 §. Tarkempia ohjeita tämän asetuksen soveltamisesta antaa tarpeen vaatiessa puolustusministeriö.

9. Kaupungin satama-alueiden maanpuoliset rajat.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat helmikuun 6 p:nä 1929.

Länsisatama.

Ruoholahdesta Lauttasaaren lautta-aseman pohjoispuolitse satamaradan pääraiteen läheisyyteen — tämän raiteen länsipuolitse Lauttasaarenkadun jatkeen ja Köydenpunojankadun risteykseen — raiteiden poikki tehdaskorttelin n:o 172 luoteiskulmaan — satamaradan pääraiteen itäpuolitse Hietalahden Pohjoisrannan kulmaan — tätä pitkin altaan pohjois- ja itärajojen vierellä Hietalahden etelärantaan — tämän rannan poikki satamaradan pääraiteeseen — tätä pitkin Punavuorenkadun jatkeen pohjoispuoleen ja lopuksi tätä pitkin raiteitten poikki Hietalahden satamaan.

Eteläsatama.

Satamasta laivatelakka-alueen pohjoisrajaa pitkin Etelärantatien tukimuurin — tätä pitkin luoteeseen siihen kohtaan, missä kaide loppuu — satamaraden pääraiteen länsipuolitse Etelärannan kauppahalliin — pitkin kääntösillan sisäpuolella olevia altaan länsi- ja pohjoisrajoja — Keisarinkarin rannan poikki satamaradan pääraiteeseen — tämän pohjoispuolitse Pursisataman länsirajaan ja vihdoin tämän sataman länsi-, pohjois- ja itärajoja pitkin kanavan poikki Katajanokalle.

Katajanokan satama.

Rahapajarannan kaiteesta — tätä pitkin satamaradan pääraiteeseen — tätä pitkin Rahapajan tontin kaakkoisrajaan — pitkin tontin itärajaa Kanavakadun kaiteeseen — pitkin tätä ja satamaradan pohjoisinta pistoraidetta korttelin n:o 150 luoteisrajaan pitkin tätä ja Kruunuvuorenkadun lounaista rajalinjaa korttelin n:o 191 luoteisrajaan — tätä pitkin meriväen aluetta päin olevaan rajaan ja lopuksi tämän alueen kaakkoisrajaa pitkin Kruunuvuorenselälle.

Sörnäisten satama.

Pohjoissatamasta pitkin kaasulaitoksen hiilen purkauslaiturin eteläsivua ja kaasulaitoksen alueen kaakkoisrajaa rautatieraitien poikki rautatien aluetta päin olevaan rajaan — pitkin viime mainitun alueen kaakkoisrajaa — raiteiden poikki n. s. keskimäi-

seen laituriin pitkin Nobel-Standard i Finland yhtiölle vuokratun alueen kaakkois-, koillis- ja luoteisrajoja rautatiealueen rajaan — pitkin tätä rajaa pohjoiseen päin — raiteitten poikki pohjoiseen laituriin — pitkin 1 ja 2 merkittyjen vuokra-alueiden lounais- ja kaakkoisrajoja Kulosaaren siltaan ja lopuksi tämän sillan eteläpuolitse Sörnäisten salmeen.

10. Kaupungin satama-alueiden taloudellisen kirjanpidon järjestäminen.

Rahatoimikamarin päätös joulukuun 21 piltä 1928.

Varsinaiset satama-alueet.

Kaikki tulot ja menot näistä alueista, kustannukset niissä toimeenpannuista parannuksista ja laajennuksista mukaanluettuina, merkitään asianomaisen sataman tilille. Juoksevat vuotuiset menot, kuten puhtaanapidosta, valaistuksesta y. m. s., suoritetaan kuten tähänkin saakka kaupungin asianomaisten virastojen toimesta, käyttämällä niiden vuositalousarvioissa tätä varten olevia määrärahoja, mutta pidetään niistä erityistä kirjaa, niin että satamain hoidosta ja käytöstä olevat kustannukset tästä käyvät ilmi.

Muut satamaliikenteelle osittain luovutetut alueet.

Kaikki tulot satamaliikennekonttorin vuokraamista alueista samoin kuin kaikki kustannukset toimeenpannuista parannuksista ja laajennuksista merkitään satamain tilille. Tulot rahatoimikamarin vuokraamista alueista merkitään sitä vastoin, niin kauan kuin jotakin aluetta järjestellään ja laajennetaan, kuten tähänkin saakka tulotilille 9 Os. III. 2 »tilapäiset maan ja kenttäin vuokrat», kuitenkin erityisen nimikkeen kohdalle siten, että rahatoimikamari antaessaan tuollaisia alueita vuokralle notariaattiluetteloonsa erityisesti merkitsee, että vuokramaksu on pantava kirjaan erityiselle alitilille.

11. Helsingin kaupungin kuorma-ajuritaksa.

Malstraatın vahvistama maaliskuun 7 p:nä 1929.

Maksu ajan mukaan.

Kuorma - autoilla.

			Smk.
1	tonnin vaunu	tunnilta	35: —
1 $\frac{1}{4}$	»	»	40: —
2	»	»	60: —
2 $\frac{1}{2}$ —3	»	»	65: —

Näihin tuntipalkkoihin sisältyy myöskin autonkuljettajan palkka.

Hevosella.

Smk.

8-tuntisesta hevospäivätyöstä 2-pyöräisillä ajoneuvoilla ...	140: —
4-tuntisesta hevospäivätyöstä 2-pyöräisillä ajoneuvoilla ...	75: —
yhden tunnin ajosta	20: —
jokaiselta ylimenevältä puolelta tunnilta	10: —
ajosta 4-pyöräisillä ajoneuvoilla (huonekaluvaunut) suoritetaan maksu neljältä ensimmäiseltä tunnilta à	25: —
jokaiselta seuraavalta tunnilta	20: —
jokaiselta ylimenevältä puolelta tunnilta.....	10: —

Maksu matkan mukaan.

Tarkoitusta varten on kaupunki jaettu alueisiin, joiden rajat ovat allamainitut, seuraavine lähtöpaikkoineen:

Töölön rautatietavara-asema.

<i>1 raja:</i> Mikonkatu, Aleksanterinkatu, Kalevankatu, Fredrikinkatu, Runeberginkatu, Eläintarhantie	15: —
<i>2 raja:</i> Unioninkatu, Liisankatu, Mariankatu, Katajanokansilta, Eteläinen Makasiinikatu, Iso ja Pieni Robertinkatu, Kivenhakkaajankatu, Punavuorenkatu, Humalistonkatu, Sallinkatu	20: —
<i>3 raja:</i> Eläintarhan huvilat, Castréninkatu, Läntinen ja Itäinen Papinkatu, Viides linja, Haapaniemenkatu, Katajanokka, Tehtaankatu, Telakkakatu, Stenbäckinkatu	25: —
<i>4 raja:</i> Vaasankatu, Hämeentie, Vilhonvuorenkatu, Kaivopuisto, Munkkisaari	30: —
<i>5 raja:</i> Sturenkatu, Hämeentie, Saarinkatu	35: —
<i>6 raja:</i> Kumpulantie, Koreankatu, Kaironkatu	40: —

Hakaniemi.

<i>1 raja:</i> Castréninkatu, Läntinen ja Itäinen Papinkatu, Viides linja, Haapaniemenkatu, Pitkäsilta	15: —
<i>2 raja:</i> Eläintarhan huvilat, Helsinginkatu, Josafatinkatu, Vaasankatu, Pääskylänkatu, Katajanokansilta, Pohjoisten ja Eteläinen Esplanaadikatu, Heikinkatu.....	20: —
<i>3 raja:</i> Karjalankatu, Aleksis Kiven katu, Sturenkatu, Hämeentie, Saarinkatu, Sörnäisten satama-alue, Katajanokka, Vuorimiehenkatu, Laivurinkatu, Fredrikinkatu, Runeberginkatu, Eläintarhantie	25: —
<i>4 raja:</i> Kumpulantie, Kaivopuisto, Tehtaanpuisto, Laivatokan alue, Jätkäsaari, Stenbäckinkatu	30: —

Hietalahti.

<i>1 raja:</i> Kalmistokatu, Lapinlahdenkatu, Eerikinkatu, Fredrikinkatu, Sepänkatu, Munkkisaari, Jätkäsaari	15: —
--	-------

<i>2 raja:</i> Eteläinen Rautatiekatu, Malminkatu, Kampinkatu, Salomonkatu, Heikinkatu, Eteläinen Esplanaadikatu, Kasarmikatu, Neitsytpolku, Merisatama	Smk. 20: —
<i>3 raja:</i> Museokatu, Pitkäsilta, Unioninkatu, Liisankatu, Snellmaninkatu, Katariinankatu, Pohjoimen Esplanaadikatu, Katajanokansilta, Kaivopuisto	25: —
<i>4 raja:</i> Kammiontie, Kammionkatu, Eläintarhan huvilat, Eläintarhantie, Porthaninrinne, Toinen linja, Hämeentie, Näkinkuja, Katajanokka	30: —
<i>5 raja:</i> Stenbäckinkatu, Helsinginkatu, Hämeentie, Pääskylänkatu	35: —
<i>6 raja:</i> Karjalankatu, Aleksis Kiven katu, Sturenkatu, Hämeentie, Saarikatu	40: —
<i>7 raja:</i> Kumpulantie, Koreankatu, Kaironkatu	45: —

P o h j o i s s a t a m a.

<i>1 raja:</i> Katajanokansilta, Pohjoinen Esplanaadikatu, Unioninkatu, Liisankatu	15: —
<i>2 raja:</i> Katajanokka, Eteläinen Makasiinikatu, Pieni Roobertinkatu, Erottajankatu, Heikinkatu, Säästöpankinranta, Hämeentie, Näkinkuja	20: —
<i>3 raja:</i> Etelärantatie, Tehtaankatu, Albertinkatu, Malmirinne, Fredrikinkatu, Arkadiankatu, Aurorankatu, Eläintarhan huvilat, Ensi linja, Castréninkatu, Itäinen Pappinkatu, Viides linja, Haapaniemenkatu	25: —
<i>4 raja:</i> Kaivopuisto, Tehtaanpuisto, Telakkakatu, Kalmistokatu, Mechelininkatu, Caloniuksenkatu, Runeberginkatu, Eläintarhantie, Helsinginkatu, Josafatinkatu, Vaasankatu, Pääskylänkatu	30: —
<i>5 raja:</i> Laivatokan alue, Jätkäsaari, Stenbäckinkatu, Nordenskiöldinkatu, Karjalankatu, Aleksis Kiven katu, Sturenkatu, Hämeentie, Saarikatu	35: —
<i>6 raja:</i> Kumpulantie, Koreankatu, Kaironkatu	40: —

M e r i s a t a m a.

<i>1 raja:</i> Sepänkatu, Vuorimiehenkatu, Muukalaiskatu, Kaivopuisto	15: —
<i>2 raja:</i> Munkkisaari, Hietalahdenranta, Bulevardi, Eteläinen Esplanaadikatu	20: —
<i>3 raja:</i> Jätkäsaari, Salmisaari, Pohjoinen Rautatiekatu, Ratapiha, Liisankatu, Katajanokka	25: —
<i>4 raja:</i> Pohjoinen ja Eteläinen Hesperiankatu, Eläintarhantie, Hämeentie, Näkinkuja	30: —
<i>5 raja:</i> Kammiontie, Kammionkatu, Helsinginkatu, Josafatinkatu, Vaasankatu, Pääskylänkatu	35: —

<i>6 raja:</i> Stenbäckinkatu, Reijolankatu, Nordenskiöldinkatu, Karjalankatu, Aleksis Kiven katu, Sturenkatu, Hämeentie, Saarikatu	Smk. 40: —
<i>7 raja:</i> Kumpulantie, Koreankatu, Kaironkatu	45: —

J ä t k ä s a a r i .

<i>1 raja:</i> Kalmistokatu, Lapinlahdenkatu, Albertinkatu, Bulevardi	15: —
<i>2 raja:</i> Lapinlahden sairaalan alue, Pohjoinen Rautatiekatu, Annankatu, Laivurinrinne, Sepänkatu, Telakkakatu	20: —
<i>3 raja:</i> Pohjoinen ja Eteläinen Hesperiankatu, Mikonkatu, Korkeavuorenkatu, Kapteeninkatu, Munkkisaari	25: —
<i>4 raja:</i> Kammiontie, Kammionkatu, Pitkäsilta, Katajanokansilta, Etelärantatie, Puistokatu	30: —
<i>5 raja:</i> Stenbäckinkatu, Nordenskiöldinkatu, Rautatienlinja, Helsinginkatu, Läntinen Brahenkatu, Läntinen Pappinkatu, Viides linja, Haapaniemenkatu, Katajanokka, Kaivopuisto	35: —
<i>6 raja:</i> Aleksis Kiven katu, Pääskylänkatu	40: —
<i>7 raja:</i> Karjalankatu, Aleksis Kiven katu, Sturenkatu, Hämeentie, Saarikatu	45: —
<i>8 raja:</i> Kumpulantie, Koreankatu, Kaironkatu	50: —

K a t a j a n o k k a .

<i>1 raja:</i> Katajanokka	15: —
<i>2 raja:</i> Eteläinen Makasiinikatu, Fabianinkatu, Kaisaniemenkatu, Liisankatu	20: —
<i>3 raja:</i> Vuorimiehenkatu, Korkeavuorenkatu, Mikonkatu, Säästöpankinranta, Sörnäisten rantatie, Näkinkuja .	25: —
<i>4 raja:</i> Kaivopuisto, Telakkakatu, Ruoholahdenranta, Kalmistokatu, Hietaniemenkatu, Runeberginkatu, Pohjoinen Rautatiekatu, Hesperian puisto, Eläintarhantie, Alppikatu, Franzéninkatu, Torckelinkatu, Käenkuja	30: —
<i>5 raja:</i> Munkkisaari, Jätkäsaari, Lapinlahden sairaalan alue, Kammiontie, Kammionkatu, Karjalankatu, Aleksis Kiven katu, Pääskylänkatu	35: —
<i>6 raja:</i> Stenbäckinkatu, Sturenkatu, Saarikatu	40: —
<i>7 raja:</i> Kumpulantie, Koreankatu, Kaironkatu	45: —

E t e l ä s a t a m a .

<i>1 raja:</i> Vuorimiehenkatu, Kasarmikatu, Kluuvikatu, Hallituskatu, Fabianinkatu, Kirkkokatu, Katajanokansilta	15: —
<i>2 raja:</i> Kaivopuisto, Laivurinkatu, Fredrikinkatu, Kansakoulukatu, Simonkatu, Kaivokatu, Kansaniemenkatu, Liisankatu, Katajanokka	20: —

	Töölön rautatievarasema.	Jääkäsaari.	Hietalahti.	Merisatama.	Eteläsatama.	Katsejanoikka.	Pohjoissatama.	Hakanterni.	Sörnäisten satama-alue.
	S m k.								
Kumpulän II alue ja siirtolapuutarha	50:—	60:—	60:—	60:—	55:—	55:—	50:—	40:—	40:—
Annala ja alue Vantaan siltaan	55:—	65:—	65:—	65:—	60:—	60:—	55:—	45:—	45:—
Käpylä ja kunnalliskoti Merisatamassa olevat saaret	55:—	65:—	60:—	60:—	55:—	60:—	55:—	45:—	45:—
Sörnäisten satamassa olevat saaret	30:—	30:—	25:—	15:—	25:—	30:—	30:—	35:—	40:—
Korkeasaari, Hylkysaari ja Palosaari	25:—	40:—	35:—	35:—	30:—	25:—	20:—	15:—	15:—
Mustikkamaa	30:—	40:—	35:—	35:—	25:—	20:—	20:—	20:—	20:—
Eteläsatamassa olevat saaret	35:—	45:—	40:—	40:—	30:—	25:—	20:—	20:—	15:—
Lapinlahdessa olevat saaret	30:—	30:—	25:—	15:—	15:—	15:—	20:—	25:—	30:—
Taivallahdessa olevat saaret	20:—	25:—	25:—	30:—	35:—	40:—	35:—	30:—	50:—
Humallahdessa olevat saaret	25:—	30:—	30:—	35:—	35:—	40:—	35:—	30:—	50:—
	30:—	35:—	35:—	45:—	40:—	45:—	40:—	35:—	50:—

M u i s t u t u k s i a.

1) Kaupungin muista paikoista on ajomaksu sama kuin lähimmästä yllämainitusta lähtöpaikasta.

2) Odotuksesta on kuorma-ajuri oikeutettu ottamaan saman maksun kuin ajosta ajan mukaan.

3) Ajomaksuun sisältyy tavaran ajoneuvoihin kuormitus ja niistä purkaminen, mutta ei tavaran kantaminen, kokoaminen eikä latominen.

4) Ajomies on velvollinen yhteen kuormaan ottamaan $\frac{1}{2}$ syltä metrihalkoja.

5) Ajomies on velvollinen ajamaan kaupungin saariin ainoastaan siinä tapauksessa, että sinne on täysin ajokelpoinen tie.

6) Ajomies ei ole velvollinen ajamaan kuormaa kadulta tai yleiseltä paikalta vaikeasti päästäviin paikkoihin.

7) Hevoskuorman paino saa nousta korkeintaan 2-pyöräisillä ajoneuvoilla 650 kg:aan ja 4-pyöräisillä ajoneuvoilla 1,000 kg:aan.

8) Pitempiaikaisista urakka-ajoista voivat ajomies ja ajattaja sopia erikseen.

12. Helsingin kaupungin matkustussääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama maalliskuu 18 p:nä 1929.

1 §. Matkoista ja toimituksista kaupungin asioissa suoritetaan korvausta matkakuluista ja päivärahaa tässä säännössä määrättyjen perusteiden mukaan.

2 §. Kaupungin asioissa tehdyiksi matkoiksi katsotaan sellaiset kaupungin alueen ulkopuolelle tehdyt matkat, joita kaupungin luottamushenkilöt ja viranpitäjät suorittavat asianomaisen viranomaisen toimeksiannosta tahi ohje- ja johtosääntöjen määräysten nojalla.

Jos viranpitäjän toimipaikka ei ole kaupungissa, suoritetaan hänelle tämän säännön mukaista korvausta matkoista, jotka hän edellisessä kohdassa mainituista syistä on tehnyt sen paikkakunnan ulkopuolelle, jossa hänen toimipaikkansa on.

Ulkomailla tehtävistä matkoista suoritetaan korvaus kulloinkin erikseen tehtävän sopimuksen nojalla.

3 §. Jos matkaa varten on maksuttomasti käytetty kaupungin omia tai sen vuokraamia kuljetusneuvoja, ei matkakuluista suoriteta korvausta, vaan ainoastaan päivärahaa.

Jos matka tehdään omalla automobiilillä, moottoripyörällä tai muulla kulkuneuvolla, suoritetaan matkakulujen korvauksena 3 markkaa kilometriltä.

4 §. Päivärahaa suoritetaan jokaisesta kello 24:stä lasketusta vuorokaudesta, joka kokonaan tai osaksi on käytetty matkaan tahi toimitukseen tai kumpaankin.

Jos matka kaupungin keskustasta toimituspaikkaan on lyhempi kuin 25 kilometriä, ei kuitenkaan suoriteta päivärahaa. Jos viranpitäjän toimipaikka ei sijaitse kaupungin alueella, lasketaan matka silloin hänen toimipaikastaan.

Jos toinen matka päättyy ja toinen alkaa samana päivänä, ei tällaiselta päivältä suoriteta kuin yhden päivän päiväraha.

5 §. Viranpitäjälle ei suoriteta päivärahaa edellisen pykälän 2 momentissa sanottua pitemmästä matkasta, jos matka kestää kuutta tuntia lyhemmän ajan.

Viranpitäjälle ei myöskään suoriteta päivärahaa, jos hän saa kaupungin laitoksessa, jonne hän on matkustanut, vapaan asunnon ja ruuan.

6 §. Jos matkalla sattuu viivähdystä luonnonesteen, tapaturman tai sairastumisen vuoksi, maksettakoon, jos esteen laatu havaitaan päteväksi, päivärahaa myös siltä ajalta, minkä viivähdys kesti, ei kuitenkaan pitemmältä ajalta kuin 14 päivältä.

Jos toimituspaikkaan tai sieltä matkustettaessa poiketaan syrjään tai viivähdetään yksityisen asian tähden, on matkakulujen korvaus ja päiväraha laskettava niinkuin olisi suoraan matkustettu.

7 §. Matkakustannusten korvaus maksetaan sen tai niiden matkustustapain, taikka laivalla tai rautatiellä matkustettaessa sen luokan mukaan, jota todella on käytetty; kuitenkin ei saa

korvausta periä enempää kuin mitä olisi mennyt, jos olisi käytetty sitä tietä ja matkustustapaa, mikä matkakustannukset ja päiväraha huomioonottaen olisi ollut halvin. Milloin erityinen tehtävä tai muu pakcittava syy vaatii käyttämään kalliimpaa matkustustapaa, on syy tähän matkalaskussa selvitettävä.

Jos useampia toimituksia on pidettävä, ovat ne ja niistä aiheutuvat matkat niin järjestettävät, että saavutetaan mahdollisimman suuri matkakulujen ja päivärahan säästö.

8 §. Jos asianomaisen on täytynyt suorittaa eri maksuja työvälineiden tai matkatavaroiden kuljetuksesta, joita hänen on ollut pakko toimitusta varten viedä mukanaan, saa hän korvauksen niistä suorittamistaan kuljetuskustannuksista.

9 §. Kaupungin maksettavaksi älköön pantako korvausta asianomaisesti vahvistetun taksan mukaan menevästä vuokra-automobiilin tai -ajurin käyttämisestä, ellei se ole tapahtunut edellisessä pykälässä mainitussa tapauksessa, kaupungin, kauppalan tai taajaväkisen yhdyskunnan alueella.

10 §. Kaupungin asioissa matkustavat henkilöt kuuluvat matkakulujen korvaukseen ja päivärahaan nähden kolmeen luokkaan.

Ensimmäiseen luokkaan kuuluvat kaupungin luottamushenkilöt sekä viranpitäjät, joiden palkka suoritetaan 11—20 palkkaluokkien mukaan tai niitä vastaavilla tai suuremmilla määrillä.

Toiseen luokkaan kuuluvat kaupungin viranpitäjät, joiden palkka suoritetaan 5—10 palkkaluokkien mukaan tai niitä vastaavilla määrillä.

Kolmanteen luokkaan kuuluvat kaupungin viranpitäjät, joiden palkka suoritetaan 1—4 palkkaluokkien mukaan tai niitä vastaavilla määrillä.

11 §. Matkakulujen korvausta suoritetaan seuraavien perusteiden mukaan:

Ensimmäinen luokka:

matkustus kyydillä: asetuksenmukainen kyytiraha hevosesta tai automobiilistä;

matkustus vuorokulkuisella automobiilillä: maksu yhdestä paikasta vahvistetun taksan mukaan;

matkustus muulla automobiilillä: 4 markkaa kilometriltä;

matkustus laivassa: maksu ensimmäisen luokan paikasta;

matkustus rautatiellä: maksu toisen luokan paikasta.

Toinen luokka:

matkustus kyydillä: asetuksenmukainen kyytiraha hevosesta tai automobiilistä;

matkustus vuorokulkuisella automobiilillä: maksu yhdestä paikasta vahvistetun taksan mukaan;

matkustus laivassa: maksu ensimmäisen luokan paikasta;

matkustus rautatiellä: maksu toisen luokan paikasta.

Kolmas luokka:

matkustus kyydillä: asetuksenmukainen kyytiraha hevosesta tai automobiilistä;

matkustus vuorokulkuisella automobiilillä: maksu yhdestä paikasta vahvistetun taksan mukaan;

matkustus laivassa: maksu toisen luokan tai salonkipaikasta;

matkustus rautatiellä: maksu kolmannen luokan paikasta.

Jos rautatiematkalla on käytetty makuuvaunupaikkaa vähintään neljä tuntia kello 22 ja kello 8 välisenä aikana, korvataan se maksu, mikä makuuvaunupaikasta on mennyt, ei kuitenkaan enempää kuin yhden makuuvaunupaikan hinta siinä vaunuluokassa, jonka mukaan matkakulujen korvausta maksetaan.

Jos junassa on lunastettava erityinen paikkalippu, suoritetaan siitäkin korvausta.

12 §. Tehdyistä virkamatkoista ja toimituksista maksetaan seuraavat päivärahat:

Ensimmäisessä luokassa 100 markkaa;

Toisessa luokassa 75 markkaa;

Kolmannessa luokassa 50 markkaa.

Päivärahaa saa laskea koroitetuin määrin kaupungissa 50 % sekä kauppalassa ja taajaväkisessä yhdyskunnassa 25 %. Päiväraha vähennetään 25 %:lla, jos matka suoritetaan loppuun samana päivänä kuin se on aloitettu eikä siihen ole kulunut enempää kuin 12 tuntia, tai jos se suoritetaan loppuun seuraavana päivänä eikä siihen ole kulunut enempää kuin 24 tuntia.

13 §. Laskun matkakulujen korvauksesta ja päivärahasta tulee sisältää ilmoitus matkan tarkoituksesta sekä tieto siitä, onko toimitus tapahtunut voimassaolevan ohje- tai johtosäännön perusteella vai eri määräyksen mukaan, samoin myöskin selostus matkustustavasta sekä niistä päivistä ja tarvittaessa tunneista, jolloin toimitus ja matkat ovat suoritettut.

14 §. Rahatoimikamari on tarvittaessa oikeutettu antamaan tarkempia ohjeita tämän matkustussäännön tulkinnasta.

Samalla päätti kaupunginvaltuusto:
että matkustussääntö astuu voimaan toukokuun 1 p:nä 1929;
sekä

kumota aikaisemmat päätöksensä päivärahoista ja matkakulujen korvauksista.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISUT

1929. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 3.

Sisällys: 13. Asetus valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista 31 päivänä tammikuuta 1925 annetun asetuksen muuttamisesta, s. 33. — 14. Uuden palkkaussäännön vahvistaminen Helsingin kaupungin erälle viranpitäjille, s. 34. — 15. Laki pormestarin, neuvosmiesten ja maistraatinsihteerin vaalista 19 päivänä marraskuuta 1927 annetun lain 6 ja 7 §:n muuttamisesta, s. 35. — 16. Laki kotieläintautien ehkäisemisestä 29 päivänä syyskuuta 1922 annetun lain 1 ja 7 §:n muuttamisesta toisin kuuluviksi, s. 36. — 17. Kaupungin sairaalain hoitohenkilökunnan ja sairaanhoitajataroppilaiden työajan lyhentäminen, s. 37. — 18. Laki kunnallisille mielisairaaloille sekä tuberkulosia sairastavien hoitolaitoksille ja tuberkulosin vastustamistyön edistämiseksi annettavasta valtionavusta, s. 38. — 19. Asetus kunnallisille mielisairaaloille sekä tuberkulosia sairastavien hoitolaitoksille ja tuberkulosin vastustamistyön edistämiseksi annettavasta valtionavusta 31 päivänä toukokuuta 1929 annetun lain toimeenpanosta, s. 40. — 20. Kaupungin hallitusten y. m. toimielinten sekä valiokuntain ja komiteain puheenjohtajain, varapuheenjohtajain ja jäsenten palkkiot, s. 44. — 21. Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen muutos, s. 46. — 22. Työväenopistojen puheenjohtajaneuvoston pöytäkirjakieli, s. 48.

13. Asetus valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista 31 päivänä tammikuuta 1924 annetun asetuksen muuttamisesta.

Annettu maaliskuun 22 p:nä 1929. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1929 : 131)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1927 : 53 ja 1928 : 6)

Valtiovarainministeriön esittelystä säädetään täten sovellettavaksi kuluvan vuoden alusta lukien, että alempana mainitut virat ja toimet, muuttamalla valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista 31 päivänä tammikuuta 1924 annetun asetuksen 3 §:ää, sellaisena kuin se on muutettu asetuksella 17 päivästä helmikuuta 1928, luetaan palkkaushuokkiin seuraavasti:

VII palkkaushuokka: 57,000 markkaa.

Helsingin poliisimestarin apulainen.

XVII palkkaushuokka: 25,500 markkaa.

I palkkaushuokan kaupunkilaisylikonstaapeli.

XVIII palkkausluokka: 24,000 markkaa.

I palkkausluokan tarkastuskonstaapeli.

XIX palkkausluokka: 22,500 markkaa.

I palkkausluokan vanhempi kaupunkilaiskonstaapeli.

XXI palkkausluokka: 19,500 markkaa.

I palkkausluokan nuorempi kaupunkilaiskonstaapeli.

14. Uuden palkkaussäännön vahvistaminen Helsingin kaupungin erälle viranpitäjille.

Oikeusministeriön päätös huhtikuun 8 piltä 1929.

(*Suomen as.-kok. 1929: 142*)

Sittenkuin Helsingin kaupungin valtuusto kokouksessaan 14 päivänä joulukuuta 1927 oli hyväksynyt sanotun kaupungin viranpitäjille uuden palkkaussäännön, on oikeusministeriö kaupunginvaltuuston tekemän alistuksen johdosta tänään tapahtuneessa esittelyssä vahvistanut mainitun palkkaussäännön seuraavilta osiltaan:

Palkkausluokka.	Viranpitäjä.	Peruspalkka kuukaudessa. Markkaa.	Ikälisä kuukaudessa. Markkaa.
20	Kunnallispormestari	8,300:—	550:—
14	Maistraatin oikeusneuvosmies	4,850:—	350:—
12	Maistraatin kunnallisuusneuvosmies	4,000:—	305:—
9	Maistraatinsihteeri ja ensimmäinen julkinen notari	2,900:—	250:—
20	Oikeuspormestari	8,300:—	550:—
17	Raastuvanoikeuden vanhempi oikeusneuvosmies	6,350:—	430:—
12	Raastuvanoikeuden nuorempi oikeusneuvosmies	4,000:—	305:—
10	Raastuvanoikeuden ylimääräinen oikeusneuvosmies	3,250:—	265:—
14	Ensimmäinen kaupunginviskaali	4,850:—	350:—
12	Muut kaupunginviskaalit ..	4,000:—	305:—

Palkka- luokka.	Viranpitäjä.	Peruspalkka kuukaudessa. Markkaa.	Ikälisä kuukaudessa. Markkaa.
5	Ensimmäinen kaupunginvouti	1,900: —	200: —
15	Toinen kaupunginvouti ..	5,300: —	375: —
12	Avustava toinen kaupungin- vouti	4,000: —	305: —

Edellämainitut viranpitäjät saavat ikälisää 3, 6 ja 10 vuoden palveluksesta joka kerta edelläolevassa taulukossa mainitun määrän.

Helsingin kaupungin valtuuston alistuksen johdosta on oikeusministeriö vahvistanut sanotun kaupunginvaltuuston kokouksessaan 17 päivänä huhtikuuta 1929 tekemän päätöksen, jonka mukaan ensimmäisen kaupunginvoudin palkka, luettuna 1 päivästä maaliskuuta 1929, on oleva viisituhatta markkaa kuukaudessa, johon lisäksi on tuleva ikälisää 3, 6 ja 10 vuoden palveluksesta joka kerta kolmesataaseitsemänkymmentäviisi markkaa kuukaudessa. *Oikeusmin. päätös elok. 23 p:ltä 1929. (Suomen as.-kok. 1929: 288).*

15. Laki pormestarin, neuvosmiesten ja maistraatinsihteerin vaalista 19 päivänä marraskuuta 1927 annetun lain 6 ja 7 §:n muuttamisesta.

Annettu toukokuun 10 p:nä 1929.

(*Suomen as.-kok. 1929: 184*)

(*Vrt. kunn. as.-kok. 1927: 62*)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan pormestarin, neuvosmiesten ja maistraatinsihteerin vaalista 19 päivänä marraskuuta 1927 annetun lain 6 ja 7 § näin kuuluviksi:

6 §. Korkein oikeus nimittää pormestarinviran täyttämiseksi ehdollepannuista pormestariksi sen, jonka se valtion viroista säädettyjen ylennysperusteiden mukaan havaitsee siihen ansiokkaimaksi. Maaherra antaa valtakirjan neuvosmiehen tai maistraatinsihteerin virkaan sille virkaan halukkaaksi ilmoittautuneista, pätevistä henkilöistä, joka vaalissa on saanut enin ääniä.

7 §. Ehdokasten asettamiseksi pormestarinvirkaan tapahtuneesta vaalista ja sen nojalla tehdystä ehdotuksesta valitetaan korkeimpaan oikeuteen viimeistään ennen kello kahtatoista kolmantenakymmenentenä päivänä sitä, kuin se päätös, jolla virkaehdotus tehdään, tarkistuksen jälkeen on saatettu yleisön tietoon sillä tavoin, kuin valtuuston kokouksissa pidetyistä pöytäkirjoista on voimassa, sitä päivää kuitenkin lukuunottamatta, ja on sellainen valitus nyt mainitussa määräajassa annettava läänin maaherralle, joka toimittaa sen omine lausuntoineen korkeimpaan oikeuteen.

Neuvosmiehen ja maistraatinsihteerin vaalista valitetaan maaherralle saman ajan kuluessa, joka 1 momentissa on säädetty valituksen tekemistä varten pormestarinvaalista. Maaherran päätök-

sestä, joka koskee vaalia tai valtakirjan antamista, voidaan valittua korkeimpaan oikeuteen ennen kello kahtatoista päivällä kolmantenakymmenentenä päivänä siitä, kuin maaherran päätös tai valtakirja on annettu, sitä päivää kuitenkin lukuunottamatta.

Valitusoikeus on myöskin sillä, jota vaali koskee.

16. Laki kotieläintautien ehkäisemisestä 29 päivänä syyskuuta 1922 annetun lain 1 ja 7 §:n muuttamisesta toisin kuuluviksi.

Annettu toukokuun 31 p:nä 1929.

(*Suomen as.-kok. 1929: 209*)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kotieläintautien ehkäisemisestä 29 päivänä syyskuuta 1922 annetun lain 1 ja 7 § näin kuuluviksi:

- 1 §. Tässä laissa tarkoitetut kotieläintaudit ovat:
- 1) karjarutto (pestitis bovina) märehdivissä eläimissä, pernarutto (anthrax) kaikissa kotieläimissä, raivotauti (vesikauhu) (rabies) kaikissa kotieläimissä, suu- ja sorkkatauti (aphthae epizooticae) nautaeläimissä, lampaissa, vuohissa ja sioissa,
 - pahanlaatuinen keukotulehdus (pahanlaatuinen keuhkotauti) (pleuropneumonia contagiosa bovinum) nautaeläimissä ja vuohissa, räkätauti (malleus) hevosensukuisissa eläimissä, sikarutto (pestitis suum), sikatauti (septicaemia haemorrhagica suum), lammasrokko (variola ovina), lampaan syyhytauti (lammaskapi) (scabies ovis);
 - 2) tuberkulosi (tuberculosis) nautaeläimissä ja sioissa;
 - 3) luomistauti (pahantapainen ja tarttuva luomistauti) (abortus infectiosus) nautaeläimissä;
 - 4) ritinärutto (gangraena emphysematosa), sikaruusu (erysipelas suis), kupulatauti (lymphangioitis epizootica) hevosissa, influensa (influenza catarrhalis) hevosissa, keuhkomätä (tarttuva keuhkokuume) (influenza pectoralis) hevosissa,
 - syyhytauti (syyhy) (scabies) muissa kotieläimissä paitsi lampaissa, kanakolera (cholera gallinarum), linturutto (kanarutto) (pestitis avium);
 - 5) pälvvisiisa (herpesrohtuma) (trichophytia) kaikissa kotieläimissä,
 - pääntauti (coryza contagiosa equorum), tarttuva suuntulehdus (suutauti) (stomatitis pustulosa contagiosa) hevosissa,
 - punatauti (piroplasmosis bovinum) nautaeläimissä, sekä kinokuume (coryza gangraenosa bovinum) nautaeläimissä.

Jos muu kotieläintauti, jota voidaan pitää johonkin edellämaituun tautiin verrattavana, ilmestyy maahan tai jos sellaisen ilmestyminen maahan on pelättävissä, päättäköön valtioneuvosto, lääkintöhallituksen tahi asianomaisen maaherran esityksestä, viimeksimainitussa tapauksessa lääkintöhallitusta kuultuaan, mihin toimenpiteisiin tämän lain määräyksiä soveluttaen on ryhdyttävä.

Vrt. valtioneuvoston päätös hevosen tarttuvan näivetystaudin vastustamisesta, kesäkuun 13 p:ltä 1929. (Suomen as.-kok. 1929:226).

7 §. Eläimestä, joka 3 §:n säännöksen nojalla on tapettu tahi joka asianomaisen viranomaisen määräämän suojelustutuksen johdosta on kuollut, on eläimen omistaja saapa korvausta yleisistä varoista; ja suoritetaan korvauksena, sittenkun eläin on arvioitu täysin sen arvoiseksi, kuin se terveenä oli,

koko arvioimisarvo:

eläimestä, joka raadonavauksessa on havaittu vapaaksi siitä taudista, mikä siinä epäiltiin olevan;

suojelustutuksen johdosta kuolleesta eläimestä; sekä suu- ja sorkkataudin ynnä lammasrokon ja lampaan syyhytaudin tähden tapetusta eläimestä;

kolme neljännestä arvioimisarvosta:

muuhun 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittuun tautiin sairastuneesta eläimestä; sekä avoimeen tuberkuloosiin sairastuneesta eläimestä.

Valtioneuvosto päättää, onko ja missä määrin korvausta maksettava eläimestä, joka tapetaan sellaisen taudin takia, jonka vastustamiseksi valtioneuvosto 1 §:n 2 momentin mukaan on määrännyt ryhdyttäväksi toimenpiteisiin.

Koirista ja kissoista ei suoriteta korvausta.

Jos eläin raadonavauksessa on havaittu vapaaksi kyseeseen tuleesta taudista, mutta eläimessä sitävastoin on huomattu olevan muu vika, joka melkoisesti alentaa sen arvoa, suoritetaan korvaus sen mukaan vähennettynä.

Tapetusta eläimestä, joka kokonaan tai osaksi on käytettäväksi kelpaava, suoritetaan korvaus tämän mukaisesti vähennettynä.

17. Kaupungin sairaalain hoitohenkilökunnan ja sairaanhoitajataroppilaiden työajan lyhentäminen.

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 22 p:ltä 1929.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että hoitohenkilökunnan työaika rajoitetaan 54:ään tehokkaaseen viikkotuntiin ja yötyössä toimivien hoitajattarien 216 tuntiin neljän viikon ajalla;

että hoitohenkilökunnalle myönnetään vuosittain 2:n viikon ylimääräinen loma etupäässä talvikuukausien aikana;

ettei toimenhaltijalta kanneta mitään luontaisetukorvausta loma-ajoilta, jos he luovuttavat asuntonsa näiksi ajoiksi sairaalan käytettäväksi;

ettei sairaanhoitajataarkoulun oppilaiden työaika saa ylittää hoitohenkilökunnan työaika, ja tulee heidän tällä ajalla saada myöskin teoreettinen opetuksensa;

että oppilaiden käyttöä varsinaisena työvoimana on vältettävä eikä heitä saa käyttää yötyössä yli sen, mikä on opetuksen kannalta välttämätöntä;

että edellä mainitut toimenpiteet toteutetaan tammikuun 1 päivästä 1930 lukien; sekä

Sen lisäksi päätti kaupunginvaltuusto:

että vastedes rakennettaviin uusiin sairaaloihin on järjestettävä 48 tehokkaan viikkotunnin sovelluttamiseksi tarpeellinen määrä hoitohenkilökunnan ja oppilaiden asuinhuoneita.

18. Laki kunnallisille mielisairaaloille sekä tuberkulosia sairastavien hoitolaitoksille ja tuberkulosin vastustamistyön edistämiseksi annettavasta valtionavusta.

Annettu toukokuun 31 p:nä 1929. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1929 : 269)

1 §. Tämän lain mukaan annetaan valtionapua:

a) mielisairaalalle, jonka kunta tai kuntayhtymä tahi sellainen osakeyhtiö, jonka osakkeenomistajina ovat kunnat, on perustanut ja jota se ylläpitää, ei kuitenkaan kunnalliskodin yhteydessä olevalle mielisairasosastolle tai muulle sitä vastaavalle laitokselle, jossa ei anneta varsinaista sairaanhoitoa;

b) tuberkulosisairaalalle tai -parantolalle, jonka kunta, kuntayhtymä, yhdistys, osakeyhtiö tai muu yhteisö taikka säätiö on perustanut tai vastedes perustaa ja jota se ylläpitää; sekä

c) -----

Valtionapua annetaan a) ja b) kohdassa mainituille laitoksille perustamis- sekä vuotuisiin kunnossapito- ja käyttökustannuksiin.

2 §. Valtionavun saamiseksi mielisairaalalle taikka tuberkulosisairaalalle tai -parantolalle vaaditaan:

1) että laitos on perustettu ja että sitä ylläpidetään yleishyödyllisessä tarkoituksessa omistajalle taloudellista etua tuottamatta;

2) että lääkintöhallitus on hyväksynyt laitoksen paikan sekä varsinaisten sairaala- tai parantolarakennusten piirustukset;

3) että lääkintöhallituksen vahvistettaviksi alistetaan sairaasijoilta suoritettavien maksujen perusteet ja että, mikäli on kysy-

mys tuberkulosisairaaloista ja -parantoloista, vähintään puolet sairassijoista on vapaasijoja vähävaraisia tai varattomia sairaita varten;

4) että laitos toimii lääkintöhallituksen valvonnan alaisena ja että laitoksen lääkärin ja ylihoitajattaren toimiinsa ottamiselle hankitaan lääkintöhallituksen hyväksyminen, niinkuin siitä erikseen säädetään; sekä

5) että laitokseen nähden muutenkin noudatetaan niitä määräyksiä, jotka sellaisista laitoksista on annettu tai vastedes annetaan.

3 §. Perustamiskustannuksiin annetaan valtionapua, mikäli varoja valtion tulo- ja menoarviossa on tähän tarkoitukseen osoitettu, mielisairaalalle puolet sekä tuberkulosisairaalalle tai -parantolalle kolme neljäsosaa perustamiskustannuksista. Valtionapua voidaan kuitenkin mainituista määristä koroittaa, jos siihen on erityisiä syitä ja jos sitä varten on erikseen varoja myönnetty.

Perustamiskustannusten veroisina on pidettävä niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat laitoksen laajentamisesta tai peruskorjauksesta.

Lääkintöhallitus päättää, sisäasiainministeriön lääkintöhallituksen esityksestä hyväksymän yleisen suunnitelman mukaan sekä tulo- ja menoarvioon tarkoitusta varten otettujen määrärahojen rajoissa, mille laitoksille kulloinkin on annettava valtionapua tässä pykälässä mainittuihin kustannuksiin. Koroitettun valtionavun myöntämisestä kuitenkin päättää sisäasiainministeriö lääkintöhallituksen esityksestä.

4 §. Vuotuisiin kunnossapito- ja käyttökustannuksiin annetaan valtionapua mielisairaalalle sekä tuberkulosisairaalalle tai -parantolalle edellisen vuoden sairaanhoitovuorokausien lukumäärän perusteella mielisairaalalle kolmetoista markkaa ja tuberkulosisairaalalle tai -parantolalle kuusitoista markkaa sairaanhoitovuorokaudelta. Mikäli erityisiä syitä siihen on ja mikäli siihen erikseen on varoja myönnetty, voidaan valtionapua mainituista määristä koroittaa.

Ennenkuin edellisen momentin mukainen laskelma sairaanhoitovuorokausien lukumäärästä voidaan vastaperustetussa laitoksessa esittää, määrätään valtionapu kohtuullisen arvion mukaan.

Koroitettua valtionapua laitokselle haettava on esitettävä selvitys laitoksen taloudellisesta asemasta sekä sen kunnossapito- ja käyttökustannuksista edellisenä vuonna.

Lääkintöhallitus vahvistaa valtionavun määrän, mikä mielisairaalalle taikka tuberkulosisairaalalle tai -parantolalle on tämän pykälän mukaan tuleva. Koroitettun valtionavun myöntämisestä kuitenkin päättää sisäasiainministeriö lääkintöhallituksen esityksestä.

5 §. Jos laitos, joka 3 §:n mukaan on saanut valtionapua, siirtyy toiselle omistajalle, lopettaa toimintansa tai muutetun toiminnan johdosta tahi muuten ei enää täytä niitä ehtoja, jotka valtionavun saamiseksi 2 §:n mukaan vaaditaan, on valtiolla vuoden

kuluessa siitä, kun tapahtuneesta muutoksesta on laitoksen puolesta ilmoitettu lääkintöhallitukselle, taikka lääkintöhallitus on todennut laiminlyönnin ehtojen täyttämiseksi tapahtuneen, oikeus lunastaa laitos omakseen valtioneuvoston määräämästä kohtuullisesta arviohinnasta, joka ei kuitenkaan saa olla sitä määrää suurempi, mikä on ollut perusteena laitokselle 3 §:n mukaan valtionapua myönnettäessä. Sanottua valtionapua on vastaavalta osalta pidettävä lunastushinnan suorituksena.

6 §. —————

7 §. Valtionapua kunnossapito- ja käyttökustannuksiin saa mielisairaala sekä tuberkulosisairaala tai -parantola, niin myös 6 §:ssä lueteltuihin menoihin 1 §:n c) kohdassa mainittu yhdistys, jatkuvasti niin kauan, kuin valtionavun saamisesta voimassaolevat määräykset täytetään.

8 §. Tarkemmat säännökset tämän lain soveltamisesta sekä siitä, mitä menoja on pidettävä perustamis- sekä kunnossapito- ja käyttökustannuksina, annetaan asetuksella.

9 §. Tämä laki tulee voimaan tammikuun 1 päivänä 1930.

19. Asetus kunnallisille mielisairaaloille sekä tuberkulosia sairastavien hoitolaitoksille ja tuberkulosin vastustamistyön edistämiseksi annettavasta valtionavusta 31 päivänä toukokuuta 1929 annetun lain toimeenpanosta.

Annettu heinäkuun 31 p:nä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929: 270)

Kunnallisille mielisairaaloille sekä tuberkulosia sairastavien hoitolaitoksille ja tuberkulosin vastustamistyön edistämiseksi annettavasta valtionavusta 31 päivänä toukokuuta 1929 annetun lain 8 §:n nojalla säädetään, sisäasiainministerin esittelystä, seuraavaa:

1 §. Kuntien, kuntayhtymien, osakeyhtiöiden, yhdistysten tai muiden yhteisöjen tahi säätiöiden, jotka saavat valtionapua kunnallisille mielisairaaloille sekä tuberkulosia sairastavien hoitolaitoksille ja tuberkulosin vastustamistyön edistämiseksi annettavasta valtionavusta 31 päivänä toukokuuta 1929 annetun lain mukaan, on noudatettava, mitä tällaisista laitoksista laeissa ja asetuksissa on säädetty sekä tässä asetuksessa säädetään, niin myös niitä ehtoja, joita valtionapua myönnettäessä ehkä määrätään.

Valtionapua sanotun lain mukaan ei myönnetä kunnalliskodin yhteydessä olevalle mielisairasosastolle tai muulle sitä vastaavalle laitokselle, jossa ei anneta varsinaista sairaanhoitoa, eikä myöskään perhehoitoon sijoitettujen sairaiden hoitoa varten.

2 §. Hakemus valtionavusta perustamis- tai laajentamiskustannuksiin tahi peruskorjauksiin tehdään lääkintöhallitukselle, jonka tulee tehtyjen anomusten tai muiden tuntemiensa asianhaarain

perusteella esittää sisäasiainministeriön hyväksyttäväksi yleinen suunnitelma siitä, missä järjestyksessä eri laitoksille mainittuihin tarkoituksiin on valtionapua annettava, ja päättää lääkintöhallitus tulo- ja menoarvioon otettujen määrärahojen rajoissa valtionavun myöntämisestä sisäasiainministeriön hyväksymän suunnitelman mukaan, niinkuin 1 §:ssä mainitun lain 3 §:n 3 momentissa on säädetty. Jos haetaan koroitettua valtionapua ja sitä varten on erikseen varoja myönnetty, tekee lääkintöhallitus esityksen asiassa sisäasiainministeriölle, joka voi hakemuksen hyväksyä, jos siihen on erityisiä syitä.

3 §. Hakemukseen valtionavusta perustamiskustannuksiin on liitettävä:

1) jos hakija on yhdistys, osakeyhtiö tai muu yhteisö tai säätiö, jonka tarkoituksena on perustaa ja ylläpitää laitosta, jolle valtionapua tämän asetuksen 1 §:ssä mainitun lain mukaan voidaan antaa, sen asianmukaisesti vahvistetut säännöt taikka, jos hakija on kuntayhtymä, yksityinen kunta taikka sellainen yhdistys, osakeyhtiö, muu yhteisö tai säätiö, jonka tarkoitus on muu kuin edellämainittu, ehdotus ohjesäännöksi, josta käy selville, miten yrityksen johto ja hallinto on järjestettävä; yhdistyksen, osakeyhtiön, muun yhteisön tai säätiön on lisäksi esitettävä selvitys yrityksen taloudellisen puolen turvaamisesta;

2) perustamissuunnitelma, josta käy selville laitoksen tarkoitus sekä sen sairassijojen lukumäärä;

3) selostus laitoksen paikasta, alueesta ja aiotuista rakennuksista sekä asemapiirustus rakennusten keskinäisestä sijoituksesta alueella;

4) varsinaisten sairaalarakennusten piirustukset, joista käy selville huoneiden sijoitus ja korkeus, eri huoneisiin sijoitettavien sairassijojen lukumäärä, ikkunain rakenne, valaistus sekä lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteet; sekä

5) kustannuslaskelmat laitoksen rakennuksista sekä huone- ja talouskaluista, vaatevarastosta, lääkärinkojeista ja muista tarvittavista varusteista.

Haettaessa valtionapua laitoksen laajentamiseen tai peruskorjauksiin on hakemukseen liitettävä selvitys, jonka suhteen soveltuvin kohdin noudatetaan 1 momentin määräyksiä.

4 §. Mitä tämän asetuksen 1 §:ssä mainitun lain 3 §:ssä säädetään mielisairaalan tai tuberkulosisairaalan tai -parantolan perustamiskustannuksiin annettavasta valtionavusta, ei koske sanotun lain voimaantullessa toimessa olevan laitoksen perustamisesta ennen lain voimaan tuloa johtuneita kustannuksia, mutta sitävastoin kyllä rakenteella olevien laitosten sekä laitosten laajennuksista ja peruskorjauksista johtuvia kustannuksia.

5 §. Ennenkuin valtionapua 2 §:ssä mainittuihin tarkoituksiin suoritetaan, on esitettävä todistus siitä, että rakennukset ja kalusto, joita varten valtionapua on annettu, ovat palovakuutetut lääkintöhallituksen hyväksymässä vakuutuslaitoksessa rahamäärästä, joka vastaa vähintään saadun avustuksen määrää. Saman-

lainen vakuutus on jatkuvasti pidettävä voimassa ennenkuin valtionapua vuotuisiin kunnossapito- ja käyttökustannuksiin voidaan saada.

6 §. Hakemus valtionavusta kunnossapito- ja käyttökustannuksiin tehdään lääkintöhallitukselle vuoden alussa ja on siihen liitettävä:

1) ilmoitus edellisen vuoden sairaanhoitopäivien lukumäärästä;
2) ehdotus mahdolliseksi muutoksiksi laitoksen sairassijojen lukumäärään; sekä

3) selostus sairassijoista suoritettavien maksujen perusteista.

Kun haetaan I momentissa mainittua valtionapua vastaperustetulle laitokselle, on anomukseen liitettävä perusteltu arviolaskelma laitoksen sairaanhoitovuorokausien lukumäärästä sen toiminnan aikana kyseessäolevana vuonna; jos vastaperustettu laitos on alkanut toimintansa keskellä vuotta, lasketaan seuraavan vuoden valtionapua määrättäessä sairaanhoitopäivien luku soveltamalla samaa suhdetta koko vuodelle osavuoden sairaanhoitopäivien perusteella.

Koroitettua valtionapua haettaessa laitokselle I momentissa mainittuun tarkoitukseen on esitettävä selvitys laitoksen taloudellisesta asemasta sekä sen kunnossapito- ja käyttökustannuksista edellisenä vuonna. Mikäli tähän tarkoitukseen on erikseen varoja myönnetty, tekee lääkintöhallitus hakemuksen johdosta esityksen sisäasiainministeriölle, joka voi hakemuksen hyväksyä, mikäli erityisiä syitä siihen on.

7 §. Perustamiskustannuksiksi luetaan menot rakennustontin ja tarpeellisen maa-alueen ostosta, tontin raivauksesta ja tasoituksesta, laitokselle tarvittavista sairaala-, talous- ja asuinrakennuksista täyteen kuntoon saatettuina, vedenhankintalaitteista, laitteista sähkö- tai muun voiman hankkimiseksi, tarpeellisten teiden, aitausten ja muiden kiintonaisten laitteiden tekemisestä sekä huone- ja talouskalujen, vaatevaraston, lääkärinkojeiden ynnä muiden sairaalassa ja sen talousosastossa tarvittavien varusteiden hankkimisesta.

Kunnossapito- ja käyttökustannuksiksi luetaan menot rakennusten, kaluston, vaatevaraston ja muiden tarpeellisten varusteiden kunnossapidosta, lääkärin, hoito- ja muun henkilökunnan sekä tilapäisten apulaisten palkkauksesta, potilaiden sekä hoito- ja muun henkilökunnan ruuasta, lääke- ja sideaineista, vedenhankinnasta, lämmöstä, valosta, sähkö- tai muusta voimasta, pesusta ja puhtaanapidosta, palo- ja henkilökunnan tapaturmavakuutuksesta, erinäisistä juoksevista suorituksista sekä kunnossapito- ja käyttökustannuksiin mahdollisesti tarvittavan lainan koroista.

8 §. —————

9 §. Tämän asetuksen 3 §:n 1 momentin 1) kohdassa mainittuihin sääntöihin tai ohjesääntöihin tulee sisältyä seuraavat määräykset:

1) että laitos on perustettu ja että sitä ylläpidetään yleishyödyllisessä tarkoituksessa, sen omistajalle taloudellista etua tuottamatta;

2) että johtokunnassa on oleva vähintään kolme jäsentä, joista laitoksen lääkärin tai, jos näitä on useampia, johtajalääkärin eli ylilääkärin tulee olla yksi, ellei kunta sairaanhoitoansa koskeissa säännöksissä ole toisin määrännyt;

3) että mielisairaalan tai tuberkulosisairaalan ja -parantolan lääkärin tai, jos näitä on useampia, ylilääkärin tulee olla laillistettu lääkäri, jolla on aikaisemmalla toiminnalla vastaavan sairaalan lääkärinä saavutettu hyvä pätevyys kyseessäolevalla alalla, sekä että hän on velvollinen käymään laitoksessa vähintään joka arkipäivä, ellei lääkintöhallitus katso voitavansa myöntää siitä poikkeusta;

4) että laitoksen lääkärin ja ylihoitajattaren toimet on niiden täytettävänä ollessa julistettava haettaviksi sanomalehdissä, joista ainakin yhden tulee ilmestyä Helsingissä, 30 päivän kuluessa sekä että heidän toimiinsa ottamiselle on haettava lääkintöhallituksen hyväksyminen, jolloin asiakirjoihin on liitettävä kaikkien hakijain hakukirjat sekä ilmoitettava ne perusteet, joilla valinta on toimitettu;

5) että muun hoitohenkilökunnan ottaa palvelukseen ja erottaa siitä laitoksen lääkäri tai, jos näitä on useampia, ylilääkäri;

6) että laitoksessa tulee talouden hoitoa varten olla johtokunnan ottama taloudenhoitaja, mikäli ei pienemmissä laitoksissa katsota tehtävää voitavan jättää laitoksen lääkärille tai muulle laitoksen toimihenkilölle;

7) että muut laitoksessa tarvittavat toimihenkilöt otetaan tehtäviinsä ja erotetaan niistä johtokunnan määräämällä tavalla, kuitenkin huomioonottaen, että heitä otettaessa on laitoksen lääkäri tai, jos näitä on useampia, ylilääkärin suostumus siihen hankittava;

8) että sairassijojen lukumäärää ei muuteta ilman lääkintöhallituksen suostumusta;

9) että sairasmaksujen perusteet on alistettava lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi ja että niitä laadittaessa on otettava huomioon, etteivät sairasmaksut saa olla korkeammat kuin sairasmaksut vastaavissa valtion sairaalalaitoksissa sekä että, mikäli on kysymys tuberkulosisairaaloista ja -parantoloista, vähintään puolet sairassijoista on vapaapaikkoja sellaisia viranomaisten vähävaraisiksi tai varattomiksi todistamia sairaita varten, joita ei hoideta kunnallisen köyhäinhoidon kustannuksella;

10) että laitoksessa on, lääkintöhallituksen antamien tarkempien määräysten mukaan, pidettävä sairaspäiväkirjaa ja tehtävä kuukausittain lääkintöhallitukselle ilmoitus laitoksessa hoidettujen potilaiden lukumäärästä ja sairaanhoitopäivistä;

11) että laitoksen toiminnassa on noudatettava lääkintöhallituksen vahvistamaa johtosääntöä, jonka tulee sisältää tarkemmat määräykset laitoksen hallinnosta ja sisäisestä järjestyksestä sekä ylilääkärin tai muun lääkärin, taloudenhoitajan, ylihoitajattaren,

hoitajan ja hoitajattaren tehtävistä, velvollisuuksista ja oikeuksista; sekä

12) että johtokunnan on vuosittain lääkintöhallituksen määräämänä aikana toimitettava lääkintöhallitukselle tämän antamien ohjeiden mukaan laadittu kertomus laitoksen edellisen vuoden toiminnasta.

10 §. Kun lääkintöhallitukselle on laitoksen puolesta ilmoitettu tai sen tietoon on muuten tullut, että laitos, joka on saanut valtionapua perustamis- tai laajennuskustannuksiin tahi peruskorjauksiin, siirtyy toiselle omistajalle, lopettaa toimintansa tahi muutetun toiminnan johdosta tai muuten ei enää täytyä niitä ehtoja, jotka valtionavun saamiseksi vaaditaan, tulee lääkintöhallituksen heti ilmoittaa siitä sisäasiainministeriölle sekä tehdä ehdotus siitä, onko laitos valtiolle lunastettava ja mistä hinnasta, sekä ryhtyä niihin toimenpiteisiin, joihin asia antaa aihetta.

11 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1930.

20. Kaupungin hallitusten y. m. toimielinten sekä valiokuntain ja komiteain puheenjohtajain, varapuheenjohtajain ja jäsenten palkkiot.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat kesäkuun 12 p:nä 1929.

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä seuraavat palkkiot kaupungin hallitusten y. m. toimielinten sekä valiokuntain ja komiteain puheenjohtajille, varapuheenjohtajille ja jäsenille, maksettaviksi vuosineljänneksittäin heinäkuun 1 päivästä 1929 lukien:

P u h e e n j o h t a j a t.

I. *Hallituksissa, lautakunnissa, johtokunnissa ja toimikunnissa:*

a) *Vuosipalkkiot:*

1) 18,000 mk.

1) Yleisten töiden hallitus.

2) 15,000 mk.

1) Teknillisten laitosten hallitus, 2) Köyhäinhoitolautakunta,
3) Terveystoimielinlautakunta.

3) 12,000 mk.

1) Sairaalahallitus, 2) Lastensuojelulautakunta.

4) 9,000 mk.

1) Puhtaanapitohallitus.

5) 6,000 mk.

1) Sosialilautakunta, 2) Maatalouslautakunta, 3) Musiikkilautakunta.

6) 3,000 mk.

1) Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta, 2) Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta, 3) Kansanlastentarhain johtokunta, 4) Ammattiopetuslaitosten johtokunta, 5) Suomenkielisen työväenopiston johtokunta, 6) Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta, 7) Ammattioppilaslautakunta, 8) Palotoimikunta, 9) Urheilulautakunta, 10) Raittiuslautakunta, 11) Naisten työtupien johtokunta, 12) Majoituslautakunta.

b) *Kertapalkkiot:*

100 mk. kokoukselta.

Muut hallitukset, lautakunnat, johtokunnat, toimikunnat ja niitten alaiset jaostot, ei kuitenkaan holhouslautakunta, verotuslautakunta eikä vaalilautakunta.

II. *Kaupunginvaltuuston asettamissa komiteoissa ja valiokunnissa:*

150 mk. kokoukselta.

III. *Muissa komiteoissa ja valiokunnissa:*

100 mk. kokoukselta.

J ä s e n e t.

I. *Hallituksissa, lautakunnissa, johtokunnissa, toimikunnissa ja niitten alaisissa jaostoissa.*

1) 150 mk. kokoukselta.

1) Rahatoimikamari, varsinaiset kokoukset.

2) 125 mk. kokoukselta.

1) Yleisten töiden hallitus.

3) 100 mk. kokoukselta.

1) Rahatoimikamarin ylimääräiset istunnot ja kamarin jaostot, 2) Teknillisten laitosten hallitus, 3) Terveystoimikunta, 4) Lastensuojelulautakunta, 5) Sairaalahallitus, 6) Köyhäinhuolto-
lautakunta.

4) 75 mk. kokoukselta.

1) Puhtaanapitohallitus, 2) Satamahallitus, 3) Sosialilautakunta, 4) Maatalouslautakunta, 5) Musiikkilautakunta, 6) Kunnalliskodin johtokunta, 7) Köyhäinhuolto-
lautakunnan jaostojen piiri-johtaja-jäsenet, 8) Julkisivupöytäkirjojen tarkastustoimikunta, 9) Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta, 10) Ruotsinkielisten kansa-

koulujen johtokunta, 11) Kansanlastentarhain johtokunta, 12) Ammattioppilaslautakunta, 13) Suomenkielisen työväenopiston johtokunta, 14) Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta, 15) Raittiuslautakunta.

5) 60 mk. kokoukselta.

Kaikki muut hallitukset, lautakunnat, johtokunnat, toimikunnat ja niitten alaiset jaostot, ei kuitenkaan holhouslautakunta, verotuslautakunta eikä vaalilautakunta.

II. Kaupungin komiteoissa ja valiokunnissa.

75 mk. kokoukselta.

Varapuheenjohtajiin nähden päätti kaupunginvaltuusto, että varapuheenjohtaja sellaisessa lautakunnassa tai muussa toimielimessä, jonka puheenjohtajalle maksetaan palkkio kultakin kokoukselta erikseen, sekä valiokunnissa ja komiteoissa saa puheenjohtajana toimiessaan ja kirjelmien tarkastuksesta ja allekirjoituksesta huoltaessaan, puheenjohtajalle tulevan palkkion, sekä että varapuheenjohtajalle lautakunnassa y. m., joitten puheenjohtaja saa vuosipalkkion, suoritetaan, puheenjohtajan esteellisyyden kestäessä korkeintaan $\frac{1}{2}$ kuukauden ajan, 150 markkaa kokoukselta, ollen puheenjohtaja velvollinen vuosipalkkiostaan luovuttamaan varapuheenjohtajalle eroituksen 150 markan ja kulloinkin puheenaolevan jäsenpalkkion välillä, mutta jos esteellisyys jatkuvasti kestää yli $\frac{1}{2}$ kuukauden ajan, saa varapuheenjohtaja vastaavan osan puheenjohtajan palkkiosta ajan mukaan laskettuna. Tämä palkkioiden osittelu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan välillä toimitetaan rahatoimikonttorin tai k. o. kassaviraston välityksellä palkkioita maksettaessa.

Lautakuntien y. m. toimielinten itseoikeutetuille jäsenille ja viranpitäjille on suoritettava palkkio ainoastaan virka-ajan jälkeen pidetyistä valiokuntien ja komiteain kokouksista, riippumatta siitä mikä viranomainen on komitean tai valiokunnan asettanut. Tämä määräys ei kuitenkaan koske kaupunginjohtajia ja rahatoimikamarin asiamiestä eikä myöskään rahatoimikamarin sihteerejä, jos viimeksi mainitut samalla toimivat komitean tai valiokunnan sihteereinä.

21. Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen muutos.

Valtioneuvoston vahvistama heinäkuun 29 p:nä 1929.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1917 : 2)

Valtioneuvosto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin toukokuun 8 p:nä 1917 vahvistetun rakennusjärjestyksen 50 ja 53 §§ muutettuina näin kuuluviksi:

50 §. Kadun varrelle tehtävä rakennus saakoon, ellei tonttia lunastettaessa ole siinä kohden enempää rajoitusta pantu, enintään

saman korkeuden kuin on kadun leveys, lisättyä kahdella ja puolella metrillä (2.5 m.). Tähän nähden on kuitenkin huomattava:

1) että rakennusten julkisivujen yläreuna saadaan, sittenkun ehdoista kaupungin kanssa on sovittu, sijoittaa korttelissa n:o 32 korkeuteen + 26.4, kortteleissa n:ot 33 ja 36 korkeuteen + 28.0, kortteleissa n:ot 34 ja 35 korkeuteen + 29.0 sekä kortteleissa n:ot 95 b, 96 ja 97 korkeuteen + 31.0 kaupungin O-tasosta lukien. Edellämainittuihin kortteleihin rakennettaviin uusiin rakennuksiin älköön sijoitettako muita kuin myymälä-, konttori-, hotelli- ja muita liikehuoneustoja sekä huoneustoja talonmiestä, isännöitsijää ja sellaisia henkilöitä varten, joiden asuminen rakennuksessa on siinä olevan liikkeen hoidolle välttämätöntä;

2) että Esplanaadi- ja Heikinkatujen sekä rantasiltain ja I—VIII ja X—XII kaupunginosassa olevain avonaisten paikkain varrelle sijoitettavat rakennukset saa tehdä enintään neljäkolmatta metriä (24 m.) korkeat;

3) että kaupungin muissa osissa rakennuskorkeus ei saa olla neljäkolmatta metriä (24 m.) suurempi erityisesti vahvistetussa kartassa sinisen viivan ympäröimällä alueella eikä yhtäkolmatta metriä (21 m.) suurempi tämän alueen ulkopuolella;

4) että rakennus, jonka alakerros on tulenkestävästä ja muu osa muusta aineesta, ei saa mistään kohdasta olla yhdeksää metriä (9 m.) korkeampi katonrajaan eikä muusta kuin tulenkestävästä aineesta oleva rakennus seitsemän ja kahta kymmenesosaa metriä (7.2 m.) korkeampi;

5) että rakennukseen, jolla on kaupunginasemakaavaan piirretty avonainen tai puutarhaksi laitettu tai puilla istutettu etupiha, sekä sen vastapäätä olevaan rakennukseen nähden saa edellä säädetyn suurimman rakennuskorkeuden ylittää etupihan leveyttä vastavalla mitalla; kuitenkin niin ettei tuollaista rakennusta missään tapauksessa saa tehdä korkeampaa kuin 2) ja 3) kohdassa on suurimmaksi luvalliseksi korkeudeksi määrätty;

6) että kaltevan kadun tai paikan varrelle tulenkestävästä aineesta tehtävän rakennuksen korkein osa saa ylittää edellä mainitun rajan enintään kahdella metrillä (2 m.);

7) että kortteleissa n:ot 100 a Ankerias ja 100 b Vimpa sijaitseville Vuorimiehenkadun tonteille ei saa tehdä rakennuksia, joiden katonharjat kohoavat kahta metriä (2 m.) ylemmäksi tähtitieteellisen observatoorin meridianiympyrän akselia; sekä

8) että asuinrakennuksen suurin luvallinen korkeus on kolmeitoista metriä (13 m.) erityisesti vahvistetussa kartassa sinisellä, harmaalla tai punaisella värillä osotetuilla alueilla.

Ellei yksimielisyyttä 1 momentin 1) kohdassa mainittujen ehtojen suhteen ole saavutettu, ratkaisee asian sisäasianministeriö.

Mitä edellä tässä pykälässä on sanottu, ei sovelleta kirkkoon eikä muuhun julkiseen rakennukseen, joiden korkeuden kussakin eri tapauksessa asianomainen viranomainen määrää.

Leveämmän ja kapeamman kadun kulmaukseen tulevan raken-

nuksen saa jälkimäisen kadun varrelle tehdä yhtä korkean kuin ensinmainitunkin varrelle kapeamman kadun leveyttä vastaavalta pituudelta. Jos mainittu leveys on viittätoista metriä (15 m.) vähempi, saa rakennuksen kuitenkin tehdä saman korkuisen viidentoista metrin (15 m.) pituudelta. Jos rakennuksesta vähintään kolmannes julkisivun pituutta on avonaisen paikan vierellä ja jäljellä oleva osa siitä kadun varrella, saa rakennuksen kadun varrellekin tehdä saman korkuisen kuin avonaisen paikan vierelle kadun leveyttä vastaavalta pituudelta. Jos tämä leveys on viittätoista metriä (15 m.) vähempi, saa kuitenkin tässäkin tapauksessa rakennuksen kadun varrelle tehdä saman korkuisen viidentoista metrin (15 m.) pituudelta. Erikoistapauksissa, kun ainoastaan vähäinen osa julkisivua menee tuollaisen rajan ulkopuolelle ja siten syntyisi rumennusta, voidaan tästä sallia poikkeus.

53 §. Tulenkestävästä aineesta olevaan asuinrakennukseen saa tehdä enintään niin monta kerrosta, kuin vastaa sitä kokonaista lukua, mikä saadaan kun rakennuksen korkeus, metrein ilmaistuna, jaetaan luvulla 3.8. Jos asuinhuoneiden korkeus tulee olemaan kaksi ja yhdeksän kymmenesosaa metriä (2.9 m.) muissa paitsi yhdessä kerroksessa, jossa se saa olla kaksi ja seitsemän kymmenesosaa metriä (2.7 m.), saadaan kerroslukua määrättäessä suhdelukuna käyttää lukua 3.4. Erityisissä tapauksissa saakoon maistraatti tontin sisäosaan tehtävään rakennukseen nähden, rakennuskatselmusmiehiä kuultuaan, sallia alentaa näitä suhdelukuja, ei kuitenkaan 3.1 pienemmäksi.

Asuinrakennuksessa, joka tätä ennen on rakennettu siihen osaan kuudetta kaupunginosaa, jota rajoittavat Laivurinkatu, Tehtaankatu, Perämiehenkatu, Hernesaarenkatu ja Merikatu, saa ensimmäisessä kappaleessa määrätyn kerrosluvun lisäksi, kellarikerroksenkin sisustaa asuinhuoneiksi.

Jos tulenkestävästä aineesta tehty rakennus sijaitsee kaltevan kadun varrella, saa, luvallisen kerrosluvun lisäksi, asuinhuoneita laittaa kellariin sen vaakasuoran tason alapuolelle, joka ajatellaan sijoitetuksi kuusisataa millimetriä (600 mm.) ylemmäksi rakennuksen viereisen katuosan ylintä kohtaa, siinä määrin kuin tilaa tähän 112 ja 113 §:n määräyksiä noudattaen tarjoutuu.

22. Työväenopistojen puheenjohtajaneuvoston pöytäkirjakieli.

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 8 piltä 1929.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:
että työväenopistojen puheenjohtajaneuvosto oikeutetaan tois-
taiseksi pitämään pöytäkirjansa rinnan suomeksi ja ruotsiksi.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1929. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 4.

Sisälllys: 23. Asetus 14 päivänä helmikuuta 1925 poliisitoimesta Suomessa annetun asetuksen muuttamisesta, s. 49. — 24. Asetus moottoriajoneuvoliikenteestä 18 päivänä tammikuuta 1929 annetun asetuksen 39, 56 ja 57 §:n muuttamisesta, s. 50. — 25. Moottoriajoneuvoliikenteestä 18 päivänä tammikuuta 1929 annetun asetuksen toimeenpano-ohjeet, s. 51. — 26. Asetus toimimiesten asettamisesta eräisiin virastoihin, s. 52. — 27. Asetus elokuvanäytännöistä, s. 53. — 28. Tarkemmat määräykset elokuvanäytännöistä 19 päivänä heinäkuuta 1929 annetussa asetuksessa säädetyistä tai edellytetyistä turvallisuustoimenpiteistä sekä muusta asetuksen soveltamisesta ynnä valvonnasta, s. 57. — 29. Makkaranmyyntiä varten vahvistetun ajan muuttaminen, s. 64.

23. Asetus 14 päivänä helmikuuta 1925 poliisitoimesta Suomessa annetun asetuksen muuttamisesta.

Annettu heinäkuun 31 p:nä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929 : 271)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1925 : 15)

Sisäasiainministerin esittelystä muutetaan täten 14 päivänä helmikuuta 1925 poliisitoimesta Suomessa annetun asetuksen 25 § näin kuuluvaksi:

25 §. Poliisimestarin, apulaispoliisimestarin, poliisimestarin lainopillisen apulaisen, toimiupseerin sekä etsivän osaston päällikkönä olevan osastonjohtajan ja hänen apulaisensa nimittää maaherran esityksestä valtioneuvosto toimen oltua sitä ennen maaherralta haettavana 30 päivän kuluessa. Muut 19 §:ssä mainitut virkamiehet nimittää maaherra asianomaisen poliisipäällikön esityksestä tointen oltua 30 päivän kuluessa haettavina.

Ylikonstaapelit, tarkastuskonstaapelit, vanhemmat ja nuoremmat konstaapelit sekä hoitajat ottaa toimeensa maaherra asianomaisen poliisipäällikön ehdotuksesta, kuitenkin niin, että poliisipiirissä, jossa on poliisimestari, viimeksimainittu heidät toimeensa ottaa.

Pätevyysehtona poliisimestarin, apulaispoliisimestarin ja toimiupseerin toimeen on perehtyneisyys poliisitoimintaan ja hallinto- tehtäviin taikka upseerikouluutus. Poliisimestarin lainopilliselta apulaiselta, sihteeriltä, apulaissihteeriltä sekä etsivän osaston päällikkönä olevalta osastonjohtajalta ja hänen apulaiseltaan vaaditaan lainopillinen virkatutkinto. Kelpoisuusvaatimuksista apulaisnimismiehen, poliisikomisarion ja poliisikonstaapelin toimiin on erikseen säädetty.

Kruununvoudin ja nimismiehen nimityksestä ja pätevyysheidoista säädetään niinikään erikseen.

24. Asetus moottoriajoneuvoliikenteestä 18 päivänä tammikuuta 1929 annetun asetuksen 39, 56 ja 57 §:n muuttamisesta.

Annettu helmäkuun 19 p:nä 1929. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1929 : 262)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1929 : 1)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä muutetaan täten moottoriajoneuvoliikenteestä 18 päivänä tammikuuta 1929 annetun asetuksen 39, 56 ja 57 § näin kuuluviksi:

39 §. -----

56 §. -----

57 §. Sen, joka aikoo moottoriajoneuvoilla harjoittaa ammattimaista henkilö- tai tavaraliikennettä samalla paikkakunnalla, tulee hakea siihen liikennelupa maalla maaherralta ja kaupungissa sekä kauppalassa, joka on eri kuntana, poliisiviranomaiselta tai, milloin omnibusautoliikenne kaupungissa on kysymyksessä, maistraatilta tai järjestysoikeudelta. Hakemus on tehtävä kirjallisesti ja on siinä mainittava, minkälatsuista liikennettä aiotaan harjoittaa ja moottoriajoneuvojen lukumäärä sekä, kun hakemus koskee omnibusautoliikennettä, liikennesuunnitelma; sen oheen on liitettävä selvitys hakijan maineesta sekä siitä, että hän hallitsee itseään ja omaisuuttaan, tai, jos hakijana on yhtiö tai osuuskunta, kaupparekisteriote ynnä yhtiöjärjestys tai osuuskunnan säännöt.

Jos hakija on katsottava luotettavaksi, ja, milloin hakemus koskee omnibusautoliikennettä, liikenne harkitaan tarpeelliseksi, liikennesuunnitelma tarkoituksenmukaiseksi sekä hakija kykeneväksi asianmukaisesti hoitamaan liikennettä, antakoon asianomainen viranomainen liikenneluvan enintään viideksi vuodeksi kerrallaan, vahvistaen samalla liikenteeseen käytettävien moottoriajoneuvojen suurimman sallitun bruttopainon ja lukumäärän sekä liikenteen järjestelyn ja liikenneturvallisuuden vaatimat ehdot. Ennen liikenteen alkamista on poliisiviranomaisen tarkastettava, että liikenteeseen käytettävät moottoriajoneuvot ovat asianmukaisesti katsastetut ja lainmukaisesti vakuutetut ammattimaista liikennettä varten ja että ne ovat siistit, kuin myös että jokaisen moottoriajoneuvon kuljettajalla on sen paikkakunnan poliisiviranomaiselta saatu, voimassaoleva ammattiajokortti kysymykseen tulevan laatuksen ajoneuvon kuljettamiseen. Myöhemmin tapahtuvista kuljettajan vaihdoksista on poliisiviranomaiselle 24 tunnin kuluessa ilmoitettava. Poliisiviranomaisen on tehtävä moottoriajoneuvon rekisteriotteeseen merkintä, että ajoneuvoa saa käyttää ammattimaiseen liikenteeseen sillä paikkakunnalla, ja tulee poliisiviranomaisen myöskin pitää silmällä liikenteessä olevain moottoriajoneuvojen siisteyttä sekä siinä tarkoituksessa toimittaa aika ajoin tarkastuksia.

Maistraatin kaupungissa tulee ennen omnibusliikenteen alka-

mista vahvistaa liikenteen aikataulu sekä sitten valvoa sen noudattamista.

Liikennelupa on voimassa ainoastaan sillä paikkakunnalla, missä se on annettu, ja, mikäli se koskee omnibusautoliikennettä, liikenneluvassa mainitulla reitillä. Ammattimaisen moottoriajoneuvoliikenteen harjoittaja on kuitenkin oikeutettu ottamaan tilapäisesti kuljetettavaksi henkilöitä ja tavaraa toiselle paikkakunnalle ja sieltä takaisin, olematta ilman asianomaista lupaa oikeutettu siellä harjoittamaan paikallisliikennettä.

Jos liikenneluvan saaja ei enää täytä niitä ehtoja, jotka tämän pykälän mukaan ovat liikenneluvan saannin edellytyksenä tai jos jotain moottoriajoneuvoista on käytetty rikolliseen tarkoitukseen tai lupaehtoja taikka liikennemääräyksiä on rikottu, voi viranomaisen peruuttaa antamansa liikenneluvan määräajaksi tai kokonaan.

Liikennemaksutaksan vahvistaa maalla maaherra ja kaupungissa maistraatti tai järjestysoikeus, ja on se vaadittaessa matkustajalle esitettävä.

25. Moottoriajoneuvoliikenteestä 18 päivänä tammikuuta 1929 annetun asetuksen toimeenpano-ohjeet.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätös heinäkuun 18 p:ltä 1929. (Lyhennysote

(Suomen as.-kok. 1929 : 268)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1929 : 1)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on moottoriajoneuvoliikenteestä 18 päivänä tammikuuta 1929 annetun asetuksen 38, 55 ja 77 §:n nojalla antanut seuraavat mainitun asetuksen toimeenpano-ohjeet:

1 §. »Stop» lyhdyn tulee näyttää punaista valoa ja se on kiinnitettävä sellaiseen paikkaan, että sen valo sitä käytettäessä aina on takana kulkevan ajajan nähtävissä.

2—4 §§. — — — — —

5 §. Koneellisen suunnanosoittajan tulee olla senlaatuinen ja siten moottoriajoneuvon kiinnitetty, että suuntaa muutettaessa merkki on sekä edestä että takaa tulevien ajajien selvästi nähtävissä ja että se pimeän aikana näyttää punertavaa valoa. Suunnanosoittajan toimilaitteen tulee olla sellaisessa paikassa, että kuljettaja istuimeltaan siirtymättä sitä vaivatta voi hoitaa.

Tammikuun 1 päivästä 1931 saadaan moottoriajoneuvoissa käyttää ainoastaan nuolenmuotoisia, suunnanmuutosta osoitettaessa sivulta vaakasuoraan asentoon nousevia suuntaviittoja, yksi ajoneuvon kummallakin puolella.

6 §. — — — — —

26. Asetus toimimiesten asettamisesta eräisiin virastoihin.

Annettu elokuun 15 p:nä 1929, (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1929 : 276)

1 §.

maistraatteihin on määrättävä luotettava ja muutoinkin sopiva henkilö toimimieheksi, jonka velvollisuutena on virkavastuun alaisena asianmukaisen valtuutuksen nojalla toimia virastossa niiden asiamiehenä, jotka häntä siihen suullisesti tai kirjallisesti pyytävät, antamalla toimenantajainsa puolesta virastoon asiakirjoja ja ottamalla sieltä heille tulevia päätöksiä ja asiakirjoja sekä toimittamalla heille niitä ynnä tietoja, jotka asian ajamista tai valvomista varten saattavat olla tarpeen. Samaan virastoon voidaan, milloin tarve vaatii, asettaa useampiakin toimimiehiä. Toimimieheksi voidaan määrätä virastossa palveleva viran tai toimen haltija, joka ei siellä toimi asiain ratkaisijana tai esittelijänä.

2 §. Määräyksen toimimiehen tehtävään antaa asianomainen virasto. Määräys voidaan koska tahansa peruuttaa, eikä peruuttamisesta saa valittaa.

3 §. Määräyksen antamisesta ja peruuttamisesta on tiedoitettava ilmoituksin virallisissa lehdissä sekä eniten levinneissä sanomalehdissä sillä paikkakunnalla, jolla virasto on.

4 §. Sen, joka postitse haluaa antaa toimimiehelle jonkin 1 §:ssä tarkoitetun tehtävän, tulee toimittaa hänelle siitä ilmoitus maksetussa kirjeessä, joka on osoitettu «toimimiehelle» siinä virastossa, johon tämä on sellaiseen tehtävään määrätty.

Kun useampia toimimiehiä on määrätty, jakakoon määräyksen antaja harkintansa mukaan heidän keskenä ne tehtävät, joita ei nimenomaan jollekin heistä erityisesti uskota.

5 §. Toimimiehen on määräyksen antajan määrääminä aikoina oltava virastossa ottamassa vastaan tehtäviä ja hänelle saapuvia kirjeitä. Hänen tulee pitää päiväkirjaa vastaanottamistaan tehtävistä ja kirjeistä sekä niistä toimenpiteistä, joihin hän niiden johdosta on ryhtynyt, niin myös pitää kirjaa rahamääristä, joita hän on toimeensa vastaanottanut.

Toimimies pitääköön erityistä huolta siitä, että hänelle jätetyt asiakirjat ajoissa asianomaiseen paikkaan annetaan ja muutkin hänelle uskotut tehtävät viipymättä suoritetaan.

6 §.

7 §. Tämä asetus tulee voimaan lokakuun 1 päivänä 1929.

Sillä kumotaan lokakuun 31 päivänä 1896 annettu julistus toimimiesten asettamisesta ulosotonhaltijan luokse sekä

27. Asetus elokuvanäytännöistä.

Annettu heinäkuun 19 p:nä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929 : 285)

1 L u k u.

Julkiset elokuvanäytännöt.

1 §. Elokuvateatterissa käytettäköön selluloidifilmejä ainoastaan poliisiviranomaisen luvalla ja seuraavia varokeinoja noudattamalla:

1. Kone on varustettava tehokkailla suojalaitteilla filmin syttymistä vastaan sekä laitteilla, jotka ehkäisevät tulen levenemisen, ja on kone sijoitettava sitä varten rakennettuun konehuoneeseen.

2. Konehuoneen mahdollisine uloskäytävineen ja kelaushuoneineen tulee olla kokonaan tulenkestävästi rakennettu ja tarkoitukseensa riittävän tilava sekä siten varustettu, että tulenvaara on mahdollisimman vähäinen, ja on konehuone täydellisesti eristettävä rakennuksen muista osista. Valo- ja tähytysaukot on savutiiviisti suljettava vahvoilla lasilla ja suojattava tulipalon sattuessa itsestään sulkeutuvilla suojaluukuilla. Konehuoneessa tulee lisäksi olla tulenkestävästi rakennettu ja suojaverkolla varustettu palo-kaasujen poistotorvi sekä riittävät ilmanvaihtolaitteet.

3. Koneenhoitajan poistumistien tulee olla turvallinen.

4. Näytännön aikana ei konehuoneessa saa olla enemmän filmiä kuin mitä yhtä näytäntöä varten tarvitaan, ja on filmejä säilytettävä itsestään sulkeutuvilla kansilla varustetuissa, syttymiseltä tehokkaasti suojaavissa lokeroissa, kukin filmirulla erikseen.

5. Näytännön aikana tulee konehuoneessa olla sovelias sammutuslaite käyttövalmiina.

6. Muuta valoa kuin sähkövaloa ei saa käyttää ja on sähkölaitteet asennettava asianvaatimia turvallisuusnäkökohtia silmälläpitäen. Käytävien ja portaiden valaistus ja rakennuksen varavalaistusjärjestelmä eivät saa olla missään yhteydessä konehuoneen sähkölaitteiden kanssa.

7. Näytännön aikana ei katsomoa saa pitää kokonaan pimeänä.

8. Tupakanpolto ja kaikki avotulen käyttö, samoin kuin sivulisten henkilöiden oleskelu kone- ja kelaushuoneessa on kielletty.

9. Koneenhoitajana saa toimia ainoastaan poliisiviranomaisen hyväksymä henkilö, joka on suorittanut säädetyn tutkinnon.

2 §. Mitä 1 §:ssä on säädetty elokuvateattereista, sovelletta-
koon myös muuhun julkiseen elokuvanäytäntöön, yhteen tai useam-
paan, joka maksusta tai maksutta, joko yksistään tai muun ohjel-
man yhteydessä annetaan messuilla, näyttelyissä, kokouksissa,
huvitilaisuuksissa tai muualla, kuitenkin niin, että konehuone saa
olla puusta, jos se on lujasti rakennettu ja sisäpuolelta tehokkaasti
suojattu syttymistä vastaan.

Jos näytäntö annetaan vapaassa ulkoilmassa, ei konehuoneen
rakentaminen ole tarpeellinen, mutta on kone ja näytännössä käytet-

tävät filmit siten sijoitettavat, ettei tulipalon sattuessa yleisön poistumistie tule katkaistuksi eikä ympäristö joudu vaaraan.

II L u k u.

Suljetut elokuvanäytännöt.

3 §. Suljetusta elokuvanäytännöstä, joka oppilaitoksen, liikkeen, yhdistyksen tai muun järjestön tahi laitoksen toimesta annetaan määrätyille henkilöille tai rajoitetulle henkilöryhmälle, on tehtävä ilmoitus poliisiviranomaiselle. Ilmoitus voi koskea useampaa näytäntöä, jotka muuttumattomissa olosuhteissa annetaan. Ilmoituksessa on mainittava, kenen vastuulla näytäntö annetaan.

4 §. Suljetussa elokuvanäytännössä on noudatettava seuraavia varokeinoja:

1. Koneen tulee olla varustettu tehokkailla suojalaitteilla filmin syttymistä vastaan sekä laitteilla, jotka ehkäisevät tulen levenemisen.

2. Konetta ei ole lupa sijoittaa samaan huoneeseen kuin katsojat, vaan on se asetettava toiseen, siten sijaitsevaan näyttöhuoneeseen, ettei sattuva tulipalo voi katkaista katsojilta eikä muilta rakennuksessa olevilta ulospääsyä rakennuksesta. Näyttöhuone on sillä tavoin varustettava ja näytäntö muutenkin siten järjestettävä, että tulenvaara näytännössä on mahdollisimman vähäinen. Jos rakennus, jossa näytäntö annetaan, on puusta, on koneen ympärille tehtävä tarkoitukseen soveltuva, tulen levenemistä hyvin estävä suojakomero.

3. Näyttöhuone on tehokkaasti eristettävä katsojain huoneesta ja muusta rakennuksen osasta sekä järjestettävä tulipalon sattuessa syntyville palokaasuille pääsy ulkoilmaan.

4. Rakennuksessa ei saa olla filmiä enemmän kuin 25 kg., ja ovat filmirullat säilytettävät turvallisien välimatkan päässä koneesta, syttymiseltä tehokkaasti suojaavassa laatikossa, kukin rulla itsestään sulkeutuvalla kannella varustetussa lokerossaan.

5. Muuta valoa kuin sähkövaloa ei saa käyttää, ja on sähkölaitteet siten asennettava, ettei tulenvaaraa niistä aiheudu ja ettei muu osa rakennuksesta, jos tulipalo koneessa sattuu, jää pimeään.

6. Näytännön aikana on näyttöhuoneessa pidettävä sovelias sammutuslaite käyttövalmiina.

7. Näytännön aikana ei katsojain huonetta saa pitää kokonaan pimeänä, ja on valaistuksen syyttäminen soveliaalla tavalla turvattava.

8. Sivullisten oleskelu näyttöhuoneessa sekä tupankanpolto ja avotulen käyttö on kielletty.

9. Koneenhoitajana saa toimia ainoastaan poliisiviranomaisen hyväksymä henkilö, joka on suorittanut säädetyn tutkinnon.

10. Katsojien lukumäärä on niin rajoitettava, ettei tungosta synny.

5 §. Jos suljetussa elokuvanäytännössä käytetään filmiteknillisen laiturikunnan hyväksymää konetta, jonka filmikelat ovat

suljetut ja jossa lampun valovoima on niin pieni, ettei valoaukon eteen pitemmäksikin aikaa pysäytetty, suojaamaton filmi kuumuudesta syty palamaan, voidaan, mikäli katsojain lukumäärä on vähäinen, kone sijoittaa samaan huoneeseen kuin katsojat, mutta on sen sijoituksessa ja filmien käsittelyssä silloin noudatettava olosuhteiden vaatimia varokeinoja ja paloturvallisuuteen nähden muissa suhteissa soveltuvilta kohdin vaarinoitettava, mitä 4 §:ssä on säädetty.

6 §. Milloin suljetussa elokuvanäytännössä on katsojia enemmän kuin 300 henkeä tahi milloin näytökseen tarvitaan filmiä enemmän kuin 25 kg. taikka milloin näytäntö annetaan vapaassa ulkoilmassa, noudatettakoon mitä 2 §:ssä on säädetty.

III L u k u.

Elokuvanäytännöt yksityiskodissa.

7 §. Yksityiskodissa on lupa elokuvanäytäntöjä antaa vain määrätyille henkilöille tai rajoitetulle henkilöryhmälle ja saa näytännössä käyttää ainoastaan yksityiskäyttöä varten rakennettua, filmiteknillisen lautakunnan tyypiltään hyväksymää täysin turvallista pienoiskonetta, jossa lampun valovoima on niin pieni, ettei valoaukon eteen pitemmäksikin aikaa pysäytetty suojaamaton filmi kuumuudesta syty palamaan. Koneen sijoituksessa sekä filmien säilytyksessä ja käsittelyssä niin myös näytännön muussa järjestelyssä noudatettakoon sellaista huolellisuutta ja varovaisuutta kuin filmin vaarallisuus edellyttää. Koneenhoitajana tai näytännön valvojana tulee olla filmikoneen käyttöön perehtynyt, 18 vuotta täyttänyt henkilö. Katsojien lukumäärä on niin rajoitettava, ettei tungosta synny.

8 §. Milloin elokuvanäytännössä, joka 7 §:ssä mainitaan, käytetään muunlaista konetta kuin samassa pykälässä on sanottu tai milloin näytökseen tarvitaan filmiä enemmän kuin 10 kg., noudatettakoon mitä 4—6 §:ssä on suljetuista elokuvanäytännöistä säädetty.

IV L u k u.

Erinäisiä määräyksiä.

9 §. Tämän asetuksen noudattamisen paikallinen valvonta kuuluu paikkakunnan poliisi- ja paloviranomaisille.

10 §. Käsitellessään luvanantoa tai muuta tämän asetuksen toimeenpanoa koskevaa asiaa, on poliisiviranomaisen kysymyksissä, jotka koskevat paloturvallisuutta, hankittava kunnan palopäällikön lausunto. Jos poliisiviranomainen on toista mieltä kuin palopäällikkö, on kysymys alistettava maaherran ratkaistavaksi.

Paikkakunnalla, jolla ei ole kunnallista palopäällikköä ja muulloinkin, milloin syytä siihen ilmaantuu, on poliisiviranomainen oikeutettu asianosaisen kustannuksella hankkimaan asiantuntijaselvityksen.

Poliisiviranomaisen lupa voidaan antaa yhtä tai useampaa näy-

täntöä varten tahi määrätyksi ajaksi, mutta voi poliisiviranomainen peruuttaa luvan, milloin harkitsee siihen syytä olevan.

11 §. Elokuvakoneenhoitajien pätevyys ja elokuvakoneiden laadun tutkimista varten asetetaan Helsinkiin kolmimiehinen filmiteknillinen lautakunta, jonka jäsenet sisäasiainministeriö määrää. Jäsenten tulee olla asiantuntijoita palosuojelus-, elokuva- ja sähköalalla. Lautakunnan jäsenten palkkiot ja muut lautakunnan kustannukset ovat asianosaisten maksettavat.

12 §. Poliisiviranomaisen päätökseen on oikeus hakea muutosta asianomaiselta maaherralta kolmenkymmenen päivän kuluessa tiedoksisaamisesta, mutta on päätöstä noudatettava, kunnes maaherra toisin määrää.

Joka ei tyydy maaherran päätökseen poliisiviranomaisen ratkaisemassa asiassa, hakekoon siihen muutosta valituksella, joka kolmenkymmenen päivän kuluessa tiedoksisaamisesta on jätettävä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mutta on maaherran päätöstä noudatettava, kunnes asia on korkeimmassa hallinto-oikeudessa ratkaistu.

Filmiteknillisen lautakunnan päätökseen haetaan muutosta sisäasiainministeriöltä kolmenkymmenen päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatua.

13 §. Joka rikkoo tämän asetuksen säännöksiä taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, rangaistakoon, milloin teosta ei ole muualla säädetty ankarampaa rangaistusta, enintään sadalla päiväsakolla tai jos asianhaarat ovat erittäin raskauttavat, enintään kolmen kuukauden vankeudella.

Samaan rangaistukseen tuomittakoon henkilö, joka toimestaan menettelee varomattomasti tai huolimattomasti sekä yrittäjä, huoneuston haltija tai muu henkilö, joka tietensä sallii säännöksiä tai määräyksiä rikottavan tahi muutoin varomattomasti tai huolimattomasti meneteltävän tai joka muulla tavoin laiminlyö hänelle kuuluvan valvontavelvollisuuden.

Syytteeseenpanosta riippumatta olkoon poliisiviranomaisella valta kaikissa tällä asetuksella säännöstellyissä asioissa kieltää ja tarvittaessa estää vaaraa aiheuttava toiminta tai asianomaisen kustannuksella toimittaa paikalle palovartiosto tahi ryhtyä muihin turvallisuuden vaatimiin toimenpiteisiin.

14 §. Tässä asetuksessa tarkoitetaan poliisiviranomaisella kaupungissa poliisilaitosta, kauppalassa samoin poliisilaitosta, jos sellainen kauppalassa on, mutta muutoin nimismiestä sekä maalla nimismiestä.

15 §. Tarkempia määräyksiä tässä asetuksessa säädettyistä tai edellytetyistä turvallisuustoimenpiteistä sekä muusta asetuksen soveltamisesta ynnä valvonnasta antaa sisäasiainministeriö, jolla myöskin on oikeus myöntää helpotuksia tämän asetuksen säännöksistä.

16 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1929.

28. Tarkemmat määräykset elokuvanäytännöistä 19 päivänä heinäkuuta 1929 annetussa asetuksessa säädetyistä tai edellytetyistä turvallisuustolmenpiteistä sekä muusta asetuksen soveltamisesta ynnä valvonnasta.

Sisäasiainministeriön päätös elokuun 29 p:ltä 1929.

(*Suomen as.-kok. 1929 : 286*)

Elokuvanäytännöistä 19 päivänä heinäkuuta 1929 annetun asetuksen 15 §:n nojalla on sisäasiainministeriö noudatettavaksi vahvistanut seuraavat määräykset.

I L u k u.

Julkiset näytännöt.

1 §. Elokuvakone on varustettava sellaisilla palokaseteilla, jotka filmin syttyessä tehokkaasti estävät tulen levenemisen keiloilla oleviin filmeihin. Palokasetit on pidettävä suljettuina, paitsi filmiä vaihdettaessa tai katkennutta filmiä yhteen liitettäessä, eikä niitä saa avata, jos filmi on syttynyt palamaan. Lisäksi tulee koneessa olla sekä itsestään toimiva että käsin hoidettava suojuslaite, joka estää filmin syttymästä koneen pysähtyessä tai filmin katketessa.

Muuta valoa kuin sähkövaloa ei koneessa saa käyttää.

2 §. Konehuoneen tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

1. Huoneen lattiapinta-alan tulee olla vähintään 6 m² ja tilavuudeltaan ainakin niin suuri, että kutakin siinä työskentelevää työntekijää kohti on vähintään 10 m³ ilmaa. Jos huoneeseen sijoitetaan kaksi tai useampia koneita, varattakoon lisätilaa jokaista lisäkonetta kohti vähintään 2 m².

Jos konehuoneeseen sijoitetaan useampia kuin kolme konetta, on siihen tehtävä kaksi tai tarpeen mukaan useampia ulospääsytietoitä sekä kelausta varten varattava eri huone, joka on siten rakennettava kuin konehuoneesta alempana 2 kohdassa säädetään.

2. Konehuone maahan saakka ulottuvine perustuksineen on kaikilta osiltaan rakennettava tulenkestävästä aineesta, jonka lujuus on vähintään sama kuin 30 sm:n tiiliseinän tai 10 sm:n rautabetoniseinän.

3. Valo- ja tähyystysaukot katsomoon eivät saa olla suuremmat kuin 225 sm². Aukot on peitettävä joko kiinnimuuratuilla tai metallikehykseen sisäpuolelta lujasti ja savunpitävästi kiinniteillä, vähintään 5 mm:n vahvaisilla laseilla, joiden suojana konehuoneen puolella on vähintään 5 mm:n vahvuiset, herkästi ja varmasti liikkuvat, siten laitetut rautaluukut, että ne tulen irtipäästessä heti itsestään sulkeutuvat ja voidaan konehuoneen ulkopuoleltakin sulkea.

4. Palokaasujen poistotorvien pitää ulottua vähintään 1.20 metriä vesikaton yläpuolelle, ja tulee poistotorvessa olla hyvä veto. Poistotorvi on eristettävä syttyvistä rakennuksen osista kuten

savutorvi. Poistotorven poikkileikkauspinta ei saa olla pienempi kuin 400 sm, eikä sen alapäättä saa johtaa konehuoneen lakea alemmaksi. Palavien filmikappaleiden pysäyttämiseksi on torveen kiinnitettävä metalliverkko, jonka silmät eivät saa olla pienemmät kuin 1 sm² eivätkä suuremmat kuin 2 sm². Jos poistotorveen rakennetaan luukku, on se tehtävä torven alapäähän siten että se tulen irtipäästyä heti itsestään aukeaa ja että sen myös voi aukaista konehuoneen ulkopuolelta. Luukun tulee vastapainon avulla aueta ylöspäin.

5. Ilmanvaihtoa varten tulee konehuoneessa olla joko avattava ikkuna tai suoraan ulkoilmasta johtava ilmanakanava, joka päättyy konehuoneeseen lähellä lattiaa. Kanava on rakennettava tulenkestävästä aineesta, eikä se saa kulkea yleisölle varattujen huoneiden, eteisten tai käytävien kautta. Ikkuna ja ilmanvaihto-kanava on varustettava kiintonaisella metallikangasverkolla. Ikkuna ja ilmanvaihtokanavan ulkopää on siten sijoitettava, ettei siitä mahdollisesti syöksyvä liekki voi aiheuttaa vaaraa. Puurakennukseen sijoitetussa konehuoneessa ei saa olla ikkunaa.

6. Ovi on tehtävä saumatuista, ristiinasetetuista, 25 mm:n paksuista laudoista sekä suojattava, sisäpuolelta vähintään 4 mm:n vahvuisella asbestilla ja 0.6 mm:n vahvuisilla, liitoksistaan kaksinkertaisesti kyntätyillä rautalevyillä. Ovenpielet on myös suojattava asbestilla ja rautalevyillä. Oven pitää aueta ulospäin ja itsestään tiiviisti sulkeutua, eikä siinä saa olla sellaista lukkoa tai muuta laitetta, joka estää oven itsestään sulkeutumasta.

7. Oven tulee johtaa suoraan ulkoilmaan, joko välittömästi tai muista rakennuksen osista täydellisesti erillään olevan tulenkestävästi rakennetun käytävän kautta. Konehuoneen tai konehuoneesta johtavan käytävän ovi ei saa olla lähempänä kuin 2 m:n päässä yleisön käytettävänä olevista ovista. Jos porttikäytävä on ainoa pihasta johtava ulospääsytie, ei konehuoneen tai konehuoneesta johtavan käytävän ovi saa avautua porttikäytävään.

8. Konehuoneesta johtavien ovien sekä poistumisteiden tulee olla sellaiset, että koneenhoitaja voi tulipalon sattuessa poistua, vaikka hänen kätensä olisivat vahingoittuneet.

9. Konehuoneessa ei saa olla muita aukkoja kuin 3—6 kohdassa mainitut, eikä myöskään avonaista uunia, kamiinaa tai muuta niihin verrattavaa lämmityslaitetta.

3 §. Puisen konehuoneen, milloin sellainen on sallittu, tulee kaikissa osissaan olla vähintään niin vahva ja siten suojattu, kuin edellisen pykälän 6 kohdassa ovesta on säädetty. Sellaiseen konehuoneeseen saa asettaa ainoastaan yhden koneen.

4 §. Konehuoneessa olevien pöytien ja kaappien tulee olla rautaisia tai pellillä päällystettyjä, eikä kelauspöytää saa sijoittaa lähemmäksi kuin 1 m:n päähän koneesta.

5 §. Filmien säilyttämistä varten on konehuoneeseen sopivalle paikalle, joka ei ole koneen eikä kelauslaitteen läheisyydessä, asetettava erityinen laatikko tai seinään muurattava komero, joihin mahtuu yhteen näytäntöön tarvittava koko filmivarasto. Säilytyslaati-

kossa tai komerossa pitää jokaisella rullalla olla oma, erikseen suljettava lokeronsa, jonka kansi sulkeutuu itsestään ja niin tiiviisti, ettei tuli ulkoapäin voi sytyttää lokeroissa olevia filmejä eikä pääse lokerosta toiseen.

Säilytyslaatikon kaikki osat sekä seinään muuratun komeron kannet ja lokeroiden väliseinät on tehtävä vähintään 20 mm:n vahvuista saumatuista tammilautoista ja laatikon kulmaliitoksissa tulee olla pyrstö- tai hakasauma. Laatikko on kiinnitettävä sijoituspaikalleen permantoon.

6 §. Konehuoneessa on pidettävä vähintään 30 litran vetoinen, suoraseinäinen, kanneton, vedellä täytetty astia sekä kaksi vähintään 1.5 m²:n suuruisia villahuopa- tai asbestipeittoa tahi paksumasta kaksinkertaisesta säkkikaankaasta tehtyä sammutuspeittoa, joista toinen on näytännön aikana pidettävä veteen upotettuna.

7 §. Filminjätteitä varten tulee konehuoneessa olla kannellinen, vedellä täytetty peltiastia ja peltinen hiekkalaatikko koneesta otettavia hiiliä varten.

8 §. Konehuoneeseen sijoitettakoon ainoastaan koneen käyttöön ja salin päävalaistukseen kuuluvat sähkölaitteet sekä välittömästi näytännön antamiseen tarvittavat sähköjohtimet ja -laitteet.

Kojetaulu tehtäköön kivistä, ja on se suojattava joka sivulta umpinaisilla, irroitettavilla rautalevyillä.

Mittarilaitetta älköön sijoitettako konehuoneeseen.

Sähkömoottorien tulee olla täysin suljettua rakennetta, ja kaikki kojeet, kuten koneen kaarilampun vastus, valaistuksen himmentäjävastus, virrankatkaisijat j. n. e., on varustettava täysin umpinaisella, tulenkestävällä suojakopilla.

Konehuoneen sähköjohtimet on asetettava joko panssariputkiin tai seinään upotettuihin eristysputkiin.

9 §. Käytävien ja eteisten valaistusta sekä katsomon varavalaistusjärjestelmää varten on asennettava eri talojohdin. Johtimet näille valaistuksille ovat asennettavat sillä tavoin kuin 8 §:n 5 momentissa konehuoneen sähköjohtimista on sanottu.

Ulosjohtavat ovet on varustettava laitteilla, joista näytännön aikana tulee näkyä mahdollisista valaistushäiriöistä riippumaton punainen valo.

Käytävien, eteisten ja ulosjohtavien ovien valaistuslaitteisiin kuuluvat, osoitekirjoituksilla varustettavat katkaisijat ja kojetaulu sekä varavalaistusjärjestelmän kojetaulu on asetettava yleisöltä suojattuun, hyvin valaistuun paikkaan, ei kuitenkaan kone- ja kelaushuoneisiin tai niiden eteisiin.

Näytännön aikana tulee katsomossa olla valoa, joka saa sähkövirtansa varavalaistusjohtimista, niin paljon, että katsomo näytännön odottamatta keskeytyessä ei jää kokonaan pimeäksi, ja on tälle valolle järjestettävä riittävä, päävalaistuksesta niinkään riippumaton lisävalaistus siten, että se voidaan sytyttää katkaisijasta, joka on asetettava helposti havaittavaan paikkaan yleisön sisään-

tuloeteiseen sekä varustettava vihreällä merkkivalolla ja kunnalliskielen mukaisella osoitekirjoituksella: »Hätävalaistus».

10 §. Muita kuin koneen kelalla ja kelauslaitteella olevaa filmiä ei saa pitää esillä. Muut filmit on pidettävä tämän päätöksen 5 §:ssä mainituissa suojalokeroissa, joiden kansia ei saa keinotekoisesti asettaa olemaan avonaisina. Filmiliimaa saa konehuoneessa olla enintään 30 gr.

Vaihdettavan ohjelman filmit on säilytettävä tulenkestävässä, suljetussa kuljetuslaatikossa lukitussa paikassa konehuoneen ulkopuolella, ei kuitenkaan yleisön käytettävissä olevissa huoneissa tai käytävissä. Muita filmejä ei huoneustossa saa olla.

11 §. Konehuone, jossa ei saa olla tarpeetonta tavaraa, on pidettävä ehdottomasti siistinä, eikä sen lattialle saa heittää filmin kappaleita, puhdistusriepuja tai muita jätteitä. Hiiliä ja hiilien jätteitä ei saa pitää koneen lamppukammiossa.

Koneenhoitajan päällysvaatteet ovat säilytettävät konehuoneen ulkopuolella.

12 §. Tupakanpolttoa, avotulenkäyttöä ja sivullisten oleskelua konehuoneessa koskeva kieltotaulu on asetettava konehuoneeseen näkyvälle paikalle.

II L u k u.

Suljetut näytännöt.

13 §. Elokuvakoneesta olkoon voimassa, mitä 1 §:ssä on elokuvakoneesta julkisissa näytännöissä säädetty.

14 §. Näyttöhuoneen ja katsojain huoneen välisessä seinässä ei saa olla muita aukkoja kuin valo- ja täyhystysaukot, jotka on siten suojattava kuin 2 §:n 3 kohdassa on säädetty.

Jos näyttöhuoneesta katsojain huoneeseen tai muuhun huoneeseen, jossa on ihmisiä, johtaa ovi, on se näytännön ajaksi lukittava ja sisäpuolelta suojattava seinään kiinnitettävällä asbestihuovalla, joka peittää oviaukon ja ovenpielet.

Muut näyttöhuoneen ovet on varustettava jousilla ja itsestään sulkeutuvilla lukoilla. Näytännön aikana on vähintään n. s. terveystikkunan suuruinen aukko ulkoilmaan pidettävä avonaisena.

15 §. Milloin elokuvanäytännöstä annetun asetuksen 4 §:n 2 kohdan mukaan koneen ympärille on tehtävä suojuksomero, tulee sen täyttää seuraavat vaatimukset:

1. Lattiapinta-alan tulee olla vähintään 4 m².
2. Seinät ja laki on tehtävä 25 mm:n vahvuisista saumatuista lankuista, jotka sisäpuolelta ovat suojatut 4 mm:n vahvuisella asbestilla ja liitoksista kaksinkertaisesti kyntätyillä 0.6 mm:n vahvuisilla rautalevyillä.
3. Lattia on päällystettävä rautalevyillä tai asbestikankaalla.
4. Oven vahvuuden tulee olla sama kuin seinien, ja ovi on varustettava jousilla, niin että se varmasti sulkeutuu itsestään, sekä sisäpuolelta helposti ja varmasti avattavalla lukolla, joka oven kiinni-

painuessa varmasti menee salpaan ja jota ei voi asettaa muulla tavalla toimivaksi.

5. Ovessa tulee olla 400 cm²:n suuruinen, tiheäsilmäisellä metalliverkolla suojattu aukko.

16 §. Filmilaatikkoo ja helposti syttyviä esineitä ei saa pitää lähempänä kuin 3 m:n etäisyydellä koneesta.

17 §. Sähkövirta elokuvakoneeseen ja sen yhteydessä oleviin laitteisiin on johdettava rakennuksen pääjakotaulusta eri johtimella, jolla pääjakotaulussa on omat varolaitteensa ja josta ei saa johtaa haaraajohtimia mihinkään muuhun tarkoitukseen. Tämän johtimen tulee päättyä kivilevyllä asetettuihin koskettimiin tai kytkinruuveihin suojakomerossa tai siinä paikassa, missä elokuvakonetta tul- laan käyttämään. Väliaikaisina ja irtonaisina kulkevinä johtoina käytettävään ainoastaan teräsvarusteista kumikaapelia.

Sähkölaitteiden pääjakotaulu ei saa olla samassa huoneessa kuin elokuvakone.

18 §. Näytännön aikana on katsojain huoneessa pidettävä himmeä valaistus niin, ettei huone näytännön keskeytyessä tule täysin pimeäksi.

Täyden valaistuksen viipymättä syttyminen on turvattava aset- tamalla katkaisijan luo luotettava henkilö.

19 §. Filmilaatikon tulee olla sellaisen kuin 5 §:ssä säädetään, eikä sitä saa pitää suojakomerossa eikä myöskään oven kohdalla komeron ulkopuolella. Uutta filmiä älköön otettako esille ennenkuin entinen on asetettu takaisin komeroonsa. Filmin kelausta älköön suoritettako kolmea metriä lähempänä konetta eikä 15 §:ssä maini- tussa suojakomerossa.

20 §. Koneen läheisyydessä on pidettävä sellainen vesiastia sammutuspeittoinen kuin 6 §:ssä säädetään.

21 §. Milloin elokuvanäytännöistä annetun asetuksen 5 §:n mukaan elokuvakoneen saa asettaa samaan huoneeseen kuin katso- jat, on sen lisäksi mitä tämän päätöksen 16—20 §:ssä on määrätty, noudatettava seuraavia varokeinoja:

1. Elokuvakone ja suojalaatikko on sijoitettava siten, ettei ketään katsojista ole kauempana huoneen ovista kuin se paikka jossa elokuvakone ja suojalaatikko sijaitsevat.

2. Filmin kelausta älköön suoritettako näytäntöhuoneessa eikä myöskään sellaisessa paikassa, jossa filmin syttyminen voi kat- kaista ulospääsyn rakennuksessa olevilta ihmisiltä.

III L u k u.

Elokuvanäytännöt yksityiskodissa.

22 §. Elokuvanäytännössä yksityiskodissa noudatettakoon seu- raavia varokeinoja:

1. Kone on asetettava näytäntöhuoneen pääoven vastakkaiselle seinämälle tai muuten sillä tavoin, ettei koneesta syttyvä tulipalo voi estää ulospääsystä huoneesta.

2. Ainoastaan koneessa oleva filmi saa olla esillä ja muut filmit on pidettävä suljetussa, ainakin 3 m:n päässä koneesta ja turvallisen matkan päässä ovesta olevassa, suljetussa laatikossa. Uutta filmiä älköön otettako esille ennenkuin koneesta otettu filmi on asetettu suojalaatikkoon, älköönkää kelausta näytätöhuoneessa suoritettako.

3. Koneen lähellä ei saa olla minkäänlaisia helposti syttyviä aineita.

4. Tupakanpoltto ja kaikki avotulenkäyttö on näytätöhuoneessa kielletty.

5. Koneen lähistöllä on pidettävä täytetty vesiastia sammutuspeittoineen.

6. Sähkövirta koneeseen otettakoon vain seinäkoskettimesta tai kytkinruuvista, joka on erillisellä sulakkeella suojattu.

Muuta valoa kuin sähkövaloa älköön käytettäkö.

IV L u k u.

Koneenhoitaja.

23 §. Elokvakoneenhoitajan tutkinnon voi suorittaa ainoastaan hyvämaineinen, 18 vuotta täyttänyt henkilö, jolla on todistettavasti vähintään 12 kuukauden harjoitusaika suoritettuna ja joka terveydeltään ja ruumiinrakenteeltaan on sellainen, että hänen katsotaan voivan tehtävänsä luotettavasti täyttää.

24 §. Tutkinnossa, jonka filmiteknillinen lautakunta toimeenpanee, tulee kokelaan osoittaa täydellisesti tuntevansa tavallisimmin käytännössä esiintyvien elokuvakoneiden sekä niihin kuuluvien sähkömoottorien ja -laitteiden rakenteen, selluloidifilmin kokoonpanon ja tulenvaarallisuuden, ynnä elokuvanäytännöistä annetun asetuksen ja tämän päätöksen, kuin myös ne toimenpiteet, joihin konehuoneessa syttyneen tulipalon sammuttamiseksi on ryhdyttävä. Niinikään on kokelaan osoitettava kykenevänsä varmasti käyttämään elokuvakonetta.

Hyväksytyin tutkinnon jälkeen annettakoon tutkitulle hänen valokuvallaan varustettu tutkintotodistus, jossa tulee olla tilaa poliisiviranomaisen lupaa ja merkintöjä varten.

25 §. Lupaa toimia elokuvakoneenhoitajana haetaan kirjallisesti sen paikkakunnan poliisiviranomaiselta, jossa hakijan asunto ja koti on. Hakemukseen on liitettävä filmiteknillisen lautakunnan tutkintotodistus sekä hyväksyttävä selvitys siitä, että hakija toimeensa on raitis ja säännöllinen. Lupa, joka kirjoitetaan tutkintotodistukseen, on voimassa koko maassa ja annetaan kolmeksi vuodeksi. Lupakirjan saaneella koneenkäyttäjällä olkoon oikeus ottaa yksi elokuvakoneenkäyttäjäksi pyrkivä henkilö harjoitusoppilaaksi, mutta on hänestä tehtävä ilmoitus paikalliselle poliisiviranomaiselle.

Lupakirja on koneenhoitajan pidettävä toimesta ollessaan mukanaan ja vaadittaessa esitettävä tarkastusviranomaisille.

Annetun luvan toimia elokuvakoneenhoitajana voi se poliisi-

viranomainen, jonka virka-alueella elokuvakoneenhoitaja on toimessa, peruuttaa, milloin harkitsee syytä siihen olevan.

26 §. Jos koneenhoitajalle annetaan muistutus tai jos hänet tuomitaan rangaistukseen toimessaan tekemästään rikkomuksesta tai jos poliisiviranomainen peruuttaa hänelle annetun luvan, on poliisiviranomaisen tehtävä siitä ilmoitus filmiteknilliselle lautakunnalle sekä merkintä lupakirjaan, joka siinä tapauksessa, että se peruutetaan, on otettava pois ja palautettava filmiteknilliselle lautakunnalle.

27 §. Filmiteknillinen lautakunta pitääkään luetteloa tutkinnon suorittaneista henkilöistä, ja on tähän luetteloon tehtävä edellisessä pykälässä säädetyt merkinnät.

28 §. Jos lupakirja katoaa, on uusi lupakirja, joka on varustettava 26 §:ssä mainituilla merkinnöillä, pyynnöstä asianomaiselle annettava.

V L u k u.

Luvananto ja valvonta.

29 §. Poliisiviranomaisen lupaa julkisen elokuvanäytännön antamiseen haettakoon ja ilmoitus aijotusta suljetusta elokuvanäytännöstä tehtäköön kirjallisesti viimeistään kolmea päivää ennen näytäntöä. Kuitenkin voi poliisiviranomainen hyväksyä myös myöhemmin tehdyn hakemuksen tai ilmoituksen. Lupahakemuksessa tai ilmoituksessa on mainittava näytäntöpaikka ja -aika sekä kuka tulee toimimaan koneenhoitajana ja vahtimestarina sekä liitettävä mukaan poliisiviranomaisen koneenhoitajalle antama lupakirja alkuperäisenä tai oikeaksi todistettuna jäljennöksenä.

Vastaavassa järjestyksessä on lupa haettava ja ilmoitus tehtävä, jos näytäntöhuoneen tai -huoneuston rakenteeseen tai näytännön järjestelyyn halutaan tehdä muutoksia tai näytäntöpaikka muutetaan.

30 §. Poliisiviranomaisen on yhdessä paloviranomaisen kanssa toimitettava katselmus näytäntöpaikalla, elleivät lupahakemuksen ratkaisuun vaikuttavat seikat ole ennakoita tunnetut. Niinikään on poliisiviranomaisen yhdessä paloviranomaisen kanssa toimitettava katselmus, jos suljettu elokuvanäytäntö ilmoitetaan annettavaksi paikassa, jonka turvallisuusolosuhteet ovat poliisiviranomaiselle tuntemattomat, tai jos siihen muuten aihetta ilmaantuu.

31 §. Poliisiviranomaisen ja paloviranomaisen on kummankin erikseen toimitettava julkisissa elokuvanäytännöissä tarkastuksia ennakoita ilmoittamatta. Elokuvateattereita on näytäntökausina tarkastettava vähintään joka kuukausi.

32 §. Tarkastusviranomaisten on pidettävä tarkastettavista laitoksista ja paikoista luetteloa, josta näkyy näytäntötilaisuudet ja toimitetut tarkastukset ja johon merkitään havaitut laiminlyönnit tai puutteellisuudet ja niiden johdosta aiheutuneet toimenpiteet.

Poliisiviranomaisen on viipymättä tiedoitettava myöntämänsä näytäntöluvut ja suljetuista näytännöistä tehdyt ilmoitukset palopäällikölle.

VI L u k u.

Erinäisiä säännöksiä.

33 §. Asianomainen poliisiviranomainen olkoon oikeutettu tarkastustensa nojalla sallimaan poikkeuksia tämän päätöksen määräyksistä seuraavissa tapauksissa:

1. Jos määräysten soveltaminen aiheuttaa sellaisia muutostai korjaustöitä toiminnassa olevassa, asianmukaisessa järjestyksessä aikaisemmin hyväksytyssä elokuvateatterissa, että näytäntöjen keskeyttäminen on välttämätöntä niiden takia, voidaan, sitten kuin filmiteknillisen lautakunnan lausunto asiasta on hankittu, myöntää enintään syyskuun 1 päivään 1930 ulottuva määräaika sanotunlaisia muutos- tai korjaustöitä varten, elleivät epäkohdat ole sellaiset, että vaara on ilmeinen.

2. Aikaisemmin asianmukaisesti hyväksytty ja muissa suhteissa tämän päätöksen säännöksiä vastaava konehuone saa olla puusta, jos se on siten rakennettu ja suojattu kuin tämän päätöksen 3 §:ssä on määrätty, mutta saa tällaiseen konehuoneeseen asettaa vain yhden koneen.

3. Niinikään saa aikaisemmin asianmukaisesti hyväksytty konehuone olla jonkinverran pienempi kuin 2 §:n 1 kohdassa on määrätty, jos siinä harkitaan olevan koneenhoitajan turvallisuuden edellyttämä ja koneenhoitoon välttämätön tila.

34 §. Jos tämän päätöksen soveltaminen muissa kuin edellisessä pykälässä mainituissa tapauksissa tuottaisi suhteettoman suuria kustannuksia, ja niissä tarkoitettu turvallisuus voidaan muilla keinoilla saavuttaa, voi sisäasiainministeriö, hankittuaan filmiteknillisen lautakunnan lausunnon, myöntää harkitsemillaan ehdoilla poikkeuksia määräysten noudattamisesta.

35 §. Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1929.

29. Makkaranmyyntiä varten vahvistetun ajan muuttaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 4 p:ltä 1929.

(*Vrt. kunn. as.-kok. 1925 : 17*)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että makkaranmyyntiä varten vahvistettu aika, kello 20—1, vuoden 1930 alusta on muutettava yhtä tuntia myöhemmäksi, eli kello 21—2.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1929. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 5

Sisällys: 30. Laki eräistä muutoksista holhouslakiin elokuun 19 päivältä 1898, s. 65. — 31. Asetus muutoksesta ja lisäyksestä asetukseen vapaa-kirjeoikeudesta ja postirahanvapaudesta, s. 66. — 32. Asetus tullisäännön muuttamisesta, s. 66. — 33. Laki joulukuun kuudennen päivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä, s. 68. — 34. Pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi vuosina 1920—1924 myönnettyjen avustuslaintojen muuttaminen kuoleuslainoiksi, s. 68. — 35. Ulkoantennien rakenne, s. 72. — 36. Laki oppivelvollisuudesta 15 päivänä huhtikuuta 1921 annetun lain 10 §:n muuttamisesta, s. 74. — 37. Työaika keskeyttämättömässä työssä, s. 74. — 38. Leimaverolaki, s. 75. — 39. Laki tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuonna 1930, s. 77. — 40. Asetus tuulaakimaksun laskemisen perustetta vuonna 1930 koskevan lain käyttämisestä, s. 77. — 41. Helsingin kaupungin jako äänestysalueisiin, s. 78.

30. Laki eräistä muutoksista holhouslakiin elokuun 19 päivältä 1898.

Annettu kesäkunn 18 p:nä 1929. (Lyhennysote)

(*Suomen as.-kok. 1929 : 241*)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan täten elokuun 19 päivänä 1898 annetun holhouslain 5, 15, 23, 24, 26, 28, 34, 37, 50 ja 56 § näin kuuluviksi:

5 §. Vaalikelpoinen holhouslautakunnan puheenjohtajaksi tahi jäseneksi on jokainen kunnassa asuva henkilö, joka on täyttänyt viisikolmatta vuotta, ei kuitenkaan se, joka on holhouksenalainen, ei paikkakunnan alioikeuden jäsen, ei se, joka on kansalaisluottamusta vailla, eikä myöskään se, joka on laillisen tuomion nojalla kelvoton maan palvelukseen tahi toisen asiata ajamaan.

50 §. Holhouslautakunnan on lähinnä katsottava, että sen alaiset holhoojat asianmukaisesti pitävät huolta holhuunalaisista ja heidän omaisuudestaan. Jos holhouksen vaarintoon nähden on tarpeen semmoinen toimenpide, joka on oikeuden asia, on lautakunnan ilmoitettava se oikeudelle; olkoon kuitenkin oikeudella valta ilman lautakunnan esitystäkin ryhtyä sellaiseen toimenpiteeseen.

Jos aviopuolisoista toinen on kuollut ja eloonjäänyt menee uusiin naimisiin, on holhouslautakunnan, milloin alaikäisiä perillisiä on, pidettävä huoli siitä, että ositus viipymättä toimitetaan.

Holhooja olkoon velvollinen hoidostansa antamaan niitä tietoja, joita lautakunta ehkä häneltä vaatii.

31. Asetus muutoksesta ja lisäyksestä asetukseen vapaakirjeoikeudesta ja postirahanvapaudesta.

Annettu syyskuun 27 p:nä 1929. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1929 : 306)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1924 : 18 ja 1925 : 42)

Muutoksena ja lisäyksenä 26 päivänä huhtikuuta 1924 vapaakirjeoikeudesta ja postirahanvapaudesta annetun asetuksen 14 §:ään, sellaisena kuin se on asetuksessa 17 päivästä kesäkuuta 1925, säädetään täten, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä seuraavaa:

Jälempänä luetuilla on vapaakirjeoikeus tai postirahanvapaus, kullakin niin laajalti kuin tässä säädetään:

Satamakatsontamies sekä val-	Postirahanvapaus kirjeenvaihdos-
tion että kunnan asettama.	sa merenkuluntarkastajan kanssa.

32. Asetus tullisäännön muuttamisesta.

Annettu lokakuun 4 p:nä 1929. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1929 : 318)

Valtiovarainministerin esittelystä muutetaan täten 30 päivänä joulukuuta 1887 annetun tullisäännön 13 §, 16 §:n 6 momentti, 80 ja 81 §, 84 §:n 2 ja 3 momentti sekä 91, 99, 112 ja 125 § näin kuuluviksi:

13 §. 1. Kun tulotarkastus on toimitettu ja lastikirja vastaanotettu, antakoon tarkastusentoimittaja luvan lastin tai painolastin purkamiseen, mikäli sen vartioimiseen tarvittava tullihenkilökunta heti on saatavissa. Jollei ole tarvittavaa tilaa tavaran yhtä aikaa useammista aluksista tapahtuvaa varastoimista varten tai ellei tullihenkilökunta riitä vartioimaan useamman aluksen samalla kertaa tapahtuvaa purkamista, alettakoon purkaminen siinä järjestyksessä, missä alukset on tarkastettu, kuitenkin siten, että sellaisen aluksen, joka kulkee säännöllisessä liikenteessä edeltäpäin julkaistun vuorolistan mukaan, tai jonka lastista huomattava osa on eläviä eläimiä tai nopeasti pilaantuvia ravintoaineita, on sallittava aloittaa purkaminen ennen muita.

2. Purkamisessa, joka on toimitettava tullitoimiston osoittamassa paikassa, tulee päällikön tai hänen asiamiehensä olla saapuvilla merkitsemässä puretun tavaran merkit ja kolliluvun sekä, jos silloin huomataan tavaran päällyksissä olevan puutteellisuuksia tai tavaran vahingoittuneen, siitä tehdä merkintä, niin myös lajitella tavarat merkkien tai vastaanottajien mukaan.

3. Ennenkuin alus lähtee paikkakunnalta, on sen päällikön ilmoitettava tullitoimistolle, kenen hän on ottanut asiamiehekseen

pitämään huolta puretusta tavarasta, jota ei silloin vielä ole vastaanottajan haltuun luovutettu, sekä antamaan 16 §:n 6 momentissa mainitun luvan tavarain luovuttamiseen, minkä ohella asiamiehen kirjallinen suostumus tehtävän vastaanottamiseen ja hänen oikeaksi vahvistamansa luettelo tavaroista, jotka hänen haltuunsa on purettu, on tullitoimistolle annettava, ennenkuin alukselle myönnetään menoselvitys.

4. Jos paikkakunnalla on yksityinen tai kunnallinen laitos, joka asianmukaisesti vahvistettujen ohjesääntöjensä mukaan on oikeutettu ottamaan haltuunsa tullaamattoman tavarain sitä purettaessa ja sen tallettamisen, ja päällikkö purkaa tavarain tällaisen laitoksen haltuun, ottakoon sanottu laitos huolekseen aluksenpäällikölle 2 momentin mukaan kuuluvan velvollisuuden ja myöskin päällikön asiamiehen tehtävät 3 momentin mukaan. Viimemainitussa momentissa mainittua luetteloa ei silloin tarvitse tullitoimistolle antaa.

13 §:n 2, 3 ja 4 momentin määräykset tulevat voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1930. *Asetus jouluk. 14 p:llä 1929.*

81 §. 1—3.

4. Tavarain huutokaupalla tapahtuneesta myymisestä kertyneet varat ovat ensi sijassa käytettävät tavarain otettavien huutokauppakulujen ja rahdin sekä tullilaitoksen tulli- ja muiden saatavien suorittamiseksi ja toisessa sijassa tavarain menevien kaupunkimaksujen ja makasiinivuokran maksamiseksi, jos kunta, laivanisännistö, liikenne- tai makasiinilaitos sellaisia maksuja ja kuluja ilmoittaa tullitoimistolle maksamattomiksi. Mahdollinen jäännös on annettava tavarainomistajalle, mikäli hän sitä vaatii vuoden kuluessa huutokauppapäivästä, mutta muutoin joutuu se valtiolle.

5.

99 §. 1. Tavarainomistajan, joka ilmoittaa varastotavaroita tullattavaksi, on kolmen päivän kuluessa ilmoittamispäivästä lukien suoritettava niistä menevä tulli ja tullilaitoksen kannettavat muut verot sekä maksut 80 §:n 3 kohdassa sanotulla uhalla.

2—4.

112 §. 1. Kun tavarainomistaja haluaa tullata kauttakulkuvarastoon pantua tavaraa, on hänen annettava tullitoimistolle 70 §:n 2 momentin ja 71 §:n 1 momentin säännösten mukainen ilmoituskirja. Sen jälkeen vietäköön tavara pakkahuoneeseen siellä tarkastettavaksi ja tullikäsiteltäväksi siten kuin välittömästi tullattavaksi ilmoitetuista tavaroista on säädetty. Kuitenkin saa sellaisen tullikäsitteilyn toimittaa myöskin kauttakulkuvarastomakasiinissa, jos tullitoimisto katsoo haitatta voitavan se sallia.

Tulli ja muut tullilaitoksen kannettavat verot sekä maksut on kauttakulkuvarastosta tullattavasta tavarain suorittettava viimeistään kolmen päivän kuluessa luettuna ilmoittamispäivästä. Saman ajan kuluessa on tavara noudettava kauttakulkuvarastosta tai pakkahuoneesta, jos se on sinne siirretty. Jos tullin maksaminen

tai tavarain noutaminen lykkääntyy, olkoon siitä 80 ja 81 §:ssä säädetty seuraamus. Sama olkoon voimassa myös tavarasta, joka yleisestä varastosta tullataan.

33. Laki joulukuun kuudennen päivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä.

Annettu marraskuun 8 p:nä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929 : 350)

1 §. Suomen itsenäiseksi tasavallaksi julistautumisen muistoksi on joulukuun kuudetta päivää vuosittain vietettävä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä.

2 §. Joulukuun kuudennen päivän sattua arkipäiväksi on työt virastoissa, tuomioistuimissa ja kouluissa sekä valtion, kuntien ja yksityisten laitoksissa, liikkeissä ja työmailla keskeytettävä kuten pyhäpäivinä.

Töiden keskeyttämisestä huolimatta on työntekijöille joulukuun kuudennelta päivältä maksettava täyttä työpäivää vastaava palkka. Jos työtä tehdään päivä-, tunti- tai kappalepalkalla, on palkan saamisen edellytyksenä kuitenkin, että työsuhde työnantajan ja työntekijän välillä on keskeytymättä jatkunut vähintään viikon ajan lähinnä ennen sanottua päivää. Kappalepalkasta lasketaan päiväpalkka sen keskimääräisen päiväansion perusteella, minkä työntekijä on itsenäisyyspäivää lähinnä edellisen viikon aikana ansainnut.

Niille kaupungin työntekijöille ja viranhaltijoille, joiden on pakko työskennellä joulukuun 6 päivänä, suoritetaan paitsi heille lain mukaan taikka palvelusehtojen nojalla tulevaa palkkaa, yhden päivän palkka taikka, jos työ on kestänyt osan päivää, vastaava tuntipalkka. *Kaup.vall. päätös jouluk. 11 p:ltä 1929.*

3 §. Joulukuun kuudentena päivänä ei ole lupa pitää markkinoita, toripäiviä eikä huutokauppoja.

34. Pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi vuosina 1920—1924 myönnettyjen avustuslainojen muuntaminen kuoletuslainoiksi.

Valtioneuvoston päätös marraskuun 1 p:ltä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929 : 351)

Valtioneuvoston toukokuun 6 päivänä 1920, huhtikuun 28 päivänä 1921, tammikuun 25 päivänä 1922 ja helmikuun 9 päivänä 1923 avustuslainojen myöntämisestä pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi antamain päätösten mukaisesti on valtioneuvosto, osi aliministeriön esittelystä, tänään päättänyt antaa seuraavat

tarkemmat määräykset mainittujen päätösten nojalla valtion varoista annettujen avustuslainojen muuntamisesta kuoletuslainoiksi:

1 §. Niiden asuntokiinteistöjen taloudellisen kannattavaisuuden arvioiminen, joiden rakentamiseen vuosina 1920—1924 on myönnetty avustuslainoja valtion ylimääräiseen menoarvioon pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi otetuista määrärahoista, on toimitettava siten, että kunakin vuonna ennen marraskuun 15 päivää arvioidaan ne kiinteistöt, joihin myönnettyistä avustuslainoista annettujen velkakirjain antopäivästä tulee seuraavan kalenterivuoden aikana kuluneeksi kymmenen vuotta.

Jos lainanottaja suostuu avustuslainan muuntamiseen sellaisenaan kuoletuslainaksi jalempänä 6 §:ssä määrättyin ehdoin, voidaan kiinteistön arvioiminen jättää toimittamatta.

2 §. Kiinteistöä arviotaessa on sen taloudellisesti kannattavana pääoma-arvona pidettävä sitä osaa avustuslainan myöntämisen perusteeksi hyväksytystä rakennuspääomasta, joka vastaa kullakin paikkakunnalla vastaavanlaisten, hyvässä kunnossa olevien talojen huoneistoista arviovuonna yleensä suoritettun vuokran pääoma-arvoa, kun vuokra pääomitetaan kivitotalolta kymmenen ja puutalolta yhdenoista prosenttiin mukaan.

3 §. Kiinteistöjen arvioimisen 2 §:ssä määrättyjen perusteiden sekä sosialiministeriön annettavien tarkempien ohjeiden mukaan suorittaa kaksi arviomiestä, joista toisen määrää sosialiministeriö ja toisen kaupunkikunnassa kaupunginhallitus tai, missä sellaista ei vielä ole, rahatoimikamari ja maalaiskunnassa kunnallislautakunta.

Arviomistoimituksen kustannukset on valtion ja lainoitettun kiinteistön omistajan puoleksi kummankin suoritettava sosialiministeriön vahvistaman taksan mukaan.

Milloin avustuslaina on myönnetty yleishyödylliselle rakennus-yhtymälle tai omankodin rakentajalle, on velalliselle tai hänen valtuuttamalleen annettava tilaisuus olla arviotoimituksessa saapuvilla ja siitä esittää huomautuksiaan.

4 §. Arviokirjaan on merkittävä:

1. kiinteistönomistajan nimi;
2. kiinteistön tonttinumero ja osoite;
3. kiinteistölle lainoitettaessa hyväksytty rakennusarvo;
4. kiinteistön huoneistojen ja huoneiden luku sitä lainoitettaessa;
5. kiinteistön arvioitu vuokratulo ja siihen perustuva pääoma-arvo;
6. avustuslainan suuruus;
7. ehdotetaanko avustuslainan kokonaan tai osaksi ja siinä tapauksessa kuinka suurelta osalta muuntamista kuoletuslainaksi;
8. lausunto siitä, onko kuoletuslainan saamiseksi määrättyjä ehtoja ja hyväksytyjä piirustuksia tarkoin noudatettu; sekä
9. velallisen arviota vastaan ehkä esittämät huomautukset.

Arviokirjan allekirjoittavat arviomiehet ja velallinen tai hänen edustajansa, jos hän on ollut arviotoimituksessa saapuvilla, ja on

valtion arviomiehen se lähetettävä sosialiministeriöön ennen joulukuun 1 päivää.

5 §. Sosialiministeriö lopullisesti määrää lainoitettun kiinteistön pääoma-arvon. Jos näin määrätty pääoma-arvo on pienempi kuin lainaa annettaessa hyväksytyt rakennuskustannukset, luopuu valtion puolesta sosialiministeriö vaatimasta takaisinmaksettavaksi sitä osaa avustuslainasta, mikä vastaa kahta kolmannelta rakennuskustannusten ja pääoma-arvon välisestä erotuksesta.

Määrättyään lainoitettun kiinteistön pääoma-arvon sekä todettuaan, onko valtion ja kuinka suurelta osalta luovuttava vaatimasta avustuslainan takaisinmaksamista, on sosialiministeriön asianomaiselle kaupunginhallitukselle tai kunnallislautakunnalle tiedotettava, millä määrällä avustuslaina on muunnettava kuoletuslainaksi.

6 §. Saatuaan sosialiministeriöltä 5 §:n 2 momentissa mainitun tiedotuksen on asianomaisen kaupunginhallituksen, rahatoimikamarin tai kunnallislautakunnan viipymättä huolehdittava siitä, että kunta antaa valtiolle uuden, sosialiministeriön hyväksymän kaavan mukaisen lisäsitoumuskirjan, jolla kunta sitoutuu valtiolle takaisinmaksamaan saamansa avustuslainan tai sosialiministeriön määräämän osan siitä kuoletuslainana kuuden ja puolen prosentin vuotuismaksuin, joihin sisältyy kolmen prosentin vuotuinen korko maksamattomasta lainapääomasta, tähän valtioneuvoston päätökseen liitetyn kuoletustaulun mukaisesti.

Samanaikaisesti on kunnan otettava asianomaiselta avustuslainan saaneelta yleishyödylliseltä rakennusryhmältä tai omakotirakennuksen omistajalta sosialiministeriön hyväksymän kaavan mukainen lisäsitoumus, jolla velallinen sitoutuu kunnalle takaisin maksamaan avustuslainan kuoletuslainana samoilla ehdoilla kuin edellisessä momentissa sanotaan, sekä suostuu myöntämään kunnalle oikeuden velallisen kustannuksella hakea ja saada kiinnitys lainoitettuun kiinteistöön tämän lisäsitoumuksen vakuudeksi samoin etuoikeuksin kuin alkuperäisellä velkasitoumuksella ja hankkimaan tähän etuoikeuden siirtoon etuoikeusjärjestyksessä jällempänä olevien kiinnityksenhaltijain suostumus.

Vuotuismaksut lasketaan sen vuoden tammikuun 1 päivästä, joka lähinnä alkaa kymmenen vuoden kuluttua avustuslainaa koskevan velkakirjan antamispäivästä lukien.

7 §. Ellei velallinen suostu avustuslainan muuntamiseen kuoletuslainaksi 6 §:ssä mainituin ehdoin, on hänen ennen kymmenen vuoden kuluttua avustuslainaa koskevan velkakirjan antamispäivästä lukien, suoritettava kunnalle takaisin avustuslaina kokonaan tai siltä osaltaan, minkä sosialiministeriö on määrännyt muunnettavaksi kuoletuslainaksi, ja on asianomaisen kunnan viimeistään kahdeksantena päivänä maksun saatuaan suoritettava puheenaoleva määrä edelleen valtiokonttorille.

Jos edellisessä momentissa määrätty avustuslainan takaisin suorittaminen kunnalle tai kunnan puolelta valtiolle laiminlyödään,

on maksamattomasta pääomasta suoritettava vuotuista korkoa kymmenen markkaa sadalta erääntymispäivästä lukien.

8 §. Jos 4 §:n 1 momentin 8 kohdassa mainitussa lausunnossa on todettu, että avustuslainan saamiseksi määrättyjä ehtoja tai hyväksytyjä piirustuksia ei ole tarkoin noudatettu, harkitkoon sosialiministeriö, onko avustuslaina vaadittava kokonaan takaisinmaksettavaksi vai voidaanko suostua sen muuntamiseen kuoletuslainaksi.

Kun avustuslaina edellisessä momentissa mainitusta syystä vaaditaan kokonaan takaisin maksettavaksi, on maksuaikaan ja maksun laiminlyömissä seuraukseen nähden noudatettava mitä 7 §:ssä on määrätty.

9 §. Tämän päätöksen toimeenpanoa varten tarvittavat tarkemmat määräykset ja ohjeet antaa sosialiministeriö.

Avustuslainan kuoletustaulu.

Korko 3 ⁹/₁₀ Vuotuismaksu 6 ¹/₂.

Lainasumma 1 000 mk. Vuotuismaksu suoritetaan vuoden lopussa.

Vuosi.	Pääoma vuoden alussa.	Korkoa.	Kuoletukseen.	Pääoma vuoden lopussa.
1	1,000:—	30: 00	35: 00	965: 00
2	965:—	28: 95	36: 05	928: 95
3	928: 95	27: 87	37: 13	891: 82
4	891: 82	26: 75	38: 25	853: 57
5	853: 57	25: 61	39: 39	814: 18
6	814: 18	24: 43	40: 57	773: 61
7	773: 61	23: 19	41: 81	731: 80
8	731: 80	21: 95	43: 05	688: 75
9	688: 75	20: 66	44: 34	644: 41
10	644: 41	19: 33	45: 67	598: 74
11	598: 74	17: 96	47: 04	551: 70
12	551: 70	16: 55	48: 45	503: 25
13	503: 25	15: 10	49: 90	453: 35
14	453: 35	13: 60	51: 40	401: 95
15	401: 95	12: 06	52: 94	349: 01
16	349: 01	10: 47	54: 53	294: 48
17	294: 48	8: 83	56: 17	238: 31
18	238: 31	7: 15	57: 85	180: 46
19	180: 46	5: 41	59: 59	120: 87
20	120: 87	3: 63	61: 37	59: 50
21	59: 50	1: 78	59: 50	—

35. Ulkoantennien rakenne.

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös marraskuun 8 p:ltä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929 : 352)

Nojautuen sähkölaitoksista 11 päivänä toukokuuta 1928 annetun lain soveltamisesta 4 päivänä tammikuuta 1929 annetun asetuksen 18 §:ään on kauppa- ja teollisuusministeriö tänään tekemälleen päätöksellä vahvistanut seuraavat ulkoantennien rakennetta koskevat määräykset ja ohjeet:

1 §. Antennit ovat siten asetettavat, etteivät ne rumenna maisema- tai kaupunkikuvaa. Antennien asettamista katujen, torien ja teiden yli on vältettävä.

2 §. Jos antennijohtimet kulkevat kattojen yli, tulee antennin lyhimmän välin katosta olla vähintään 2 m. Antenni ei saa olla esteenä savupiippuja puhdistettaessa.

3 §. Antennijohtimena tavallisesti käytettävän kupari- tai pronssilangan läpimitan tulee olla vähintään 2 mm ja kupari- tai pronssikaapelin poikkipinnan vähintään 2.45 mm². Vetolujuuden tulee olla vähintään kovakuparille 40 kg/mm² ja pronssille 50 kg/mm². Antennijohtimet ja kiristyslangat eivät saa olla kokoonpantuja yhdistetyistä osista eikä niissä saa olla solmuja ja juotoksia. Vetolujuuteen nähden tulee antennijohtimella olla kolminkertainen varmuus. Vetolujuus on laskettava:

a) —5° C lämpötilassa, jolloin jäästä aiheutuvaksi painovoiman suuntaan vaikuttavaksi lisäkuormitukseksi otaksutaan $180 \sqrt{d}$ grammaa pituusmetriä kohden, jossa d merkitsee antennijohtimen läpimittaa millimetreissä;

b) —40° C lämpötilassa ilman lisäkuormaa.

4 §. Antennia kannattavilla mastoilla tulee olla suurimmalla kuormituksella vähintään kolminkertainen varmuus lujuuteen nähden, minkä lisäksi mastojen tulee tällöin säilyttää pystysuora asentonsa. Katolle asetettavat metalliset mastot ovat maadoitettavat. Antennin kiinnittämiseen käytetyillä kiristyslangoilla ja eristimillä tulee olla suurimmalla kuormituksella niinkään vähintään kolminkertainen varmuus. Kiristyslankoina saa käyttää vain kupari- tai pronssilankaa, kuparikaapelia taikka galvanoitua teräslankaa tai kaapelia.

5 §. Yhdensuuntaisia tai melkein yhdensuuntaisia antennoja käytettäessä tulee eri antennien yhdensuuntaisten osien olla vähintään 5 m:n etäisyydellä toisistaan. Toisiaan vastaan kohtisuorasti risteilevien antennien välisen etäisyyden tulee olla vähintään 2 m.

6 §. Antennia ei saa vetää ristiin vahvavirtajohtimien kanssa, joiden jännite on yli 250 V maata vastaan. Antennin risteilyä vahvavirtajohtimien kanssa on yleensä vältettävä, mutta jos tällaiset risteilyt ovat välttämättömät, on ryhdyttävä seuraaviin varovaisuustoimenpiteisiin:

a) eristimet ovat, jotta antennijohdin ei voisi pudota alas eristi-

mien särkyessä, kiinnitettävät siten, että niissä esiintyy vain puristusta;

b) antennijohtimen tulee olla siten eristetty, kuin vahvavirtanormit vahvavirtajohtimien eristämisestä määräävät.

7 §. Viestijohtimen poikki on antenni vedettävä mahdollisimman kohtisuoraan. Pienin sallittu kulma antennin ja viestijohtimen välillä on 60° ja etäisyys vähintään 1 m. Jos antenni taasen kulkee yhdensuuntaisesti viestijohtimen kanssa, tulee niiden välin olla vähintään 5 m. Siinä tapauksessa, että antennilanka katketessaan voisi koskettaa viestijohtimiin, tulee jomman kumman olla eristettyä.

8 §. Antenni on varustettava maadoituskytkimellä, jolla antenni yhdistetään maahan, kun sitä ei käytetä. Maadoitusjohtimella tulee olla vähintään kaksi kertaa niin suuri poikkipinta kuin antennilla. Maadoitus suoritetaan joko upottamalla maahan useampia kuparijohtimia, joiden poikkipinta on vähintään 10 mm^2 , tai käyttämällä maadoituslevyä, jonka pinta-ala on vähintään 0.5 m^2 , taikka siten kuin sähkölaitosten maadoituksesta yleensä määrätään.

Edellisessä kohdassa ja 4 §:ssä mainittu maadoitus on siten suoritettava, että maadoitusvastus mikäli mahdollista on korkeintaan noin 20 Ohmia.

9 §. Antennijohtimien riippuma voidaan ottaa seuraavan taulukon mukaan, jonka arvot ovat lasketut $+10^\circ \text{ C}$ lämpötilalle.

	Riippuma $+10^\circ \text{ C}$ lämpötilassa	
	Kupari cm	Pronssi cm
Jänneväli 20 m.	30	23
» 25 »	41	32
» 30 »	49	41
» 35 »	60	54
» 40 »	75	65
» 45 »	89	79
» 50 »	106	91
Lämpötilan lisääntyessä, lisättävä jokaista C astetta kohti	0.60	0.55
Lämpötilan vähentyessä, vähennettävä jokaista C astetta kohti	0.60	0.55

10 §. Nämä määräykset ja ohjeet koskevat vastaanotto- ja pienitehoisten lähetysasemien antennilaitteita, jotka joko kokonaan tai osaksi asetetaan rakennusten ulkopuolelle, ja ovat tällaiset laitteet aina pidettävät näiden määräysten ja ohjeiden mukaisessa kunnossa.

11 §. Tämän lisäksi noudatettakoon niitä määräyksiä, joita asianomaiset paikallisviranomaiset antavat ulkoantennien asettamisesta sellaisilla paikkakunnilla, joilla on vahvistettu rakennusjärjestys.

36. Laki oppivelvollisuudesta 15 päivänä huhtikuuta 1921 annetun lain 10 §:n muuttamisesta.

Annettu marraskuun 18 p:nä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929 : 369)

10 §. Lapsen huoltaja on oikeutettu maksutta käyttämään lasta, kunnes tämä on oppivelvollisuutensa suorittanut, sen piirin kansakoulussa, jossa asuu taikka työansiolla oleskelee.

Jos huoltaja tahtoo panna lapsen toisen piirin kansakouluun omassa tahi vieraassa kunnassa, olkoon siihen oikeutettu asianomaisten kunnallisten viranomaisten suostumuksella. Jos kunta tahtoo siirtää lapsia käymään vieraan kunnan kansakoulua, riippukoon asian järjestäminen asianomaisten keskinäisestä sopimuksesta.

Jos kunta tahtoo siirtää lapsen käymään läheisen piirin kansakoulua omassa kunnassa, olkoon kunnalla siihen oikeus, paitsi 9 §:n 3 momentissa mainituissa tapauksissa, myöskin milloin lapsen koulumatka ei tule viittä kilometriä pitemmäksi; muussa tapauksessa vaaditaan siirtoon huoltajan suostumus.

37. Työaika keskeytymättömässä työssä.

Valtioneuvoston päätös Joulukuun 19 p:ltä 1929. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1929 : 410)

Kahdeksan tunnin työajasta 27 päivänä marraskuuta 1917 annetun lain 12 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna lailla 14 päivästä elokuuta 1918, on valtioneuvosto, sosiaaliministeriön esittelystä, määrännyt:

1 §. Lain 2 §:n säännöksistä poiketen saa kahdeksantoista vuotta täyttäneitä työntekijää säännöllisesti pitää satakuusikymmentäkahdeksan tuntia kolmen viikon aikana sellaisessa tämän pykälän 3 momentissa mainituissa tehtaissa tai niiden osissa esiintyvässä työssä, jota teknillisistä syistä on tehtävä läpi viikon kaikkien vuorokausien ja joka on järjestetty kolmeen säännöllisesti vaihtuvaan ja joka viikko muuttuvaan vuoroon.

Lain 5 §:n 1 momentin määräyksiä ei ole sovellettava työntekijöitä pidettäessä työssä, jota tämä pykälä koskee.

Tässä pykälässä tarkoitettuja töitä esiintyy tehtaitten lämmitys- ja voimakoneosastoilla sekä allaluetelluissa ja niihin verrattavissa tehdaslaitoksissa tai niiden osissa:

a) kaas-, sähkö- ja vesijohtolaitoksissa;

b) —————

2 §. —————

3 §. Epätietoisissa tapauksissa tulee asianomaisten ammattien tarkastusviranomaisten ratkaista, onko työtä pidettävä sellaisena, jota tässä päätöksessä tarkoitetaan, sekä saattaa päätöksensä asianomaisten tietoon otteella asiasta laatimastaan pöytäkirjasta. Am-

mattientarkastusviranomaisten tässä suhteessa tekemät päätökset on niihin tyytymättömillä oikeus saattaa ammattientarkastuksesta maaliskuun 4 päivänä 1927 annetun lain 7 §:ssä säädetyn ajan kuluessa sosialiministeriön tutkittavaksi.

4 §. Tämä päätös on voimassa alkaen tammikuun 1 päivästä 1930 saman vuoden loppuun.

38. Leimaverolaki.

Annettu joulukuun 28 p:nä 1929. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1929 : 413)

2 L u k u.

Viranomaisten toimituskirjat.

4—5 §§. — — — — —

6 §. Toimituskirjoista säädetyn leimaveron suorittamisesta ovat vapaat:

1) kunta, — — — — ynnä niiden laitokset sekä virka-asioissa niiden viranomaiset, ei kuitenkaan korkeimmassa hallinto-oikeudessa;

2) — 6) — — — — —

7 §. Leimaverosta ovat vapaat toimituskirjat:

1) — 2) — — — — —

asioissa, jotka koskevat:

3) valtiolle, kunnalle, maakunnalle, seurakunnalle tai kunnalliselle tai rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle tulevan veron tai maksun tahi sen laskemisessa käytettävän perusteen määräämistä taikka sellaisen veron tai maksun maksuunpanoa tai takaisinmaksua, ei kuitenkaan korkeimmassa hallinto-oikeudessa, ellei asianomaisissa laeissa ole leimaverovapaus säädetty — — — — ;

4) — — — — —

5) köyhäinhoitoa;

6) — 13) — — — — —

14) valtion tahi kunnan viran tai toimen täyttämistä pysyväisesti tai väliaikaisesti taikka virkavapautta tai virkaeroa sellaisesta virasta tai toimesta;

15) — — — kunnan — — — — palveluksessa olevan tai olleen henkilön virkasuhteesta johtuvia palkka-, eläke-, armovuosi- tai muita etuja;

16) — 18) — — — — —

8 §. — — — — —

3 L u k u.

Erinäiset asiakirjat.

9 §. Jäljempänä mainitut välikirjat ja asiakirjat, mikäli ne 2 tai 11 §:n mukaan eivät ole leimaverosta vapaat, on varustettava leimalla seuraavin määrin:

Kauppakirja, vaihtokirja tai muu luovutuskirja, paitsi lahjakirja ja testamentti:

A. 1) Kiinteistön omistusoikeuden luovutuskirja varustetaan, kun lainhuudatusta haetaan, seuraavin leimamäärin:

omaisuuden arvon ollessa	Kultakin täydeltä 100 markalta
enintään 50,000 markkaa	1: —
yli 50,000 markan, mutta ei yli 100,000 markan	1: 50
yli 100,000 markan, mutta ei yli 200,000 markan	2: —
yli 200,000 markan, mutta ei yli 400,000 markan	2: 50
yli 400,000 markan	3: —

2) Luovutuskirja, joka on tehty vanhempain ja lasten tahi sisarusten välillä, leimataan ainoastaan puoleen määrään.

3) Jos kiinteistön vastaanottajana on kotimainen osakeyhtiö, avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö taikka ulkomaalainen tai ulkomainen yhteisö tai laitos, suoritetaan edellä 1 ja 2 kohdassa säädetty vero kaksinkertaisena. Tässä säädettyä koroitusta ei kuitenkaan suoriteta, milloin kiinteistön omistusoikeus on siirtynyt asunto-osakeyhtiölle.

4) — — — — —

5) Kun vastaanottajana on kunta, — — — — —, on luovutuskirja leimaverosta vapaa.

6)– 9) — — — — —

10) Jos kiinteistön ohella on samalle vastaanottajalle luovutettu irtaintakin omaisuutta, on kiinteistöä koskeva luovutuskirja leimatava kiinteän ja irtaimen omaisuuden yhteenlasketusta arvosta.

11) Kun omaisuuden arvoa ei mainita tai kun arvo on ilmeisesti liian alhaiseksi määrätty, on luovutuskirja leimalla varustettava oikeuden arvion mukaan.

12) Jos kiinteistö on useamman kerran luovutettu, ennen kuin lainhuudatusta haetaan, on jokaisesta aikaisemmastakin luovutuksesta suoritettava tässä laissa säädetty leimavero koroituksineen, ei kuitenkaan, milloin kiinteistö on myyty ulosottotoimin, sitä ennen tapahtuneista luovutuksista.

B. *Kaupungissa tai kauppalassa olevaa vuokratonttia rakennukseen koskeva luovutuskirja* varustetaan, kun siirto ilmoitetaan kunnalliselle viranomaiselle, leimalla kiinteistön kauppakirjan leimaamisesta säädettyyn määrään, noudattamalla myös soveltuvin kohdin, mitä sellaisesta asiakirjasta edellä 2—3, 5 ja 7—12 kohdassa on säädetty.

C, D. — — — — —

Obligatio, joka Suomessa annetaan, on sitä ennen varustettava leimalla, — — — — —.

Tässä säädetystä leimasta ovat kuitenkin vapaat — — — — —
— — — — — tämän maan kunnan — — — — — obligatiot.

— — — — —

Varrantti 10 markkaa.

Velkakirja tai muu saamistodiste, kun se kiinnityksen tai maksun saamiseksi tuodaan oikeuteen taikka alusrekisteri- tai ulosottoviranomaiselle, leimataan -----.

 Saamistodistetta annettaessa sekä kiinnitystä haettaessa suoritettavasta leimaverosta vapaa on saamistodiste, jota vastaan valtion varoista tai rahastoista annetaan laina tai joka kunnalle, kunnalliselle rahastolle tai osuuskassalle annetaan lainasta, joka on myönnetty valtion varoista tai rahastoista saaduista varoista tai annetaan kunnan hoidettavalle elinkeinojen edistämistä tarkoittavalle lainarahastolle taikka -----.

10—11 §§. -----

10 L u k u.

Erinäisiä säännöksiä.

38—39 §§. -----

40 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1930. Sillä kumotaan leimaverolaki 19 päivältä joulukuuta 1921, sen 6, 8, 9 ja 28 § sellaisina, kuin ne ovat 28 päivänä joulukuuta 1926 ja 21 päivänä joulukuuta 1923 annetuissa laeissa, sekä laki erinäisistä lisäyksistä leimaveroa koskeviin säännöksiin 20 päivältä huhtikuuta 1927.

39. Laki tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuonna 1930.

Annettu Joulukuun 30 p:nä 1929.

(*Suomen as.-kok. 1929 : 437*)

Tuulaakimaksun laskemisen perusteeksi on, niinkuin tähänkin asti, vuonna 1930 vahvistettava määräprosentti tuulaakimaksun alaisten tavarain tullimaksusta.

Tarkemmat määräykset asiasta annetaan asetuksella.

40. Asetus tuulaakimaksun laskemisen perustetta vuonna 1930 koskevan lain käyttämisestä.

Annettu Joulukuun 30 p:nä 1929.

(*Suomen as.-kok. 1929 : 438*)

1. Tuulaakimaksun korkein määrä on kaksi prosenttia tuulaakiverotuksen alaisen tavarain tullimaksusta.

2. Määräys tuulaakimaksun suorittamisesta yhtäläisellä prosentilla sekä maahan tuotujen että maasta vietävien tavarain tulista pysyy muuttamatta.

3. Tätä maksua suorittavat yhtä suuren määrän sekä kaupunkien asukkaat että kaikki muut, jotka meritse tahi maitse ulkomaalta kaupunkiin tuovat tahi sieltä vievät tullinalaisia tavaroita.

4. Valtioneuvosto määrää, saatujen tietojen ja asianomaisten kaupunginviranomaisten ehdotusten johdolla, sen tullimaksun prosenttiluvun, minä mukaan tuulaakimaksua kussakin kaupungissa saadaan vuonna 1930 kantaa.

Tuulaakimaksun määrä Helsingissä vuonna 1930 on 2 % tullimaksusta. *Valtioneuv. päätös jouluk. 30 p:ltä 1929.*

41. Helsingin kaupungin jako äänestysalueisiin.

Halstraatin vahvistama valtiollisia vaaleja varten syyskuun 7 p:nä 1929 ja kaupunginvaltuuston kunnallisia vaaleja varten marraskaun 18 p:nä 1929.

(*Vrt. kunn. as.-kok. 1924 : 39*)

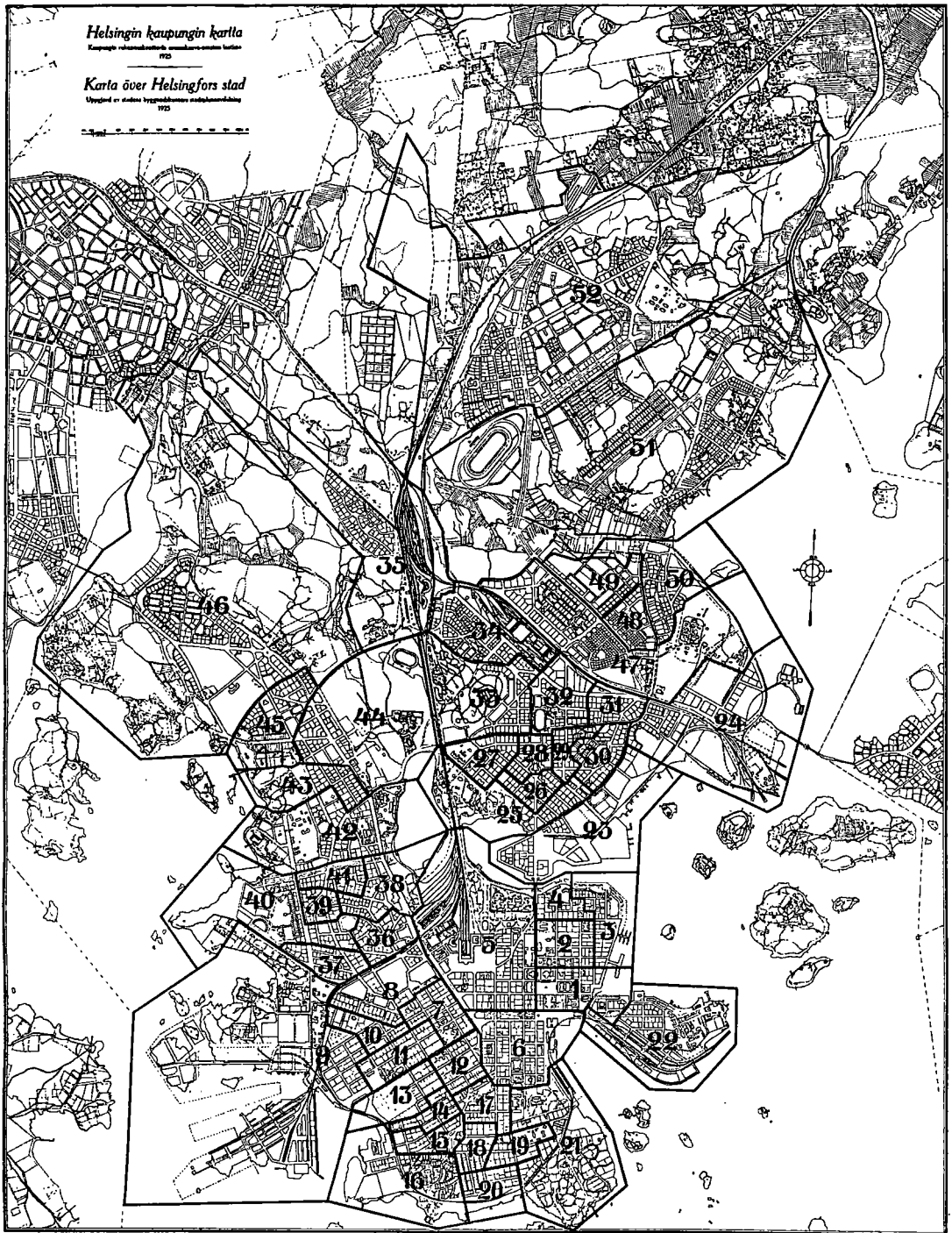
1	äänestysalue:	korttelit n:ot 1—8, 29—31 ja 193 I kaupunginosasta, 137—139 VIII kaupunginosasta, saaret sekä toisilla paikkakunnilla oleskelevat Helsingin kaupungissa hengillekirjoitetut henkilöt.
2	»	korttelit n:ot 10—14, 16—18, 43 ja 44 I kaupunginosasta.
3	»	korttelit n:ot 9, 15, 19—21 ja 23—26 I kaupunginosasta.
4	»	korttelit n:ot 22, 45, 131, 132 b ja 140 I kaupunginosasta.
5	»	koko II kaupunginosa.
6	»	koko III kaupunginosa.
7	»	korttelit n:ot 62—69 ja 69 a IV kaupunginosasta.
8	»	korttelit n:ot 153—155, 162, 179, 192, 194, 198, 215—217 ja Kampin paloasema IV kaupunginosasta.
9	»	korttelit n:ot 79—82, 157, 158, 167, 170—175 IV kaupunginosasta, Leppäsuu, Lapinlahden sairaala-alue, Lapinniemi, Ruoholahden täytealueet, hautausmaat (paitsi venäl. sotilas- ja moos. uskoilaisten hautausmaat) ja koko XX kaupunginosa.
10	»	korttelit n:ot 74—75, 156, 166, 168 ja 169 IV kaupunginosasta.
11	»	korttelit n:ot 70—73, 76—78 IV kaupunginosasta.
12	»	korttelit n:ot 61, 86—89, 93 ja 94 V kaupunginosasta.
13	»	korttelit n:ot 83—85, 90—91 ja 113 V kaupunginosasta.
14	»	korttelit n:ot 92 V kaupunginosasta ja 111, 112, 114 ja 115 VI kaupunginosasta.

- 15 äänestysalue: korttelit n:ot 116, 119, 120, 123—125 ja 233 VI kaupunginosasta.
- 16 » korttelit n:ot 121, 122, 176—178, 218—232 ja varastopaikat VI kaupunginosasta.
- 17 » korttelit n:ot 60, 104—107, 107 a, 108 ja 110 sekä Johanneksen kirkko VII kaupunginosasta.
- 18 » korttelit n:ot 109, 126, 180 ja 185 VII kaupunginosasta.
- 19 » korttelit n:ot 127, 128, 133 ja 134 VII kaupunginosasta.
- 20 » korttelit n:ot 129, 130, 182, 183 ja varastopaikat VII kaupunginosasta.
- 21 » korttelit n:ot 100 a, 100 b, 101, 102, 135, 136, 197 ja tähtitieteellinen observatorio VII kaupunginosasta sekä koko IX kaupunginosa.
- 22 » koko VIII kaupunginosa, paitsi korttelit n:ot 137—139, jotka kuuluvat I äänestysalueeseen.
- 23 » korttelit n:ot 288—292, 294—300, Pikku Silta-
saari ja Hakaniemen tori X kaupunginosasta.
- 24 » korttelit n:ot 250—253, 271—274, 280—286 ja 293, Sörnäinen, Bergudd, Suvilahti, Verkkosaaret (kortt. 271) ja Sörnäisten varastopaikat X kaupunginosasta.
- 25 » korttelit n:ot 301, 301 a, 301 b, 305, 312, 318, 328—330 sekä Eläintarhan huvilat XI kaupunginosasta.
- 26 » korttelit n:ot 306—308, 313, 314 ja 319 XI kaupunginosasta.
- 27 » korttelit n:ot 302—304, 309—311, 316, 317, 321 ja 322 XI kaupunginosasta.
- 28 » korttelit n:ot 315, 320, 323—327 ja Kallion kirkko XI kaupunginosasta.
- 29 » korttelit n:ot 333, 335, 336, 338 a, 338 b, 339 ja 345 XI kaupunginosasta.
- 30 » korttelit n:ot 331, 332, 334 a, 334 b, 337, 340—344 ja 346 XI kaupunginosasta.
- 31 » korttelit n:ot 347, 348, 358—360 ja 366 XII kaupunginosasta.
- 32 » korttelit n:ot 349—351, 361, 362, 367—369 ja urheilukenttä XII kaupunginosasta.
- 33 » korttelit n:ot 352—357, 364, 365, 370—374, 393, vesisäiliö ja Alppila XII kaupunginosasta.
- 34 » korttelit n:ot 375—392 XII kaupunginosasta.
- 35 » Pasilan asema-alue, Pasila, Malmi, Suo ja kulkutaustisairaala.
- 36 » korttelit n:ot 401, 402, 403 a, 403 b, 404—409 ja 417 XIII kaupunginosasta.

- 37 äänestysalue: korttelit n:ot 410, 411, 412 a, 412 b, 413, 419 a ja 419 b XIII kaupunginosasta.
- 38 » korttelit n:ot 416, 422—425, 435, 446, 447 ja Haka-salmen puisto XIII kaupunginosasta.
- 39 » korttelit n:ot 431, 432 ja 437—439 XIII kaupunginosasta.
- 40 » korttelit n:ot 418, 420, 421, 426—430, 433, 434, 451, 454, Hietaniemi, Hietakannas, Taivalsaari, Taivallahti, venäl. sotilas- ja mooseksenuskolaisten hautausmaat XIII kaupunginosasta.
- 41 » korttelit n:ot 436, 442, 443, 448, 449 XIII kaupunginosasta.
- 42 » korttelit n:ot 462—465, 467, 468—470, 473—475, 479 a, 479 b, 480, 481, 483, 484, 488, 490 ja 491 XIV kaupunginosasta, Hesperia, Töölön sokertehtas ja Kivelän sairaala-alue.
- 43 » korttelit n:ot 477, 478, 485—487, Humallahti, Kinnekulle, Miramar ja Brävalla XIV kaupunginosasta.
- 44 » korttelit n:ot 492—494, 498—500, 505, 521 a, 522—525, Savila, Kaavi, Salli, Toivo ja Eläintarha XIV kaupunginosasta.
- 45 » korttelit n:ot 495—497, 501—504, 506—513, 516, 517, 521 b ja muut alueet XIV kaupunginosasta.
- 46 » koko XV kaupunginosa, Meilahti, Reijola, Laakso, Ruskeasuo, Uusipelto, Böölen tila ja muut alueet XIV ja XV kaupunginosien pohjoispuolella.
- 47 » korttelit n:ot 530—532, 534, 536—539, 548—551, 580, 691—698, 700—709, Sörnäisten osakepanimo, hiilihappotehtas, keskusvankila, rautatieläisten asunnot, ratavartijan asunto ja talo n:o 39 Hämeentien varrella X kaupunginosa pohjoispuolella.
- 48 » korttelit n:ot 533, 535, 540—547, 581 ja 582 Vallilasta.
- 49 » korttelit n:ot 552—559, 583—585 ja 589 Vallilasta.
- 50 » koko Hermannin.
- 51 » Toukola, rantakorttelit, Mäkelä, Kumpula, Kumpulän säteri, Sofianlehto, Arabia, Annala, Vanhakaupunki ja Koskela.
- 52 » kunnalliskoti ja Käpylä.

**Hänestysalueet
kunnallis- ja valtiopäivävaaleissa**

**Röstningsområdena
vid kommunala och riksdagsval**

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISUT

1929. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 6

Sisällys: 42. Tonttien myyntiehtojen muuttaminen, s. 81. — 43. Kadun aitaamisesta rakennusyrityksiä varten laskettavia maksuja koskevan erikoistaksan määräysten selventäminen, s. 82. — 44. Kaupungin omaisuuden palovakuutus, s. 82. — 45. Vesikioskeista ja jäätelönmyyntipaikoista suoritettavien vuokrien maksuajat, s. 83. — 46. Hallimyymlöiden huutokaupoissa suoritettava käteismaksu, s. 83. — 47. Katujen ajoteiden hiekoittaminen, s. 83. — 48. Rahatoimikamarin asiamiesosaston ja rahatoimikonttorin välinen työnjako kaupungin saatavia perittäessä, s. 83. — 49. Kaupunkiin kuuluvan kalaveden eräiden osien rauhoittaminen, s. 84. — 50. Siviilivirkakunnan leski- ja orpokassalle 12 päivänä marraskuuta 1926 annetun ohjesäännön 5 §:n muuttaminen, s. 84. — 51. Toimiluvan myöntäminen kahden uuden raitiotielinjan rakentamiseksi Ruoholahdesta Hämeentielle, s. 84. — 52. Toimiluvan myöntäminen uuden raitiotielinjan rakentamiseksi Fredrikinkadulle, s. 85. — 53. Kielto parkkeeraamasta ajoneuvoja omnibussien ja raitioiteiden pysäkkien kohdalla, s. 85. — 54. Kielto parkkeeraamasta autoja Unioninkadulla, s. 85. — 55. Parkkeerauskieltomerkin vahvistaminen s. 86. — 56. Mikonkadulta Kaisaniemen puistoon johtavan ajoliikenteen lakkauttaminen, s. 86. — 57. Lisäys järjestyssääntöihin ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittamiselle Helsingin kaupungissa, s. 86. — 58. Kaupungin terveyden- ja sairaanhoitotilaston julkaisutavan muuttaminen, s. 86. — 59. Kivelän sairaalan mielisairaiden osasto, Nikkilän sairaalaa ja tuberkulosisairaalaa koskevat lisäykset ja muutokset Helsingin kaupungin sairaaloita koskeviin määräyksiin, s. 86. — 60. Asetus sairaanhoitajattarien koulutuksesta, s. 88. — 61. Asetus sairaanhoitajattaren- ja sairaanhoitajantoimen harjoittamisesta, s. 89. — 62. Alma Liljeblds fond för pauvres honteux nimisen rahaston säännöt, s. 90. — 63. Kalastuksen harjoittamista Helsingin kaupunkiin kuuluvissa kalavesissä koskevan säännön 1 §:n muuttaminen, s. 91. — 64. Mäkelän alueen eräitä kortteleita vuokrattaessa ja rakennettaessa noudatettavat määräykset, s. 91. — 65. Helsingin kaupungin lastenkotien ohjesäännön 9 §:n muuttaminen, s. 92. — 66. Helsingin kaupungin vastaanotto-, koulu- ja ammattioppilaskotien ohjesäännön 14 §:n muuttaminen, s. 92. — 67. Muutokset palkkasääntöisten virkojen luokitteluun vuonna 1929, s. 92. — 68. Vuonna 1929 perustettujen virkojen haltijoilta vaadittava kielitaito, s. 95. — 69. Muutokset kaupungin asemakaavaan vuonna 1929, s. 95. — 70. Muutokset jaotuskaavoihin vuonna 1929, s. 96. — 71. Taksa maksuista, joita henkilöiden, jotka eivät ole varattomia eivätkä ole sairaalaan otetut, on suoritettava tutkimuksista ja hoidosta Helsingin kaupungin sairaaloiden röntgenosastoilla, s. 96. — 72. Taksa maksuista, joita henkilöiden, jotka eivät ole varattomia eivätkä ole sairaalaan otetut, on suoritettava tutkimuksista ja hoidosta Helsingin kaupungin sairaaloissa, s. 96. — 73. Oikeus aterioita Helsingin kaupungin sairaalain ruokaloissa, s. 97. — 74. Sairaalain alihoitajattarilta vaadittava oppikurssi, s. 97. — 75. Helsingin makasiiniosakeyhtiön yhtiöjärjestyksen 2 §:n muuttaminen, s. 98.

42. Tonttien myyntiehtojen muuttaminen.

Rahatoimikamarin päätös tammikuun 22 p:ltä 1929.

Rahatoimikamari päätti mainittuna päivänä, että tonttien myyntiehtoihin on tehtävä seuraavat muutokset:

a) rakennuttamisvelvollisuutta koskevat määräykset on muutettava näin kuuluviksi:

Ostaja on velvollinen kolmen vuoden kuluessa huutokaupasta lukien teettämään tontille pitkin katurajaa asuinrakennuksen täyteen määrään, ellei rahatoimikamari tonttia myytessä tai erityisesti anomuksesta toisin päättä.

Jos tontti on rakennettava vahvistetun julkisivukaavion mukaan, sitoutuu ostaja kolmen vuoden kuluessa huutokaupasta lukien teettämään tämän kaavion mukaan tontille pitkin katurajaa asuinrakennuksen täyteen määrään.

b) pihamaan rakennuttamista koskevat määräykset hyväksytin seuraavassa muodossa:

Tontin pintasuhteiden järjestämiseen nähden on ostajan noudatettava niitä määräyksiä, jotka tontista annettava mittakirja sisältää. Pihamaata ei saa sijoittaa ylemmäksi kuin tonttikarttaan on merkitty.

Jos pihamaa asemakaavan, tonttikartan tai kauppakirjan mukaan on kokonaan tai osaksi määrätty istutettavaksi, älköön istutettavan osan alla olevaa tilaa käytettävä rakennustarkoituksiin.

Viimeksimainitun lisäyksen johdosta on rakennuskonttorin myytävien tonttien mittakirjoihin tehtävä täydelliset merkinnät tontin pihamaan korkeustasoista.

43. Kadun aitaamisesta rakennusyrittäjiä varten laskettavia maksuja koskevan erikoistaksan määräysten selvittäminen.

Rahatoimikamarin päätös helmikuun 2 p:ltä 1929.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1926 : 45)

Rahatoimikamari päätti mainittuna päivänä muuttaa joulukuun 28 päivänä 1926 vahvistamaansa erikoistaksaa, jonka mukaan maksut kadun aitaamisesta rakennusyrittäjiä varten on laskettava, siten, että korkeampi aitausmaksu kannetaan ainoastaan siitä aidatusta osasta, joka on raitiotiellä varustetulla kadulla ja että tämä määräys on astuva voimaan maaliskuun 1 päivänä 1929.

44. Kaupungin omaisuuden palovakuutus.

Rahatoimikamarin päätös helmikuun 5 p:nä 1929.

Rahatoimikamari päätti mainittuna päivänä uskoa kaupungin kiinteistöisännöitsijälle kaupungin kaikkien kiinteistöjen ja irtaimen omaisuuden palovakuutuksen hoitamisen ja tulee hänen valvoa, että vakuutukset ovat riittävän suuret.

45. Vesikioskeista ja jäätelömyyntipaikoista suoritettavien vuokrien maksuajat.

Rahatoimikamarin päätös maaliskuun 8 p:ltä 1929.

Rahatoimikamari päätti mainittuna päivänä, että vuokrat vesikioskeista ja jäätelömyyntipaikoista saadaan suorittaa erissä, siten että 5 % suoritetaan huutokauppatilaisuudessa, 20 % silloin kuin myyntipaikat avataan, 25 % kesäkuun 1 päivänä ja 50 % heinäkuun 1 päivänä.

46. Hallimymälöiden huutokaupoissa suoritettava käteismaksu.

Rahatoimikamarin päätös toukokuun 17 p:ltä 1929.

Rahatoimikamari päätti mainittuna päivänä, että hallimymälöiden huutokaupoissa tulee korkeimman tarjouksen tehneen henkilön suorittaa käteisellä 10 % myymälän vuosivuokrasta.

47. Katujen ajoteiden hiekoittaminen.

Rahatoimikamarin päätös maaliskuun 12 p:ltä 1929.

Rahatoimikamari päätti mainittuna päivänä, että puhtaana-pitolaitoksen tulee kaupungin kustannuksella suorittaa katujen ajoteiden hiekoittaminen mäkisillä ja muilla liikenteelle vaarallisilla paikoilla, varsinkin liukkaana ja iljanteisen kelin aikana; ja on puhtaanapitohallituksen tässä suhteessa toimittava yksissä neuvoin kaupungin liikenteenjärjestelykomitean kanssa.

48. Rahatoimikamarin asiamiesosaston ja rahatoimikonttorin välinen työnjako kaupungin saatavia perittäessä.

Rahatoimikamarin päätös maaliskuun 19 p:ltä 1929.

Rahatoimikonttorista järjestetyn rahastamisen jälkeen tulee konttorin, milloin rahastaminen ei ole johtanut tulokseen, kirjallisesti velkoa perittävää määrää ilmoituksella velalliselle, että jollei maksu tapahdu kirjeessä lähemmin ilmoitettavana määräpäivänä, asia viipymättä jätetään rahatoimikamarin asiamiehelle oikeudellisia toimenpiteitä varten. Velallisen laiminlyödessä maksun suorittamisen näin määrättyä aikana, tulee rahatoimikonttorin heti lähettää asia oikeudellisia toimenpiteitä varten asiamiehelle, jonka näin ollen tulee, säännönmukaisessa tapauksessa, ryhtyä heti toimenpiteisiin asianomaisen haastattamiseksi ilman uudistettua kirjeellistä maksukehoitusta.

49. Kaupunkiin kuuluvan kalaveden eräiden osien rauhoittaminen.

Rahatoimikamarin päätös maaliskuun 15 p:ltä 1929.

Rahatoimikamari päätti mainittuna päivänä toistaiseksi rauhoittaa Mustasaarta ympäröivät kalavedet. Rauhoitusalueen rajat on vedetty yli Porsas (Grisen) nimisen luodon Morsian (Brudhällan) nimiseen luotoon Kuusisaaren ulapalla sekä sieltä kaaressa Mustasaaren ympäri salmien kautta tämän saaren sekä Kaski- ja Haapaartaen välillä yli Pien-Porsaan luotojen Porsassaareen.

Samalla on rahatoimikamari määrännyt, että kalastus Vanhakaupunginlahden kaislikkokasvuissa pohjukassa sisäpuolella rajalinjoja, jotka vedetään koilliseen suuntaan Lammassaaren eteläkärjestä Viikin rantaan sekä luoteiseen suuntaan Vantaanjoen itäisen haaran suuhun, toistaiseksi on kielletty.

50. Siviilivirkakunnan leski- ja orpokassalle 12 päivänä marraskuuta 1926 annetun ohjesäännön 5 §:n muuttaminen.

Valtiovarainministeriön päätös huhtikuun 18 p:ltä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929: 163)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1926: 43)

Valtiovarainministeriö on siviilivirkakunnan leski- ja orpokassan valtuusmiesten esityksestä katsonut hyväksi määrätä, että mainitulle kassalle 12 päivänä marraskuuta 1926 annetun ohjesäännön 5 § muutetaan näin kuuluvaksi:

5 §. Jos aikaisemmin jo perustetulle viralle tai toimelle myönnetään osallisuus kassaan, tai jos vastaisuudessa perustetaan uusia virkoja tai toimia, joita seuraa kassan osallisuus, on kassan valtuusmiesten, johtokunnan esityksestä, 4 §:ssä olevien perusteiden mukaisesti määrättävä, mihin eläkeluokkaan virka tai toimi on luettava.

Kun kassaan osallisen viran tai toimen peruspalkka muuttuu, on asianomaisen viranomaisen viipymättä niin hyvin tästä kuin myös mistä ajasta peruspalkan muutos on tullut tai tulee voimaan annettava tieto kassan johtokunnalle, joka vahvistaa ja asianomaiselle viranomaiselle ilmoittaa eläkeluokan muutoksen, johon mainittu palkanjärjestely säädettyjen luokitusperusteiden nojalla ehkä antaa aihetta.

51. Toimiluvan myöntäminen kahden uuden raitiotielinjan rakentamiseksi Ruoholahdesta Hämeentielle.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 12 p:ltä 1929.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä: että nykyisin Helsingin kaupungin ja Helsingin raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön välillä voimassa olevissa toimilupavälikirjoissa

määrätyn ehdoin mainitulle yhtiölle myönnetään toimilupa kahta kaksoisraiteista linjaa varten, joista toinen kulkee Ruoholahdenrannasta pitkin Kalmisto-, Mechelinin-, Caloniuksen- ja Runeberginkatuja, Eläintarhan eteläistä osaa, Helsingin- ja Läntisen Brahen- ja Sturenkatuja Hämeentielle, toinen taas Helsingin- ja Kaarlonkatujen risteyksestä pitkin Helsinginkatua Hämeentielle, kaikki raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön lastimien ja jättämien yksityiskohtaisten piirustusten mukaan, kuitenkin ottamalla huomioon, että raiteet Kalmistokadulla ovat asetettavat keskelle katua.

52. Toimiluvan myöntäminen uuden raitiotielinjan rakentamiseksi Fredrikinkadulle.

Kaupunginvaltuuston päätös syyskuun 4 p:ltä 1929.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että Helsingin raitiotie- ja omnibusosakeyhtiö oikeutetaan yhtiön kaupungissa olevia raitioiteita varten voimassa olevain toimilupaehdoin teettämään ja liikennöimään kaksiraiteista linjaa Fredrikinkadulla Arkadian- ja Iso Robertinkadun välillä sekä rakentamaan silmukka Runebergin- ja Etelä Hesperiankadun kulmaukseen.

53. Kielto parkkeeraamasta ajoneuvoja omnibussien ja raitio- teiden pysäkkien kohdalla.

Maistraatin päätös syyskuun 5 p:ltä 1929.

Voimassa olevan liikenneohjesäännön 3 §:n nojalla on maistraatti mainittuna päivänä kieltänyt autojen, polkupyörien, käsirattaiden y. m. parkkeeraamisen omnibussien ja raitioiteiden pysäkkien kohdalla.

54. Kielto parkkeeraamasta autoja Unioninkadulla.

Maistraatin päätös lokakuun 8 p:ltä 1929.

Maistraatti on mainittuna päivänä kieltänyt autojen parkkeerauksen Unioninkadulla, Pohjoisen Esplanaadikadun ja Aleksanterinkadun välisellä osalla, sekä autojen seisontapaikaksi määrännyt Senaatintorin länsireunan yliopiston edustalla.

55. Parkkeerauskieltomerkin vahvistaminen.

Maistraatin päätös lokakuun 24 p:ltä 1929.

Maistraatti on mainittuna päivänä vahvistanut ympyränmuotoisen parkkeerauskieltomerkin, jonka sisusta on sininen ja reuna punainen.

56. Mikonkadulta Kaisaniemen puistoon johtavan ajoliikenteen lakkauttaminen.

Maistraatin päätös lokakuun 26 p:ltä 1929.

Maistraatti on mainittuna päivänä kieltänyt liikenteen ajoneuvoilla Mikonkadulta Kaisaniemen puistoon ja päinvastoin.

57. Lisäys järjestyssääntöihin ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittamiselle Helsingin kaupungissa.

Maistraattia vahvistama joulukuun 14 p:nä 1929.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1914 : 4)

Maistraatti on yllämainittuna päivänä vahvistanut, lukien vuoden 1930 alusta, seuraavan lisäyksen maistraatin marraskuun 7 päivänä 1914 vahvistamiin järjestyssääntöihin ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittamiselle Helsingin kaupungissa 3 §:n mom. c) kohdalle:

c) vuokra-auton tunnusmerkki on varustettava heleänpunaisella 1 cm levyisellä öljymaalatulla reunaviivalla, joka kokonaan kehystää tunnusmerkin.

58. Kaupungin terveyden- ja sairaanhoitotilaston julkaisutavan muuttaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös lokakuun 2 p:ltä 1929.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä: että kaupungin terveyden- ja sairaanhoitotilasto on vuodesta 1930 lukien jaettava kahtia siten, että toisessa, joka vuosi ilmestyvässä osassa julkaistaan terveyden- ja sairaanhoitoviranomaisten vuosikertomukset ja toisessa, joka kolmas vuosi ilmestyvässä osassa, varsinainen tilasto;

ettei edellä mainittuja julkaisuja saa laajentaa enempää kuin että jokavuotisjulkaisu saadaan julkaistuksi korkeintaan 20,000 markan ja kolmivuotisjulkaisu korkeintaan 30,000 markan kustannuksella;

ettei vuosikertomusten ylipainoksiin saa tehdä kustannuksia aiheuttavia lisäyksiä eikä muutoksia.

59. Kivelän sairaalan mielisairaiden osastoa, Nikkilän sairaalaa ja tuberkulosisairaala koskevat lisäykset ja muutokset Helsingin kaupungin sairaaloita koskeviin määräyksiin.

Lääkintöhallituksen vahvistamat marraskuun 21 p:nä 1929.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1925 : 55 ja 56, 1927 : 29—41 sekä 1929 : 18 ja 19)

Kivelän sairaalan mielisairasosastossa, Nikkilän mielisairaalassa sekä tuberkulosisairaalassa on noudatettava Helsingin kaupungin sairaalahallinnon ohjesääntöä, Helsingin kaupungin sairaalain sääntöjä sekä Helsingin kaupungin sairaaloita koskevia johto- y. m. sääntöjä, seuraavin lisäyksin ja muutoksin:

1:o) Mainitut sairaalat ovat perustetut ja niitä ylläpidetään yleishyödyllisessä tarkoituksessa kaupungille taloudellista etua tuottamatta.

2:o) Sairaalain lääkärien ja ylihoitajattarien toimet ovat niitä täytettäessä julistettavat haettaviksi sanomalehdissä, joista ainakin yhden tulee ilmestyä Helsingissä, 30 päivän kuluessa sairaalan ja heidän toimiinsa ottamiselle haettava lääkintöhallituksen hyväksyminen, jolloin asiakirjoihin on liitettävä kaikkien hakijain hakukirjat sekä ilmoitettava ne perusteet, joilla valinta on toimitettu.

3:o) Sairaalain lääkärien tulee olla laillistettuja lääkäreitä.

Vrt. laki lääkärin toimien harjoittamisesta tammik. 23 p:ltä 1925, 2 ja 7 §. (Kunn. as.-kok. 1925 : 13).

4:o) Sairaaloissa tulee talouden hoitoa varten olla sairaalahallituksen ottama taloudenhoitaja.

5:o) Sairaaloihin tarvittavia toimenhaltijoita, paitsi lääkäreitä, ylihoitajattaria ja muuta hoitohenkilökuntaa otettaessa ja eroitettaessa on sairaalan ylilääkärin suostumus hankittava.

6:o) Lääkintöhallituksen vahvistamien sairassijojen lukumäärää ei muuteta ilman lääkintöhallituksen suostumusta.

Lääkintöhallitus on, samalla hyväksyen asianomaisen sairaalan rakennuspiirustukset ja paikan, vahvistanut allamainittujen sairaalain sairassijojen lukumäärät seuraaviksi:

Kivelän sairaalan mielisairaiden osaston 202:ksi, Nikkilän sairaalan 615:sta ja Nikkilän sairaalaan rakennettavaksi päätetyn sairaspaviljongin 153:ksi. *Lääk. hall. kirj. marrask. 15 p:ltä 1929.*

Tuberkulosisairaalan 382:ksi, kuitenkin siten, että mikäli osa sairassijoista järjestetään lapsia varten, on kolmen täyskasvuisten paikan sijasta sallittu järjestää neljä lapsenpaikkaa, jossa tapauksessa sairassijojen luku saa nousta korkeintaan 392:een. *Lääk. hall. kirj. marrask. 22 p:ltä 1929.*

Kivelän sairaalan n. k. lasarettirakennusta saa väliaikaisesti käyttää 68 rauhallisen mielisairaalan hoitamiseen. *Lääk. hall. kirj. marrask. 23 p:ltä 1929.*

7:o) Vähintään puolet sairassijoista tuberkulosisairaaloissa on vapaapaikkoja sellaisia kaupungin köyhäinhoitoviranomaisten vähävaraisiksi tai varattomiksi todistamia sairaita varten, joita ei hoideta kunnallisen köyhäinhoidon kustannuksella.

8:o) Sairasmaksut eivät saa olla korkeammat kuin sairasmaksut vastaavissa valtion sairaalalaitoksissa ja ovat sairaalamaksujen perusteet alistettavat lääkintöhallituksen hyväksyttäviksi.

Vrt. asetus valtion siviilisairaaloissa suoritettavista maksuista jouluk. 14 p:ltä 1929. (*Suomen as.-kok. 1929 : 387*).

9:o) Sairaaloissa on, lääkintöhallituksen antamien tarkempien määräysten mukaan, pidettävä sairaspäiväkirjaa, ja tehtävä kuukausittain lääkintöhallitukselle ilmoitus laitoksessa hoidettujen potilaiden lukumäärästä ja sairaanhoitopäivistä.

Lääkintöhallitus on vahvistanut kaavakkeet sairaspäiväkirjoja varten Helsingin kaupungin mielisairaaloissa sekä tuberkulosisairaaloissa. *Lääk. hall. kirj. marrask. 23 ja 25 p:ltä 1929*.

Lääkintöhallitus on määrännyt, että puheenaolevien sairaalain ylilääkärien tulee vuoden 1930 alusta alkaen joka kuukauden alussa lähettää lääkintöhallitukselle kirjallinen ilmoitus edellisen kuukauden kuluessa johtamaansa sairaalaan otetuista ja sieltä poistetuista potilaista, kuukauden lopussa hoidettavana olevien sairaitten kokonaisluvusta miesten ja naisten lukumäärät erikseen mainittuina sekä sairaanhoitopäivien luvusta. *Lääk. hall. kirj. marrask. 15 p:ltä 1929*.

10:o) Sairaalan toiminnassa on noudatettava lääkintöhallituksen vahvistamaa johtosääntöä.

11:o) Vuosikertomukset sairaalain toiminnasta edellisenä vuonna ovat laadittavat lääkintöhallituksen antamien ohjeiden mukaan ja ovat ne lääkintöhallituksen määräämänä aikana toimitettavat lääkintöhallitukselle.

12:o) Sairaalat toimivat lääkintöhallituksen valvonnan alaisina ja on niihin nähden muutenkin noudatettava niitä määräyksiä, jotka sellaisista laitoksista on annettu tai vastedes annetaan.

60. Asetus sairaanhoitajattarien koulutuksesta.

Annettu Joulukuun 21 p:nä 1929. (Lyhennysote)

(*Suomen as.-kok. 1929 : 424*)

1—14 §§.

15 §. Jos kunnan tai yksityisen sairaalan yhteyteen on järjestetty sairaanhoitajatar-koulu ja siinä hyväksytyille oppilaille halutaan saada koulutetun sairaanhoitajattaren pätevyys ja heidät merkityiksi koulutettujen sairaanhoitajattarien luetteloon, on tästä jätettävä anomus lääkintöhallitukselle ja siihen liitettävä täydellinen selvitys koulun pääsyyvaatimuksista, opetusohjelmasta, opettajilta vaadittavista pätevyyssehdosta ja oppiajan pituudesta sekä niistä sairaaloista, joissa oppilaat saavat käytännöllisen opetuksensa. Anomuksen lähettäkään lääkintöhallitus, kuultuaan asiassa Helsingin yleisen sairaalan yhteydessä toimivan sairaanhoitajatar-koulun johtokuntaa, omine lausuntoineen sisäasiainministeriöön, joka päättää, onko ja millä ehdoilla anomukseen myönnyttävä.

Mitä edellä tässä pykälässä on sanottu, koskee myöskin mielisairaiden hoitajien ja hoitajattarien opetusta varten perustettuja kouluja.

16—18 §§. — — — — —

61. Asetus sairaanhoitajattaren- ja sairaanhoitajantoimen harjoittamisesta.

Annettu joulukuun 21 p:nä 1929.

(Suomen as.-kok. 1929 : 426)

1 §. Oikeutettu toimimaan sairaanhoitajattarena valtion taikka kunnan tai muun julkisen yhdyskunnan palveluksessa taikka yksityisen tai yhtymän omistamassa sairaanhoitolaitoksessa tai liikkeessä on ainoastaan se, joka säädettyt oppinäytteet suoritettuansa on saanut koulutetun sairaanhoitajattaren pätevyyden ja sellaisena merkitty lääkintöhallituksessa koulutetuista sairaanhoitajattarista pidettävään luetteloon tai on siihen merkitty vanhempana tai nuorempana koulutettuna sairaanhoitajattarena aikaisemmin voimassa olleiden määräysten nojalla.

Kuitenkin olkoon diakonissa oikeutettu toimimaan sairaanhoitajattarena diakonissalaitoksen yhteydessä olevassa tai siihen kuuluvassa sairaanhoitolaitoksessa ja, milloin lääkintöhallitus siihen suostuu, kiertävänä sairaanhoitajattarena sekä sairaanhoitajattarena leprasairaalassa ja kaatumatautisten ja tylsämielisten hoitolaitoksessa. Niinikään olkoon se, joka on suorittanut lääkintöhallituksen mielisairaiden hoitohenkilöitä varten hyväksymän oppijakson, oikeutettu toimimaan hoitajattarena mielisairaalassa ja kaatumatautisten ja tylsämielisten hoitolaitoksissa. Kunnalliskodin yhteydessä olevalla mielisairaiden osastolla saakoon lääkintöhallituksen suostumuksella hoitajattarena toimia myöskin hyvämaineinen henkilö, jolla on tapumusta ja tottumusta sairaiden hoitoon.

Mitä edellisessä momentissa on säädetty oikeudesta toimia hoitajattarena mielisairaaloissa, kaatumatautisten ja tylsämielisten hoitolaitoksissa tai kunnalliskodin mielisairaiden osastolla koskee myöskin oikeutta toimia hoitajana näissä laitoksissa.

2 §. Jos henkilö, joka muussa kuin 1 §:n 1 momentissa edellytetyssä järjestyksessä on saanut sairaanhoitajatakoulutuksen, haluaa saada koulutetun sairaanhoitajattaren pätevyyden, jättäköön siitä anomuksen ynnä todistukset saamastaan koulutuksesta lääkintöhallitukselle, joka päättäköön, voidaanko hakija ilman uutta tutkintoa julistaa koulutetuksi sairaanhoitajattareksi tai millaiset tutkinnot hänen tulee suorittaa valmistavassa tai muussa sairaanhoitajatakoulussa ennenkuin anomukseen voidaan suostua. Kun anomukseen on suostuttu, antakoon lääkintöhallitus tästä hänelle todistuksen ja merkitköön hänet koulutettujen sairaanhoitajattarien luetteloon.

Mitä edellä on säädetty, sovellettakoon vastaavasti jos henkilö, joka ylempänä mainittuun luetteloon on merkitty nuorempana koulutettuna sairaanhoitajattarena, haluaa saada saman pätevyyyden, joka on sairaanhoitajattarien koulutuksesta 21 päivänä joulukuuta 1929 annetun asetuksen mukaan koulutetulla sairaanhoitajattarella.

3 §. Sairanhoitajattaren ja hoitajan työ järjestettäköön niin, että hän voi saada tarpeellista lomaa ja lepoa. Jos sairaanhoitajatar tai hoitaja toimii yöhoitajattarena tai yöhoitajana useammin kuin joka kolmantena yönä, olkoon hän kaikesta työstä vapaa valvottujen öiden jälkeisinä päivinä.

4 §. Sairanhoitajattaren ja hoitajan, josta tämän asetuksen 1 §:ssä mainitaan, tulee huolellisesti parhaan kykynsä ja taitonsa mukaan täyttää kaikki ne tehtävät, jotka hänelle lain ja asetusten tai asianmukaisesti annettujen määräysten mukaan kuuluvat; älköön sellainen sairaanhoitajatar, jos paikkakunnalla on tai sitä uhkaa kulkutauti, sieltä poistuko asianomaisetta luvatta, älköönkään kieltäytykö hoitamasta sellaiseen tautiin sairastunutta.

5 §. Jos sairaanhoitajatar, joka on merkitty lääkintöhallituksen pitämään luetteloon koulutetuista sairaanhoitajattarista, asettuu johonkin kuntaan toimimaan yksityisenä sairaanhoitajattarena, on hän velvollinen viipymättä ja viimeistään kuukauden kuluessa ilmoittamaan siitä ja asuinpaikastaan, maalla asianomaiselle piiritai aluelääkärille ja kaupungissa terveydenhoitolautakunnalle. Asunnon muutoksesta samoin kuin kunnasta muuttamisesta on niinkään samanlainen ilmoitus tehtävä.

Jos lääkintöhallituksen luetteloon merkitty sairaanhoitajatar muuttaa sukunimensä, tulee hänen siitä viipymättä ilmoittaa lääkintöhallitukselle.

6 §. Älköön sairaanhoitajatar tai hoitaja luvottomasti ilmaisko yksityisen tai perheen salaisuutta, josta hän toimessaan on saanut tiedon, ja noudattakoon muutenkin toimensa arkaluontoisuuden vaatimaa varovaisuutta ja hienotunteisuutta.

7 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1930 ja kumotaan sillä sairaanhoitohenkilöistä Suomessa 18 päivänä syyskuuta 1910 annettu asetus.

62. Alma Liljeblads fond för paueres honteux nimisen rahaston säännöt.

Rahatoimikamarin vahvistamat marraskuun 19 p:nä 1929.

Varatuomarinleski Alma Grönbergin (o. s. Liljeblad) elokuun 4 p:nä 1924 tekemän testamentin määräysten mukaisesti lankeaa pesän omaisuus, eräitä poistoja lukuunottamatta, Helsingin kaupungille, ollen kaupungin rahatoimikamarin hoidettava mainittuja varoja erityisenä rahastona, nimeltään »Alma Liljeblads fond för paueres honteux», jonka vuotuiset korot on sopivissa erissä julun tienoilla jaettava avustuksina apuatarvitseville, saira-

loisille ja iakkäämmille Helsingin kaupunkikunnan säätyläisluokkaan kuuluville jäsenille.

1 §. Avustuksia on kirjallisesti, oheenliittämällä selvitys hakijan iästä ja taloudellisesta asemasta, haettava rahatoimikamarilta vuosittain lokakuun kuluessa, josta yleisölle sanomalehdissä kuuluttamalla annetaan tieto.

2 §. Avustukset, jotka eivät saa olla 1,000 markkaa pienempiä, jakaa rahatoimikamari yllämainitun selvityksen perusteella seuraavan marraskuun kuluessa.

3 §. Avustukset nostetaan kaupunginkassasta vuosittain joulukuun 15 päivästä alkaen.

63. Kalastuksen harjoittamista Helsingin kaupunkiin kuuluvissa kalavesissä koskevain sääntöjen 1 §:n muuttaminen.

Satamahallituksen vahvistama marraskuun 19 p:nä 1929.

Satamahallitus vahvisti mainittuna päivänä, lukien tammikuun 1 päivästä 1930, kalastuksen harjoittamista Helsingin kaupunkiin kuuluvissa kalavesissä koskevain, helmikuun 1 p:nä 1890 vahvistettujen sääntöjen 1 §:n muutettuna näin kuuluvaksi:

1 §. Jokaisella kaupungin asukkaalla kuin myöskin niillä, jotka asuvat kaupunkiin yhdistetyllä maalla, mutta ei muilla, on lupa kaupungin kalavesissä, paitsi niillä alueilla, joihin kalastusoikeus 2 §:n mukaan on myönnetty, kalanpyyntiä harjoittaa suorittamalla kaupungin rahastoon vuotuiset maksut kalastuksessa käytetyistä kalanpyydyksistä, nimittäin nuotasta sata markkaa, isosta rysästä viisikymmentä markkaa, kustakin silakkaverkosta, verkosta, tavallisesta rysästä ja lankamerrasta kymmenen markkaa, sekä kaikenlaatuisista koukuista viisi markkaa sadalta. Onkimisesta ei mitään maksua suoriteta.

64. Mäkelän alueen eräitä kortteleita vuokrattaessa ja rakennettaessa noudatettavat määräykset.

Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 27 p:ltä 1929.

(Vrt. kunn. kert. 1920 s. 4 ja kunn. as.-kok 1924 : 43)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että Mäkelän alueen tehdaskortteleita n:o:ja 694,698 ja 699 sekä asuntokortteleita n:o:ja 701, 703, 705 — 709 vuokrattaessa ja rakennettaessa on noudatettava kaupunginvaltuuston huhtikuun 6 p:nä 1920 Mäkelän teollisuustontteja ja kesäkuun 11 p:nä 1924 Vallilan kivitaloja var-
ten antamia määräyksiä.

65. Helsingin kaupungin lastenkotien ohjesäännön 9 §:n muuttaminen.

Lastensuojelulautakunnan vahvistama toukokuun 28 p:nä 1929.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1926 : 17).

Lastensuojelulautakunta vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin lastenkodeille huhtikuun 27 p:nä 1926 vahvistetun ohjesäännön 9 §:n muutettuna näin kuuluvaksi:

9 §. Lasten kuljetuksesta välttämättömästi aiheutuvilla virkamatkoilla saavat lastenkotien toimihenkilöt korvausta tarpeellisista matkakuluista ynnä päivärahaa Helsingin kaupungin matkustussäännössä määrättyjen perusteiden mukaan.

66. Helsingin kaupungin vastaanotto-, koulu- ja ammattioppilaskotien ohjesäännön 14 §:n muuttaminen.

Sosiaaliministeriön vahvistama joulukuun 27 p:nä 1929.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1926 : 18)

Sosiaaliministeriö vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin vastaanotto-, koulu- ja ammattioppilaskoteja varten kesäkuun 2 p:nä 1926 vahvistetun ohjesäännön 14 §:n muutettuna näin kuuluvaksi:

14 §. Matkoista ja toimituksista kaupungin asioissa suoritetaan laitoksen virkailijoille ja toimihenkilöille korvausta matkakuluista ja päivärahaa Helsingin kaupungin matkustussäännössä määrättyjen perusteiden mukaan.

67. Muutokset palkkasääntöisten virkojen luokitteluun vuonna 1929.

A. Perustetut uudet virat.

N:o	Virasto tai laitos.	Virka tai toimi.	Lukumäärä.	Palkaluokka.	Kaup. valt. päätöksen	
					päivämäärä.	voimaanastumispäiväm.
1	Sähkölaitos (mittaritoimisto).	Vanhempi konttoriapulainen.	1	5	23.1	1.2.29
2	Huoltotoimisto henkisesti sairaita varten.	Keskuskodin hoitajat.	1	5	3.4	1.4.29
3	Toivolankoulukoti.	Katsastaja.	1	5	17.4	1.5.29
4	Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto.	Apulaiskassanhoitaja (vrt. taulu B, n:o 1).	1	3	8.5	„
5	Rahatoimikonttori.	Konttoriapulainen.	3	5	22.5	1.1.30
6	„	„	3	4	„	„
7	Satamakannantakonttori.	Konttorikirjuri.	1	4	„	„

N:o	Virasto tai laitos.	Virka tai toimi.	Lukumäärä.	Palkkalukko.	Kaup. valt. päätöksen	
					päivä-määrä.	voima-astu- men päiväm.
8	Sosiaalilautakunta.	Vahtimestari.	1	1	22.5	1.1.30
9	Huoltotoimisto henkisesti sairaita varten.	Lääkäri.	1	3	»	»
10	Ryttylän koulukoti.	Seppä.	1	4	»	»
11	Kaasulaitos.	Piirustaja.	1	7	»	»
12	»	Konttoriapulainen.	3	2	»	»
13	»	Painaja.	1	2	»	»
14	Rakennuskonttori (satama-osasto).	Apulaisinsinööri.	2	14	»	»
15	Rakennuskonttori (satama-osasto).	Piirustaja.	1	8	»	»
16	Marian sairaala (lastenosasto).	Ylilääkäri (vrt. taulu B, n:o 2).	1	12	»	»
17	» » »	Apulaislääk. (vrt. taulu B, n:o 3).	1	9	»	»
18	Marian sairaala (kirurginen osasto).	Alilääkäri.	1	12	»	»
19	Marian sairaala (kirurginen osasto).	Apulaislääkäri (vrt. taulu B, n:o 4).	3	9	»	»
20	Nikkilän sairaala.	Hoitaja.	1	5	»	»
21	Sähkölaitos.	Johtotyötarkastaja.	1	8	4.9	»
22	Suomenkieliset kansakoulut.	Kouluvahtimestari.	1	4	»	1.8.29
23	Rakennuskonttori (geodeettinen osasto).	Apulaisinsinööri.	1	13	18.9	1.1.30
24	Maidontarkastamo.	Laboratooriapulainen.	3	3	»	»
25	Kaasulaitos.	Kauppa-apulainen.	1	4	»	»
26	»	Automaatinhoitaja.	1	4	»	»
27	»	Rahastaja.	1	6	»	»
28	»	Konttoriapulainen.	1	3	»	»
29	»	Apulaistyönjohtaja.	1	8	»	»
30	Kulkutautisairaala.	Alihoitajat.	7	3	»	»
31	Kivelän sairaala.	»	17	3	»	»
32	» »	Mielenvikaisten hoitaja.	3	5	»	»
33	» »	Autonkuljettaja.	1	4	»	»
34	Nikkilän sairaala.	Alihoitajat.	5	3	»	»
35	» »	Mielenvikaisten hoitaja.	3	5	»	»
36	Tuberkulosisairaala.	Alihoitajat.	13	3	»	»
37	»	Autonkuljettaja.	1	4	»	»
38	Marian sairaala.	Alihoitajat.	15	3	»	»
39	» »	Kodinhoitajat.	1	5	2.10	»
40	Kunnalliskoti.	Lämmittäjä.	1	4	23.10	»
41	»	»	1	2	»	»
42	Oikeusaputoimisto.	Konttoriapulainen.	1	1	27.11	»
43	Kaupunginkirjasto.	Haarakirjaston johtaja.	1	3	»	1.6.30
44	Palokunta.	Vanhempi korpraali.	8	6	11.12	1.7.30

B. Lakkautetut virat.

N:o	Virasto tai laitos.	Virka tai toimi.	Lukumäärä.		Palkkaluokka.		Kaup. valt. päätöksen	
			Ent.	Nyk.	päivä-määrä.	voimaantulun-päiväm.	voimaantulun-päiväm.	voimaantulun-päiväm.
1	Köyhäinhoitolautakunnan kanslia.	Kirjuriapulainen (vrt. taulu A, n:o 4).	1	3	8.5	1.5.29		
2	Marian sairaala (lastenosasto).	Lääkäri (vrt. taulu A, n:o 16).	1	10	22.5	1.1.30		
3	» » »	Nuorempi apulaislääkäri (vrt. taulu A, n:o 17).	1	6	»	»		
4	Marian sairaala (kirurginen osasto).	Nuorempi apulaislääkäri (vrt. taulu A, n:o 19).	2	8	»	»		
5	Kivelän sairaala (Humaliston osasto).	Alilääkäri.	1	10	18.9	»		
6	Kivelän sairaala (Humaliston osasto).	Nuorempi apulaislääkäri.	1	6	»	»		
7	Kivelän sairaala (Humaliston osasto).	Ylihoitajatar.	1	6	»	»		
8	Kivelän sairaala (Humaliston osasto).	Osastonhoitajatar.	3	5	»	»		

C. Toisiin palkkaluokkiin siirretyt virat.

N:o	Virasto tai laitos.	Virka tai toimi.	Palkkaluokka.		Kaup. valt. päätöksen	
			Ent.	Nyk.	päivä-määrä.	voimaantulun-päiväm.
1	Kunnalliskoti.	Avustava emännöitsijä.	2	4	23.1	1.1.29
2	Rahatoimikamari.	Vahtimestari.	5	7	»	»
3	»	Vahtimestarinapulainen.	3	4	»	»
4	Rahatoimikonttori.	Ylivahtimestari.	5	7	»	»
5	»	Vahtimestari.	4	5	»	»
6	Kaupungintalo.	Ovenvartija.	3	4	27.2	1.3.29
7	Sähkölaitos.	Ylimontööri.	7	8	3.4	1.4.29
8	Ulosottolaitos.	Ensimmäinen kaupunginvouti.	5	15	17.4	1.3.29
9	Rakennustarkastuskonttori.	Vahtimestari.	1	2	»	1.4.29
10	Sähkölaitos.	Johtotyötarkastaja.	7	8	4.9	»
11	Revisionikonttori.	Vahtimestari.	1	2	23.10	1.10.29
12	Desinfioimismajala.	Johtajatar.	3	6	11.12	1.1.30

68. Vuonna 1929 perustettujen virkojen haltijoilta vaadittava kiellitaito.

Virasto tai laitos.	Virka tai toimi.	Kieli-taito luokka.	Kaup. valt päätös.
Toivolan koulukoti.	Katsastaja.	5	17.4
Satamakannantakonttori.	Konttorikirjuri.	5	22.5
Huoltotoimisto henkisesti sairaita var- ten.	Lääkäri.	2	»
Rakennuskonttori (satamaosasto).	Apulaisinsinööri.	4	»
Rakennuskonttori (geodeettinen osasto)	Apulaisinsinööri.	4	18.9
Kaasulaitos.	Kauppa-apulainen.	5	»
»	Automaatinhoitaja.	5	»
»	Kassanhoitaja.	5	»
»	Konttoriapulainen.	5	»
Marian sairaala.	Kodinhoitajatar.	5	2.10
Desinfiomismajala.	Johtajatar.	5	11.12

69. Muutokset kaupungin asemakaavaan vuonna 1929.

Sisäasiainministeriön vahvistamat.

1. Asemakaavan ja ulkoisten rakennusrajojen muutokset.

Kaup. valt. päätös.	Sisä-asiain-min. vahvis-tama.	Kaup. osa. Kaup. päätös.	Kortteli, alue y. m.	Kaup. valt. päätös.	Sisä-asiain-min. vahvis-tama.	Kaup. osa. Kaup. päätös.	Kortteli, alue y. m.
31.10.28	24.1	XIV	521 a, 522	12.6.29	2.10	XI	345
28.11.28	4.2	XIII	448	»	»	XIV	463
23.1.29	10.4	XIII	412 b, 419 a, 419 b, 428	18.9.29	17.12	XIV	521 b
»	»	XIV	463	4.9.29	19.12	II	97
17.4.29	19.6	II	35				

2. Muutokset tonttijakoon ja sisäisiin rakennusrajoihin.

Kaup. valt. päätös.	Sisä-asiain-min. vahvis-tama.	Kaup. osa. Kaup. päätös.	Kortteli.	Kaup. valt. päätös.	Sisä-asiain-min. vahvis-tama.	Kaup. osa. Kaup. päätös.	Kortteli.
3.10.28	19.1	XIV	517	27.2.29	6.5	VII	105
12.12.28	4.3	XII	349	12.6.29	11.9	XII	347
23.1.29	10.4	IV	162	18.9.29	17.12	X	288
»	»	VIII	186	»	»	XIV	523
6.2.29	15.4	V	91	»	19.12	II	38 a
27.2.29	3.5	XIV	464				

70. Muutokset jaotuskaavoihin vuonna 1929.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat.

Päivä- määrä.	Alue.	Kortteli.	Päivä- määrä.	Alue.	Kortteli.
8.5 12.6	Vallila. Mäkelä.	583. TK 697	27.11	Mäkelä.	691—709

71. Taksa maksuista, joita henkilöiden, jotka eivät ole varattomia eivätkä ole sairaalaan otetut, on suoritettava tutkimuksista ja hoidosta Helsingin kaupungin sairaaloiden röntgenosastoilla.

Sairaalahallituksen vahvistama toukokuun 4 p:nä 1928.

I. Tutkimuksia:

Käsi, ranne, kyynärvarsi, kyynärnivel, käsi- varsi, jalka, nilkka ja sääri	25:—	50:—
Olkapää, reisi, lantio, polvi- ja lonkkanivel ..	50:—	100:—
Kallo ja selkäranka	50:—	100:—
Sappirakko, munuaiset ja virtsarakko (uterus)	50:—	100:—
Keuhkot ja sydän	75:—	100:—
Ruokatorvi	50:—	100:—
Maha ja suolet	150:—	200:—

II. Hoitoa:

Pintahoitoa	25:—	50:—
Syvähoitoa (täysi eryteemiannos)	50:—	100:—

72. Taksa maksuista, joita henkilöiden, jotka eivät ole varattomia eivätkä ole sairaalaan otetut, on suoritettava tutkimuksista ja hoidosta Helsingin kaupungin sairaaloissa.

Sairaalahallituksen vahvistama toukokuun 4 p:nä 1928.

Hemoglobiinimääräys	Smk.	10:—
Punaisten verisolujen laskeminen	»	15:—
Valkoisten verisolujen laskeminen	»	15:—
Valkoisten verisolujen differentteeraus	»	15:—
Täydellinen veritutkimus	»	50:—
Veren hyytymiskyvyn määrittäminen	»	15:—
Veriryhmän määrittäminen	»	30:—

Verisokerimääräys	Smk. 40: —
Verisokerimääräys sarjatutkimuksessa	» 20: —
Bilirubiinimääräys	» 40: —
Jäännös-N määräys	» 40: —
Perusainevaihdon määräys	» 60: —
Selkäydinnesteen tutkimus (solut ja munavalkuainen)	» 25: —
Mahanesteen tutkimus	» 25: —
Ulostustutkimus: kemiallinen (Weber)	» 10: —
mikroskooppillinen	» 10: —
Virtsatutkimus: munavalkuaisen ja sokerin kvalitatiivinen tutkiminen, ominaispainon ja reaktion määräys, mahdollisen sedimentin ja ketoniaineiden tutkiminen	» 15: —
diazo- tai urokromogeenireaktio	» 10: —
urobiliinimääräys	» 10: —
munavalkuaisen tai sokerin kvantitatiivinen määräys.....	» 10: —

73. Oikeus aterioida kaupungin sairaalain ruokaloissa.

Sairaalahallituksen päätös tammikuun 18 p:itä 1928.

Kaupungin sairaalain hallitus päätti mainittuna päivänä:

että sairaalan toimenhaltija, jolla ei ole oikeutta maksuttomaan ruokaan sairaalassa, ei saa edes tilapäisesti ruokailla sairaalan ruokalassa;

että, jos toimenhaltija haluaa yhden kuukauden tai pitemmän ajan syödä ruokalassa yhden tai useamman aterian päivässä, hänen on siihen hankittava lupa sairaalatarkastajalta; sekä

että, jos potilaan omaiselle tai jonkun tilapäiselle vieraalle halutaan valmistaa tilaisuus ruokailemiseen sairaalan ruokalassa, lupa siihen on hankittava sairaalan toimitsijalta ja on vahvistettu maksu ruoasta ennen ruokailemista suoritettava hänelle ynnä lupatodistus jätettävä ruokalaan.

74. Sairaalain alihoitajattarilta vaadittava oppikurssi.

Sairaalahallituksen päätös syyskuun 28 p:itä 1928.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1927 : 34)

Kaupungin sairaalain hallitus päätti mainittuna päivänä, että alihoitajattareksi kaupungin sairaaloihin hyväksytään se, joka on vähintään nuorempi rekisteröity sairaanhoitajatar.

75. Helsingin makasiinosakeyhtiön yhtiöjärjestyksen 2 §:n muuttaminen.

Kauppa- ja teollisuusministeriön vahvistama maaliskuun 16 p:nä 1928.

Kauppa- ja teollisuusministeriö vahvisti mainittuna päivänä Helsingin makasiinosakeyhtiölle lokakuun 3 p:nä 1918 vahvistetun yhtiöjärjestyksen 2 §:n muutettuna näin kuuluvaksi:

2 §. Yhtiön osakepääoma, joka on täyteen maksettu, on seitsemän miljoonaa viisisataatuhatta (7,500,000) markkaa, jaettuna viiteentoistatuhanteen (15,000) osakkeeseen, joista kukin on viidensadan (500) markan suuruinen.

Yhtiökokouksen päätöksen nojalla voidaan osakepääomaa lisätä aina kahteenkymmeneen miljoonaan (20,000,000) markkaan, antamalla uusia osakkeita, joista kukin on niinkään viidensadan (500) markan suuruinen. Lisätyn osakepääoman tulee olla täyteen maksettu yhtiökokouksen määräämänä päivänä, viimeistään kuuden kuukauden kuluttua sen jälkeen kuin päätös siitä on tehty.

Osakepääoma on nyttemmin koroitettu 15,000,000 markkaan.
Yhtiökok. päätös marrask. 28 p:ltä 1929.

Kaupunki on eri aikoina hankkinut seuraavat määrät yhtiön osakkeita:

- a) luovuttamalla yhtiölle varastokortteileita,
129 kpl.	varastokorttelia n:o 189 vastaan.	<i>Kaup. valt. päätös lokak. 10 p:ltä 1895.</i>
98 »	varastokorttelia n:o 188 vastaan.	<i>Kaup. valt. päätös maalisk. 22 p:ltä 1897.</i>
- b) merkitsemällä uusia osakkeita yhtiön osakepääomaa koroitettaessa.
400 »	<i>Kaup. valt. päätös lokak. 9 p:ltä 1917.</i>
527 »	<i>Kaup. valt. päätös lokak. 28 p:ltä 1919.</i>
3,882 »	<i>Kaup. valt. päätös huhtik. 13 p:ltä 1921.</i>
118 »	<i>Kaup. valt. päätös jouluk. 21 p:ltä 1921.</i>
3,600 »	<i>Kaup. valt. päätös syysk. 10 p:ltä 1924.</i>
9,400 »	<i>Kaup. valt. päätös lokak. 3 p:ltä 1928.</i>
- c) ostamalla osakkeita kaupungin lahjoitusrahastoja varten.
432 »	joista vuonna 1906 113 kpl., 1911 47 kpl., 1913 268 kpl. ja 1927 4 kpl.
-
- 18,586 kpl. yhteensä.